

3127/10

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

నంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 16-వ తేది మంగళ వారము
MADRAS, TUESDAY 16th SEPTEMBER 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస ఒకవారము నవమి

సంచిక ౧౩౭
No. 137

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నకా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.
109, ఫ్రీరీడ్జ్, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన
మును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

శైలి సులభము

కొలది ప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్ర ప్రతికకు యేజెంటు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి యోగ్య
తలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెం
టుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ
దిగువవిలాసమునకు ఒక అణాస్థాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	బారింగుపేట	వెంకటగిరి	బెంగుళూరు	పాండిచ్చేరి
నూగూరు	కాజీపేట	కడప	మైసూరు	బాంబాయి
యెమ్మిచిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటీ
బాట్టల	ధర్మవరము	హిందుపూరు	అక్కోణం	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	చిత్తూరు	ప్రొద్దుటూరు	కండ్వరం	కలకత్తా
పార్వతీపురం		మార్కాపురం	చెంగల్పట్టు	రంగూర్
పల్లెకిమిడి		వేలూరు	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మీన్.
			మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రప్రతిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

AMRAK
(of London & U.S.A.)

యోగదృష్టి గలిగి, హస్త సాముద్రికముందును,
స్వయముగ చూడకనే చెప్పవారు
వ్యాధులను పరిక్షించుటలో నద్వితీయులై యున్నారు
2,000 వనమూలకలు వీరివద్ద నిల్వలోనుండును
విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో
సెప్టెంబరు 18 వ తేది నా. 6 గం.

ఉచితముగ ఉపవ్యాసమును, యోగప్రదర్శనములను జరుపుదురు
లోనికి రానిచ్చువిషయములో సర్వహక్కులు వారికే గలవు.

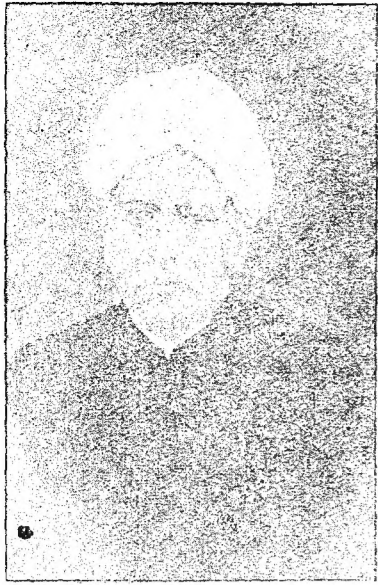
HOTEL CLARENCE

వేపేరి, మద్రాసు. ఫోను నెం. 2481.

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘసాధనము
ఎరువు, తెలుపు, పచ్చసెగలను రామబాణము
20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. సిద్ధికారీ చేయవలసినదని
లేదు. పథ్యముకూడ లేదు. అనేకసర్పి ఫిట్టు పొందియున్నది.
వల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానతైలము రు. 1-0-0.
కేటలాను ఉచితము

త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ, రామచంద్రపురంపొట్ల, యాద్వగోపాచరిజిల్లా.

ది॥ బి॥ మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు

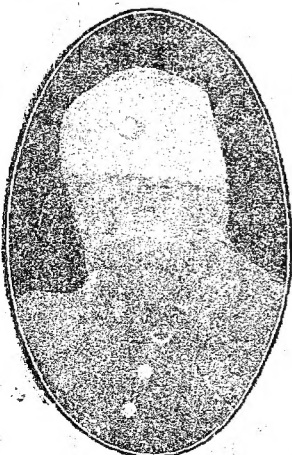
మహమ్మదాలి జిన్నా గారు

సర్ వహమ్మదు హఫీజ్ గారు

సి. వై. చింతామణిగారు

మూసానా మహమ్మదాలిగారు

రౌండుటేబిలు సభకు భారత ప్రతినిధులు

కా॥ వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

సర్ తేజబహదూరు సప్తగారు

ఎస్. బి. తులగిగారు (నాగపూరు)

Editors: K. Nagaswami and ...

సర్వాకిండి రాజగారు

సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు

ఎం. ఆర్. జనకరావుగారు

సి. టి. ఉడ్ గారు

నైలూరు

వర్గావిమిది

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీరాజావారి కాండులేబిల్ సభ్యత్వము

వర్గావిమిది, 18-9-80:—శ్రీరాజావారి కాండులేబిల్ సభలో పాల్గొందునకు వందల ఇదివరకేలకు, కాని నిజమార్గాయని కలుపుకు గుండుచుండిరి. నిన్నటిదినం వచ్చి న పత్రికలలో సభ కావ్యనింపబడినవారి పేర్లు ప్రకటింప బడినవి. ఇది చూడగానే ప్రజల ఆత్మాహుతమును మేరలేకు ఁది. బహునిగతిగిరిపుల శ్రీవారి సభకై ఇంగ్లాండు వెడల రేసికొందరు, ఏదైతేనను వెళ్ళితిరెదరని కేకకొందరు అనుకొ నుచున్నారు. మా పత్రికారాజ్యములు భావిభారత రాజ్యాంగ నిర్మాణ కర్తలలో నొకరుగా యూరపు కరుగుటయే సర్వ జ నాంగీకారముని ఇందుమూలముగా తెలియజేయుము.

సర్వేపల్లి

సర్వేపల్లి గ్రామములో వడుక నేర్పినవారు ఆదిత్య ప్రభులలోను మహమ్మదీయులలోను అనేకులు గలరు. ఒక నెల నుండి చర్చాసంఘముతరపున పనిచేయుచున్నాను. విచారింపగా రాటములలేక పడుకుంటేదని చెప్పుచున్నాడు. రాటముల ఖరీదు ఒకసారే యివ్వలేనివారు కనక ఎన్.రెనా యేబది రాటముల సప్లయచేయకలిగి నెల 15 రాటంకి 8 ఆ. వంతున తీసుకొగలిగిన చాల సంతోషించ గలవారు గాన ధర్మాత్ము లు యీపనికి పూనుకొనలేనని ప్రార్థించుచున్నాను. నెల నెలకు పైకం నేను పనులుపరచి యివ్వగలను. నావద్ద యేమియు దూది తీసికొనిపోయి నాకు నూలువారలు తీసికొని తెచ్చి యిచ్చెదను గాన వారివద్ద పనులుపరచు శ్రమ తెట్టుబడిచార్లకు అక్కరలేదు. ఈసాయము చేసి వీరుపాటిటి కల్పితవుగాకొరెదను.

కారంకెట్టి వెంకటరంగయ్య
సర్వేపల్లి గ్రామం, నెల్లూరుజిల్లా.

ఎల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

భార్యను చంపినను నేరము

ఎల్లూరు, సెప్టెంబరు 14—చెంపల సత్యం ఉరపు సత్య సారాయణ, చెంపల శ్రీరామారావు అను యిరువురియని క్రమముగ ఇండియన్ పీసకోడ్ 302 సెక్షనుక్రిందను పెట్ట బడిన కేసును కొత్తూరు సబుమేజిస్ట్రేటు టి. నరసింహంపంతులుగారు విచారించి యిరువురకు మద్దాయాలు విలూరు నెడను కోర్టులో విచారణకు పంపిరి. మొదటి మద్దయ తన భార్యను 22-1-80 తేదీ నాటిరాత్రి కొట్టి చంపినయని యిరువురు మద్దాయాలును కలసి హత్య నేరమున అణచివేయుటకు ఆమె శవమును తీసికొనిపోయి ఒక చెరువులో పారవై చిరనియు వీరిపైని నేర మారోపింపబడెను. ఇరువురు మద్దాయులు అన్నదమ్ములు, వీరిది నేగేవ్వరపురం కాపురము. కేసు యీ నెల 16 వతేదీ ని ఆదివసలు నెడనుకోర్టులో విచారణకు వచ్చును.

ఎల్లూరుతాలూకాబోర్డు సభ

ఈ నెల 20 తేదీని ఎల్లూరు తాలూకాబోర్డు ప్రత్యేక సభ జరుగును. అధ్యక్షుని ఎన్నిక, యూ బోర్డునుండి జిల్లాబోర్డు సభ్యుల నెన్నుకొనుటయు జరుగును. ప్రత్యేకసభ ముగిసిన పిమ్మట సాధారణసభ జరుగును.

చరభాపాతశాల

శ్రీమతి మీరాబాయిగారిచే యీనెల 7 తేదీని పవర్ తెరువబడిన చరభాపాతశాల దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఇందు ప్రారంభమునుండి కొందరు స్త్రీలు సభ్యులుగ చేరి ప్రతిదినము నూలుపడుకుచున్నారు. నూలుపడుకుటయేగాక సాయంత్రము ఆంధ్రపత్రికను చదువుటయు అందరు విషయము కూడ జరుగుచున్నది. శ్రీమతులు మల్లూరి చక్కమ్మ, శృంగారకవి లక్ష్మీవరసమ్మ, ద్రోణరాజు లక్ష్మీకాయమ్మగార్లు రాట్నములను ఇంకను అధికముగ వసూలుచేయుటకును తిదితర యేర్పాటులను పూర్తిచేయుటకును తగినకృషి సల్పుచున్నారు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇక్ష్వాకురెన్ను కంపెని

“ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ అండు జన రల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెని లిమిటెడు” వారు నెల్లూరు కన్యకా పరమేశ్వరీ దేవస్థానములో శ్రీముత రావుసాహెబ్ అన్న దేవుల గోవిందరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యముక్రింద ఈనెల 11 తేదీ సాయంత్రము సమావేశమైరి. ఆసభలో నై యిక్ష్వాకురెన్ను కంపెని సీలో వుదిత భీమనం 912రు పాల్గొనినారు ఆత్మహరు వెంకట స్వామిగారు చనిపోయినందున ఆతని వారసులకు 500 (అయిదు వందల) రూపాయలు యిచ్చినారు.

కడుపు అమ్మినందులకు అరెస్టుచేసి వదలుట

ఖడ్గవస్త్రములు ధరించుకొని గాంధీబోపీ శిరమున బూని కడుపు అమ్ముచు నెల్లూరు బజారుపీఠులలో అమ్ముచుండగా పోలీసువారు వారిని నిర్బంధించి పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకొనిపోయి ఒకగంటసేపు వుంచి వదిలివేసిరి.

శాసనసభ

నెల్లూరుజిల్లాలో మహమ్మదీయేతర శాసనసభ స్థానము నకు నూటికి 38 (ముప్పదియూడు) వంతున పోలుగాబడినది. భారతశాసనసభకు 20 వంతున పోలుగాబడినది.

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొండప్పగారు

14-9-80: వీరు భారత సేవాసంఘసభ్యులు. సహకార సంఘాభివృద్ధికై యిప్పుడు మిక్కుటముగా పాటుపడుచున్నారు. రాష్ట్రీయసహకారసంఘముయొక్క కార్యదర్శులు. వీరు 22-9-80, వ తేదీన ఇంటయ్యను తపాతశాలలో “విద్యార్థి సహకారవస్తువిక్రయభాండారము” అను సలకమునుకూర్చి యువస్థానించిరి. అందుపై భాండారమునకు విద్యార్థులకు గర్లు లాభములను జక్కగ వివరించిరి. వీరి యువదేశానుసారముగ ప్ర సంఘమున్న తపాతశాలలో స్థాపించ నిశ్చయింపబడినది.

వెనుకటి వర్తమువలని నష్టము

ఇంతకుముందు 10-9-80, వ పత్రికలో అనంతపురము జిల్లాలో వర్తములక్కడనక్కడ గురిసినవరి వ్రాయబడియె. అట్లు కురిసిన వర్తమున వెకగొండ తాలూకా నిడుమాడి అను గ్రామమున ధూమలన్నియు నిగుకతో గప్పబడినవట.

బల్లారి యుదంతము

ఈగ్రామమున నొకరికి మద్దగిరినండి యొకలేఖవచ్చినది. అందున విదేశీవస్త్రములకై బల్లారికి వ్రాసితిమి. అచటి వ్యాపారస్థులు విదేశీవస్త్రము నమ్ముటలేదనియు, నిలువయున్నను వాని నివ్వచునియు, కాచిటి యిటనే ధర్మవరమున వస్త్రముల గొని పంపవలయునని యాన్పడి. ఈలేఖచే బల్లారిలో బహిష్కరణోద్యమ మెట్లు బలపడుచున్నదో గ్రహించ వచ్చును.

శ్రీ కృష్ణజయంతి

దీనినిగూర్చి యాంధ్రపత్రికలో విశేషముగ జర్పు జరుగుచుండుట యంద తెలిసినదే. ఈయలేమనుగు ర్పి యిదవిధి మని వ్రాసి పంపవలయునని యిచటి శ్రీ వైష్ణవులు వైమూరు పరకాల మత స్వాముల వారికి వ్రాయగా వారు 15-9-80, వ తేదీ సాయంత్రమువాడే జరుపవలయునని శ్రీ ముఖముగ గ్రహించియున్నారు. కాన 15-9-80, వ తేదీనాడే జరుపలేకయిచియున్నారు.

ప్రభుత్వోద్యోగుల వేతనములు

ఈమారి రాష్ట్రీయాదాయ మేకారణముచే నేను బిర్ల సిలిలోనుండి యిప్పటి కవుడే కొంత తగ్గియుండుటచేత నుద్యోగముల వేతనములలో నూటికి 15 శంలేల తగ్గింపగూడదను సంకేమపై “తహసీల్దార్, డిప్యూటీకలెక్టర్” మొదలగు నుద్యోగస్థులు తమ యభిప్రాయమును చెప్పవలయునని పై ఆధికారులనుండి యధికారపత్రములు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

అతిమేలైన బ్లూజాగల్ నీరుకమలములకు సుప్రసిద్ధమైనది. ఫావితము 1898.

వీకంసీ చదిల్ దాన్ అండ్ సన్స్
నీరుకమలములు నగల వర్తకులు

1 112, 118 వై నాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

బెజవాడ

ది 18-9-80 తేదీని మ-రా-శ్రీ దినగల్లి వేంకటేశ్వరావు గారిపై చేయిన కేసులో సాక్షులుచెప్పుటను సెప్టెంబరు 12వ తారీఖున మాపితండ్రిగారిగు మి|| రా|| శ్రీ దుర్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు బెజవాడ వచ్చునను సంగతిపరి శ్రీ చౌదరిగారి భార్యకు పిల్లలను 11వ తారీఖురాత్రి అంగలూరునుండి బెజవాడకు దీసికొని వెళ్లితిని.

12వ తారీఖున శ్రీ రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు బెజవాడకు రాతేరు. రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారికి సమను చేయించలేదని తెలిసింది.

శ్రీ వేంకట శివరావుగారి కేసు నిన్న 12వ తారీఖున కొంకనరకు విచారంపబడినది కేసువిచారణ సాయంత్రము షుమారు 2గంటల కారంభమయ్యెను. సాయంత్రము 4గంటల 30నిమిషములకు విచారణ ముగిసెను. తిరిగి విచారణ నీను 13వ తారీఖున జరుగను. సాక్షులు మిత్తము రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగా రిపుడు రారనియు కఖరునాయుడా వచ్చెనరనియు తెలియుచున్నది.

12వ తారీఖు ప్రక్రవారమునాడు కొంచెముగ వాన కురిసెను.

కోగంటి దుర్గా మల్లికార్జునరావు

రాజమండ్రి

బర్లాలోని ఆంధ్రుల స్థితి

శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారి

ఉపన్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, 14-9-80:—ఆంధ్రులు బర్లాలో నున్న విందుచున్న కష్టములనుగుంచియు, తన్నివారజార్జము చేయవలసిన పనులను గురించియు, శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారి నెల 11 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు వీకేళింగ పురమందిరమున వ్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారి ఆధ్వర్యముక్రింద ఉపన్యసించిరి.

బర్లాలో ఆంధ్రులు సేవావ్యవస్థలందు పని చేయుచున్నారనిన్ని బర్లాదేయి లాస్యత్తులందు పనిచేయుననిన్ని, కేవులలో కూలిపని చేయువారు సర్వసామాన్యముగా ఆంధ్రులే అనిన్ని వారికి చుచ్చుచున్న మా లి హెచ్చు చేయవలె నని చాల కాలము నుండి వారు కృషి చేయుచున్నారనిన్ని వారి మొరలే న్నరు ఎంతకాలమునకు ఆలకింపని కారణమున రంగూనులోని తెలుగు కూలీలందరు సమ్మెకట్టిరనిన్ని, ఆసమ్మె 28 రోజులు జరిగిననిన్ని, 28 వ రోజున తెలుగుకూలీలకు నాల్గవాయి కూలి హెచ్చుచేసిరనిన్ని, సమ్మెకాలములో బర్లాదేశ్శులు, అంతవరకు ఆంధ్రులు చేయుచుండిన పనులలో ప్రవేశించి పనిచేసిననిన్ని ఆంధ్రకూలీలకు తీకము హెచ్చుచేసినపిమ్మట వారు తమ పనులలో ప్రవేశించుటకు రాగా ఆంధ్రులకును బర్లాదేశ్శులకును న్నూ సంఘర్షణ జరిగిననిన్ని, ఆ సంఘర్షణలో 500 మంది చనిపోయిరనిన్ని, 2000 మందికి గాఢములు తగిలిననిన్ని, బర్లాలో ఆంధ్రులయెడల అనాయ, అసహ్యత హెచ్చుగా ప్రబలియున్నవనిన్ని, ఆంధ్రులన్న సంతమాత్రము గౌరవము లేదనిన్ని, ఆంధ్రులయెడల బర్లాదేశ్శులకు గల భావములు మారుటకు మనము మార్గములననేర్పింపవలెననిన్ని ఆలోచింపగా బర్లాదేశ్శులకు ఆంధ్రదేశమునుండి పోవుచున్నవలస ఆవుచేయువలసనిన్ని వలస అగినగాని బర్లాదేశ్శులకు ఆంధ్రులయొక్క అవసరము తెలియదనిన్ని, అప్పుకుగాని ఆంధ్రులయెడల గౌరవ భావ మేర్పడదనిన్ని, అట్టేబరు మానమునుండి పంటలు రోజులలో ఆంధ్రమాలీల అవసరము హెచ్చు అనిన్ని, ఈకాలములో ప్రతిసంవత్సరము ఆంధ్రదేశమునుండి వారమునకు 8000 చొ|| ఆంధ్రులు రంగూను వలస వెళ్లివారనిన్ని, ఈసందిత్తురము వారమునకు 80 లేక 40 మంది కన్న హెచ్చు వెళ్లుట లేదనిన్ని, ఆంధ్రులనేమిట ప్రతివారము తిరిగి వచ్చుచున్నారనిన్ని, తిరిగివచ్చిన ఆంధ్రులకు సహాయము అవసరమనిన్ని, అందులకు దినావబరద్దకు మోరల్ రాఘవచంద్రగారు పంతులుగారి యాజమాన్యమున ఒకసంఘ మేర్పడవలసినదనిన్ని చెప్పి ఆసంఘమునకు వలయుపనులు ప్రతి ఆంధ్రుడు చేయవలయునని నారాయణరావుగా రుద్దోధించిరి.

సెంట్రాల్ ఆఫ్టిల్ భారత చక్రా సంగ్రహ వికేయశాల,

దేశీయవార్తలు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—4వ తేదీ లండను లుపా తో బయలుదేరిన వై నురాయి ఆఫ్ ఇండియా స్టీమరు ఈ నెల 19 వ తేదీ బొంబాయి చేరువని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

తిరునల్వేలి, సెప్టెంబరు 15:—లంకర్ని విధియందుండు డక్క ను ఆసాగారు 18 సంవత్సరముల వయస్సుగల తన భార్యను చంపెను. భార్య పరమపుణ్యి (దేవియందుండె నను సందేహ ముపై వారికార్య మొనర్పిరి. నేటినినము ఇతడు తానే పోలీసు వారికి సమర్పించెను. (అ. ప్రె.)

ఫరీద్పూరులో సోదా

ఫరీద్పూరు, సెప్టెంబరు 15:—డక్కా తుపాకికాల్వల కేసుసందర్భమున ఇచ్చట శ్రీ యంత కాళీమాహారాయ్ గారి యిల్లు సోదా చూడబడినది. రాయ్ గారి కుమారుడు డక్కాలో వైద్యవిద్యార్థిగా నున్నాడు. (ప్రీ ప్రె.)

గొప్ప ఈతగానిని కార్పొరేషనువారు సన్మానించుట కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—ప్రఖ్యుల కుమార ఘోష్ గారు కార్పొరేషను సేక్రటరీను 57 గంటలు 10 నిమిషములు ఈతకొట్టిరి. ఇంతకాలము ప్రపంచములో ఇంతవ్యక్తి ఈతకొట్టి యుండలేదు. కలకత్తా కార్పొరేషనువారు నేటినినము సాయం కాలము వీరికి సన్మాన ప్రత్యేకము సమర్పించిరి. దీప్యతి మేయ రు సంతోష కుమార బాసుగారు ఘోష్ గారిని ఆభినందించిరి. (ప్రీ ప్రె.)

ఇచ్చాపూర్ పోస్టాఫీసు దోపిడికేసు అరెస్టులు

ఇచ్చాపూర్ పోస్టాఫీసులో దోపిడి జరిగి గవర్న మెం టు ఖజానా కొంత పోయిన సందర్భములో ఒక్కసారిగా ఎన్ని చోట్లనో సోదాలు జరిగినవి. శ్రీయుతులు కాళీపాద యెస్ థ్స్, ధీరేశ్ వాన్ బాసు, శచింద్రనాథ్ బాసు, తాహూర్, నుధీరచంద్ర సేకానప్రా, కవిరాజ మహారాజునందేవ్ వీరంద్రచంద్రనందేవ్, నురేశచంద్రపాల్ చాదరి, వీరేశ్వర్ ముఖర్జీ వినయభూషణ భట్టాచార్యగార్లను పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. వీరందరను విద్యార్థులు. కాళీపాద యెస్ థ్స్ గారు ఓనర్స్ పరీక్షలో నుత్తీర్ణులైనవారు. అందరను గొప్ప కుటుంబములకు చెందిన వారు. (ప్రీ ప్రె.)

బెంగాల్ బాంబు కేసులు

క్రైతలరెస్టులు-సోదాలు

జోర్పాగ్ లోని గృహములో మరికొన్ని

బాంబులు దొరుకుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—నిన్న జోర్పాగ్ లో బాంబుస్ఫోర్ట్ కనబడిన యింటిని పోలీసువారు షరల సోదా చూచిరి. ఈసారి మరల పోలీసువారికి నాలుగుబాంబులు కన బడినవి. ఇవి ఒక కిరసనాయలు డబ్బాలో దాచియుంచబడి నవి. ఈ యింటిలో కాపురముండిన కేంద్రనాథదత్తు సెంటి వ్యాపారము చేయుచుండువాడు. అందుచే ఆమేడ క్రిందిభాగ మంతయు ఆవ్యాపారమునకు సంబంధించిన నీసాం మున్నగు వానితో నిండియుండెను. పోలీసువారు ఈయింటిని చాల బాగ్రత్తగా కనిపెట్టియుండిరి. మొట్టమొదటిసారి ఇక్కడ అరెస్టుచేయబడినవారు కాక ఈ సందర్భమున ఇప్పటికి మరి యొకరుగూడ అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

వ్యాసపోటీపరీక్ష

మేము ఆగస్టునెల గృహలక్ష్మీ సంచికలో ప్రీతిక ప్ర త్యేకముగా వ్యాసపోటీపరీక్ష నేర్పాటు చేసినట్లు ప్రకటించి యుంటిమి. సోదరియెంబు కొందరు వ్యాసములను పంపిరి. పరీక్ష కులు వ్యాసములను పరీక్షించి ప్రథమ బహుమతి శ్రీమతి ఎం. వేదవల్లి తాయారమ్మగారికిని ద్వితీయబహుమతి శ్రీ కామరాజు మైత్రేయి గారికిని తృతీయ బహుమతి శ్రీ కల్వల పార్వతి గారిగారికిని ఇవ్వ నిశ్చయించిరి. మేముకొరిన ప్రకారము శ్రీ శ్యామపూర్వకముగను కృష్ణముగను నులభైలోను వ్రాసి నూ కచిరకాలములోనే వ్యాసము లందరినీ సోదరియెంబుల కెంతయు కృతజ్ఞులము. శ్రీ విద్యాకృష్ణదీక్షి గారు ఇట్టి వ్యాస పోటీపరీక్ష త్వరచిన మాకు సోదరసోదరియెంబులు ప్రోత్సాహ మొనరించెదరని నమ్ముచున్నాము. బహుమతు లివ్వ నిశ్చయించినవారి కచిరకాలములోనే బహుమతు లందజేయబడును. జి. యల్. చౌదరి,

శ్రీకటేరి, ఆర్యయవకసమితి, యలమర్రు.

మధ్యరాష్ట్రములు

పట్నర్ల ప్రభుత్వ అరెస్టు

నాగపూర్, సెప్టెంబరు 15:—మధ్యరాష్ట్ర (మరాఠీ) యుద్ధసంఘ కార్యదర్శి ఏకనాథ శ్రీధర పట్నర్లనుగారను మ రి ఆర్యయవ కల్లుపాటుల పికెటింగును ప్రోత్సహించిరిని ఆరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

సంయుక్త రాష్ట్రములు

పురపాలక సభ్యులకు శిక్షలు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 15:—పురపాలక సంఘసభ్యులకు పండిత జగన్నాథ ప్రసాద తుక్కారలును, మరీనల్లారును కల్లు అంగళ్ల పికెటింగునకై 6 నెలలు కఠినశ్రమ విధింపబడిరి. మద్రాస్ ప్రొవీన్సుల పికెటింగునకై ఒక నెలంటిరుకు 6 నెలలు శ్రమ విధింపబడినది.

20 మంది పికెటర్ల అరెస్టు

అలహాబాదు కచ్చేరిలో కల్లుగిడ్డంగుల వేలంపాటులు జరుగుచుండగా పికెటింగు చేయుచున్నందున 20 మందిని ఆరెస్టు చేసిరి. (అ. ప్రె.)

అగ్రాలో 11 మంది పికెటర్లకు శిక్ష

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 16:—అగ్రాలో 11 మంది పికెటర్లు చెల్లె 6 నెలలు కఠినశ్రమ విధింపబడిరి.

లక్నో ప్రసాద్ ప్రభుత్వ అరెస్టు

ఉనావో మండల కాంగ్రెసు సంఘ నియంతయుగు రక్ష్మీప్రసాద్ మిశ్రగారును బాణసీదర్ గారను ఆరెస్టుచేయ బడిరి.

విశ్వవిద్యాలయ పికెటింగు సమాప్తి

విశ్వవిద్యాలయము పికెటింగు సమాప్తియైనందున, దసరా పండుగల యనంతరము ఆక్టోబరు 2 వ తేదీ మొదలు తరగతులు జరుపబడును. (అ. ప్రె.)

లాహోరు

పంజాబు పదియవనియంతకును మరికొందరికిని శిక్ష లాహోరు, సెప్టెంబరు 15:—కాంగ్రెసు ప్ర ముఖుడు శే నాం బర దీ ను గారను పంజాబు పది య వ ని యం త కు నా మ్మరు ఆ మి ను గారను ఒక నాథు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు కలిఫా ఖజాల్దీగారు ను శ్రీ. ప్రొ. కో. 108 సెక్షన్ క్రింద చెల్లె 1 సం॥ విడిచెరు విధింపబడిరి.

ఒక పక్షములో 100 మంది అకాలీలు అరెస్టుగట

సెప్టెంబరు 9 వ తేదీతో ముగింపగు పక్షములోపల లా హోరు నగరమున 15 మంది కాంగ్రెసు వాలంటీర్లును 100 మంది అకాలీ సిక్కులును పికెటింగునకై ఆరెస్టు చేయబడిరి. ఇక్కడ పికెటు చేయబడుచున్న దింకను బహిష్కార వాగ్దా న మొనరిన ముసల్మాన్ దుకాణ మొక్కటియే. (అ. ప్రె.)

స్వదేశీ బహు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 15:—19 వ తేదీ గాంధీ జయంతినను. ఆపుడు స్వదేశీ బహిష్కారకటి యోర్నాలు చేయ బడునని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారసంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాద్యయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టార కుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయ భట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి, అపూర్వమున వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయశాట కము. కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడ దగిన విశేషము తెన్నియొకలపు.

వల 0-12-0.

పోస్ట్ పేజు.

ఆంధ్ర ప్రతికాకార్యాలయము,

నెం 6, 7 రంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

జమీయతు ఉల్ ఉలేమా అధ్యక్షుడు కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సభ్యుడగుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 16:—అఖిలభారత జమీయతు ఉల్ ఉలేమా అధ్యక్షులగు మాలివి ముప్తీఫహుల్లాగారు క్యాబా ఆబుల్ మదీదుగారి స్థానమున కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సభ్యులు గా నియమింప బడిరి. క్యాబాగారు బంధుమరణముచే కార్యసంఘమును చేరుటకు వీలులేకపోయెను. (అ. ప్రె.)

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వి తీ య ము ద్ర ణ ము
క్రాన్దజ, పుటలు ౪౫౦
మేల్మయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.
అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు
పెంటనే అర్ధరూలు పంపుడు.

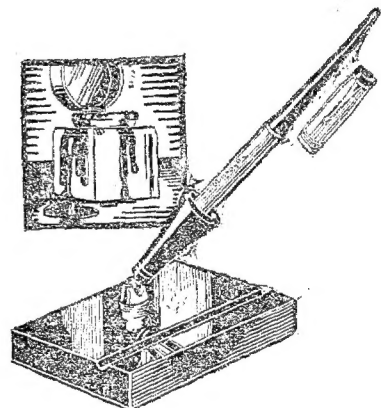
శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారు తెనిగించినది వెల 12 అణాలు మాత్రమే.

టోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును.

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, మదరాసు.

కాలమును బట్టి అడుగులుంచుడు.

పూర్వము, సిరాలున్న ఉండ వచ్చును. యిప్పుడు పార్కర్ డెస్క్ సెట్టు వానిని ఆకర్షరతే కుండ చేయుచున్నది. మెత్తగా వ్రాయునట్టి పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ పేనా, సిరాను అనుగుభాగమునం దుండుటకుగా అనుర్వణిది యున్నది. అది ఎప్పుడును వ్రాయుటకు వోజరు గా నున్నది. అది మీయొక్క చూపునకు, అండుబడిలోనే యున్నది.

పార్కర్ డ్యూఫోల్డ్ పేనాను నులభముగా వేలిపేనాగా మార్పు కొనవచ్చును. మీరు ఒకపేనాధరకు రెండుపేనాలు విక్రమిస్తా.

Parker Duofold Desk Sets.

పంచిపెట్టువాడు:—వాడ్లి అండ్ సీమోర్ లిమిటెడ్ బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాస్, ఢిల్లీ, లాహోరు, కరాచి. పార్కర్ వారి సరకులు అమూల్యమైన అధికారము బొందినవాడు. ఎమ్. హుస్సేన్ అలీ అండ్ సన్స్, బుబరుషి, మద్రాసు. జలార్ అండ్ సన్స్, రెహమాబాద్, మద్రాసు. సి.ఆర్. అండ్ సన్స్, మద్రాసు, అదీనాథ్ అండ్ కో, మద్రాసు.

అల్లెగొండరుగారు మహాత్మునితో సంభాషించుట

ఎరవాడ చెరసాలలో మూడురోజులు సంభాషణలు జరుగుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 14:—అల్లెగొండరుగారు క్యాంపసును చేరినవాడు. గాంధీమహాత్మునితో మిశ్రము. ఇతడు ఇంగ్లాండునుండి జూలై నెలఖరున భారతదేశమునకు వచ్చెను. ఇతడు వచ్చినప్పటినుండియు బొంబాయిలోను గుజరాతులోను జరుగుచున్న సత్యాగ్రహవిధానమును చాల శ్రద్ధగా గమనించుచుండెను. ఇతడు సిమ్లా వెళ్ళి యిండియా గవర్నమెంటు ప్రెస్టన్ మెంబరు సర్ బార్ని వస్త్రులగారి గృహమున నివసించెను. ఇతడు భారత రాజకీయ స్థితినిగూర్చి ఇర్విన్ ప్రభువుగారితోను వస్త్రులగారితోను సంభాషించినది తెలియుచున్నది.

అల్లెగొండరుగారు సిమ్లాలో 10 రోజులుండి పిమ్మట డిల్లీకివచ్చెను. అతడు భారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగానూండిన డాక్టరు ఆస్కాగారితో సంభాషించుటకే అల్లెగొండరుగారు డిల్లీకివచ్చెను గాని యితడు వచ్చుటకు కొన్ని గంటలకు పూర్వమే ఆస్కాగారిని ఆరెస్టుచేసిరి. పిమ్మట అల్లెగొండరుగారు వస్త్రులగారితో ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభువులను జరిపి బొంబాయికి వచ్చెను.

ఈ నెల 6 వ తేదీన బొంబాయి గవర్నరు సర్ ఫ్రెడ్రిక్ మెక్స్ గారి నుండియును నుండెను. మరునాడు అనగా 7 వ తేదీన ఎరవాడ చెరసాలకు వెళ్లి గాంధీమహాత్మునితో సంభాషించెను. గాంధీగారి గదిలోనే సంభాషణలు జరిగినవియును అతడు జయలక్ష్మిని తనకు అచట నుండలేదనియును తెలియుచున్నది. సంభాషణ విషయములు విక్రీతి రహస్యముగా నుంచబడుచున్నది. మహాత్మునితో అల్లెగొండరుగారు మూడురోజులు సంభాషించినది తెలిసినది. మహాత్ముడు పండిత మోతీలాలుగారికి లేఖించినచో లేఖనము, అల్లెగొండరుగారు నెండునూరు వెళ్లిరి. అటుపిమ్మట మనూరి వెళ్లి పండిత మోతీలాలు సెప్టెంబరుగారితో సంభాషించెదరని తెలియుచున్నది. (హిందూ)

ఆర్. ఎస్. పండిటుగారికి శిక్ష వేయుట

ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష, రు. 500 జూల్కానా చెల్లించనిచో మరి 3 నెలలు శిక్ష

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 15:—పండిత మోతీలాలు ప్రహారీగారి అల్లుడగు ఆర్. ఎస్. పండిటుగారు ఆగస్టు నెల 17 వ తేదీన హరీనాలా నియమానుసారము రాజప్రహార ముకు ఉపన్యాసము వాసగని పీఠోప 124 వ క్రింద శేర మామోదింపబడెను. నేడు మధ్యాహ్నము నయిన చెరసాలలో జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విచారణ చేసెను. పండిటుగారి భార్యయును యితర బంధువులను వచ్చియుండిరి. ప్రభుత్వ న్యాయవాది సత్యుడు మజిలీ అతీగారు తేను చేసిరి. అక్టింగు పోలీసు సూపరింటెండెంటు వుడుగారు గవర్నమెంటు ఆర్డరును చాఖలుచేసిరి. పి. ఐ. డి. ఆఫీసరులు పాక్షీ వచ్చిరి. ఆ ఉపన్యాసములోని కొన్ని భాగములను కోర్టులో చదివిరి. ఘోరీలాలు పటాలముల అసంతృప్తి, సేవావశ్యత జరిగిన చర్యలు, మయ్య, గున్నీ తెగలవారి వివాదములు మిటులిపోలీసు దళములనుగూర్చి భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు చేసిన తీర్మానము, మున్నగు విషయములనుగూర్చి ఆ ఉపన్యాసమున పండిటుగారు ముచ్చటించిరి సాక్షులుతెలిసిరి. "నేను ఆనాడు ఉపన్యాసించినమాట నిజమేగాని సాక్షులు ప్రాసిన రిపోర్టు సరియైనదికాదు. 'ఇర్విన్ ప్రభువు బండిపోటు దొంగ' అని నేను అనలేదు. 'ప్రభుత్వ దొంగ'లు ప్రజల అనుమతిని బడచుకుండనే జేతములు పుచ్చుకొనుచున్నారనిగాన అది దొంగత్వమేయగును." అని నేను నడిచితిని. ఇర్విన్ ప్రభువునాగని మరీ యే ప్రభుత్వదొంగినిగాని అనుమానింపలేదని ఉద్దేశము నా కెంతమాత్రమున లేదు. నేను బాధించబడుకొనలేదు. అని పండిటుగారు తెలిపిరి. "పండిటుగారి ఉపన్యాసము 124 వ క్రిందకు వచ్చును. ఇది చాల అపవిత్రమైనదిగానున్నది. దీని కెట్టిక్షమాపణమునలేదు. అలహాబాదులో సత్యాగ్రహము నిమిత్తము పోలీసువారివలన బాధించబడినవా రొక్కరైనారు." అని మేజిస్ట్రేటు నడిచెను. ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షయును 500 జూల్కానాయును చెల్లించనిచో మరి మూడునెలలు శిక్షయును విధించెను. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మాలవ్యాగారిని నయినీ చెరసాలకు తీసుకొని వచ్చుట

నిన్న సాయంకాలము స్వేచలు ట్రెయినులో వచ్చుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 14:—పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారిని డిల్లీనుండి స్వేచలు ట్రెయినులో నిన్న సాయంకాలమునకు నయినీ చెరసాలకు తీసుకొని వచ్చిరి. నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు ట్రెయిను స్టేషనుకు వచ్చినది. ఒక యంజనును ఒక ఫస్టుక్లాసు బోగిబండియును మాత్రమే ఆ ట్రెయినులో నుండెను. మాలవ్యాగారిని నయినీ తీసుకొని వచ్చుచున్నారని ఘోషించునదియును కాక పూర్వ నుండియును తెలిపాడువారా అలహాబాదుకు వార్తలు వచ్చుటచే చాలమంది ప్రజలు కైలుస్టేషనుకు వచ్చియుండిరి. మాలవ్యాగారి భార్యయును మహదేవర రమాకాంత మాలవ్యాగారును యితర బంధు మిత్రులును గూడ వచ్చిరి. ట్రెయిను ఆగగానే జనుధ్వజము చలెగెను. మాలవ్యాగారు సహజరీతిని మందహాస మొనరించుచు ట్రెయిను దిగిరి. పోలీసు సూపరింటెండెంటు యిక్రంహుస్సేనుగ రచట నుండిరి. మాలవ్యాగారు వచ్చినవారికి దర్శన మొసగినపిమ్మట సూపరింటెండెంటు తన మోటారులో మాలవ్యాగారిని చెరసాలకు గొనిపోయెను. మాలవ్యాగారు ఆరోగ్యముగా నున్నారనియును జయలక్ష్మిబంధనలను సీసలుగా నెరవేర్చుచున్నారనియును తెలియుచున్నది. నేను చెరసాలలో సాఖ్యముగానే యున్నాను. నాకొరకెవరను ఆంధ్రదేశమును చేందనపరచుచున్నది. అని మాలవ్యాగారు తన భార్యతోను యితర బంధువులతోను తెలిపిరి. నయినీలో పి. క్లాసు ట్రైనింగునునట్టి స్థలమున ఖాళీలేకపోవుటచే జయలు ఆ రంగంలో నున్న ఒక ప్రత్యేక మజీరమున (కాటేజీ) మాలవ్యాగారి నుంచిరి తెలియుచున్నది. (జి. వి.)

వి. జె. పటేలుగారిని అంబాలా చెరసాలకు మార్చుట

13 వ తేదీన మోటారుకారులో డిల్లీనుండి తీసికొని వెళ్లుట

అంబాలా, సెప్టెంబరు 15:—ఈనెల 13 వ తేదీన మోటారులో వి. జె. పటేలుగారిని డిల్లీ నుండి అంబాలాకు దిగి కొని పోయిరి. పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు కారును నడిచెను. మరియొక పోలీసు ఆఫీసరు రివాల్యరు పట్టుకొని ఆకారులో కూర్చుండి యుండెను. దీని వెంట మరియొక కారులో 6 గురు పోలీసు గార్డులు వెళ్లిరి. అంబాలా చెరసాల ఉద్యోగులు పటేలుగారికి చాల మర్యాద చేసిరి. ప్రత్యేకపు టెర్మాటు లిఫ్టరకే చేయబడెను. పటేలుగారితో సంభాషించుట కెవ్వరికిని అనుమతి నియ్యలేదు. (శ్రీ ప్రె.)

మధురాదాసు త్రికంజీగారిని బెల్గాము చెరసాలకు మార్చుట

12 వ తేదీన తీసికొని వెళ్లుట

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:—ఢిల్లీ చెరసాలలో నుంచబడిన మధురాదాసు త్రికంజీగారిని నేడు ఉదయమున జి. వి. పి. ట్రెయినులో బెల్గాం తీసికొనివెళ్లిరి. (బొం. కా.)

తెన్నె వెల్లిలో సోదాలు

144 ను మిరిస వాలంటీరులు ఆరెస్టుచేయబడుట
తెన్నె వెల్లి, సెప్టెంబరు 14:—స్థానిక మేజిస్ట్రేటుచే జారీచేయబడిన కోర్టు వారంటుతో పట్టు పోలీసులు సన్నటి యడయము పట్టణకాంగ్రెసు కార్యాలయమును ఖడ్గము దుకాణమును కోర్టు విధించిరి గాని ఆక్షేపణియును నడియు నకుపడలేదు.

12 వ తేదీ సాయంకాలము కాంగ్రెసు వాలంటీరులు పట్టుకు గ్రీ. ప్రా. కో. 144 క్రింద జారీచేయబడిన యుక్త యువ మిరి యూరేగింగుగా వెళ్లిరి. పి. కె. ఆరెస్టుచేయబడి, నిన్నటి మధ్యాహ్నము బాంబాయి మేజిస్ట్రేటు నుండర నిలచెట్టులదిరి. పిరివై వి. పి. కో. 148, 149, 188 నెక్సు నులక్రింద చేరా రోజుగా గావింపబడెను. 144 యుక్తయు గావింపబడియుండుట తమకు తెలిసియుండలేదని నిందితులు బలిపిరి. కేసు 15 వ తేదీ కి వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆసాము కాననసభవారు నైమను నివేదికను గూర్చి చర్చించుట

నివేదికను సభవారు తిరస్కరించుట

పిల్లంగు, సెప్టెంబరు 15:—నేడు ఆసాము కాననసభ లో నైమను సంఘ నివేదికను గూర్చి చర్చించుటకు గవర్నరు సర్ లారీ హామంతుగారు అనువదించిరి.

"నివేదిక ఆశించబడవలసినదికంటె చాల వెనుకబడియున్నది." అను తీర్మానము ఉపపాదించబడెను. "నైమను నివేదిక ఆసం తృప్తికరము-రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనముతో గూడిన ఆధునిక శాస్త్రపరిపాలనమును వెంటనే యేర్పాటు చేయవలెను. అల్ప సంఖ్యాకుల విషయమున తగిన కట్టుబాటు లుండవలెను." అను సవరణగూడ నుపపాదించబడెను. ప్రభుత్వసభ్యులు చర్చలో పాల్గొనలేదు. తోటలవారి ప్రతినిధులు తీర్మానమును సవరణను గూడ తిరస్కరించిరి. సవరణ అధిక సంఖ్యాకులచే నామా దింపబడెను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు నైమను నివేదికను గూర్చి తమ అభిప్రాయముల నిదివరకే యిండియా దొరతనము వారికి తెలియజేసిరి. వాటిని ప్రకటించువరకును నేను వెల్లడింప జాలను" అని చా. పి. డబ్ల్యు. బోదాముగారు నడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెంగులు ఇరువురు స్త్రీలకు శిక్ష

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—దేవకాలిదేవి, కృష్ణదేవి అనునవిరువురు స్త్రీలును విదేశీవస్త్ర దుకాణములను పికెటింగు చేసినందునకై 4 నెలలు విశిష్టైదు విధింపబడిరి.

జలికొదినము-ముగ్గురికి శిక్ష

జలికొనూరకదివోత్సవ సందర్భమున 144-వ నెక్సు ప్రయోగమును ఢిల్లీ-రించి ఉరేగింపు జరిపినందులకు 6 గురు యువకులకు చెరి 6 నెలలు కైదు విధింపబడెను.

17 గురు కాంగ్రెసు ప్రముఖులపై కేసు

24 పరగణాల నుంకలములో జూలై 17 మొదలు ఆగస్టు 31 వ తేదీలోపల ఆరెస్టుచేయబడిన 17గురు కాంగ్రెసు ప్రముఖులపై కేసు నేడు ప్రారంభమయెను. పి. కో 120 (బి) 117, 187 నెక్సు క్రింద పబ్లిక్ ప్రాసీక్యూటరు వీరిపై నేరము లాకో పించెను. ఉపసభ్యులు నల్లంపిందులకు కీరు మట్టపన్నిరని కేసు. నీలా, బడ్డెబడ్డె, మహిషప్పట్టణములందు వీరు కానకో ల్లంకున కుపక్రమించిరట.

బుర్రాబజారులో పికెటింగు

బుర్రాబజారులో పికెటింగునకై ఆరెస్టుచేయబడిన 6 గురు స్త్రీలలో 5 గురు వదలివేయబడిరి.

విద్యార్థుల ఆరెస్టులు

బంకా బాపి కా లే జీ వి దా ర్థి యు 9 మంది జలికొనూరకదివోత్సవ సందర్భమున ఆరెస్టు చేయబడిరి. వీరిలో 6 గురిని విచారణకు పంపినారు. (శ్రీ ప్రె.)

బాలరాజ్ లో 144 వ నెక్సు

బాలరాజ్, సెప్టెంబరు 15:—అన్ని ఉరేగింపులు ప్రధ ర్థములు సీక్వెంపునో 144 వ నెక్సు ప్రయోగింపబడి నది. గంభాయిమెపువై గావింపబడిన దుర్గయును ఖుడిం యను తోగింద చక్రవర్తిగారు బహిరంగసభలో మాట్లాడిరి. అక్కినెన్నువైది నిరసనదీక్ష.

గాంధీజీపి బలంతముగా దివిచివై చినందులకై ఒక ఆర్డెన్సు కైది 11 దినములుగా నిరసనదీక్ష పూనియు న్నాడు. (శ్రీ ప్రె.)

ధిల్లీ

విదేశీగుడ్డ కొరకుసోదా

క్రాంతిధిల్లీ, సెప్టెంబరు 15:—జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమును పోలీసులు నేడు సోదాచూచిరి. ఎవడో విదేశీ వస్త్రదుకాణదారుడు వలంటీరు బట్టను గైకొనిపోయెనని పోలీసులతో చెప్పుకొనెనట. పోలీసులు సోదా చూచినను అబ్బు కాంగ్రెసు కార్యాలయమున దొరకలేదు. వలంటీరు ఆరెస్టుచే యబడిరి. తరువాత బహదనకు వచ్చునప్పటికి బట్ట దొరకనది. (ఆ. ప్రె.)

విద్రావతి పత్రికనుండి ధరావతు గోరుట

11-9-30 తేదీన విద్రావతి పత్రికకు 500 పాఠకులు కున్న ప్రెస్సుకు 500 ధరావతున్న కట్టవలసినదిగా ఆజ్ఞాపిం చుటపట్ల పత్రిక నిలుపుతూ ప్రెస్ నాడ మూయబడెను. సాధ్య మైనంత త్వరలో పత్రిక తిరిగి వెలువడునని యూచా బోధము చున్నది.

వనం శంకరశర్మ, ఢిల్లీ, పత్రికాండ, కర్నూలుజిల్లా

సర్ పి. రామస్వామి అయ్యంగారు

కాంచీబులు నభకు పత్రికాధికారి అహ్వనింపబడిరి. స్టేటుకొన్నిసభ్యులుగ మదరాసునుండి ఎన్నికొనబడిరి. (జి. ఎన్. ఎ.)

రా. సా. సి. జయరామయ్యగారు

మదరాసు శాసనసభ్యునిగ చెంగల్పట్టు జిల్లానుండి ఎన్నికొనబడిరి.

జె. ఇ. అలిభాయి, ఎ. ఎం. అలిభాయిగారు:-

కన్యానివాసులు, బ్రహ్మకల్పవై ప్రపంచయాత్ర చేయుచున్నారు. ఆఫ్రికా, సింహళదేశములు చుట్టి మదరాసు వచ్చిరి. ఆమె క్రికా బోయి పిదప ఆస్ట్రేలియాకు బోయెడరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

మదరాసు నగర విద్యార్థుల సంఘము:- 12 వ తేదీని గోఖలే భవనమున 8 వ వార్షికోత్సవము జరిగెను. అధ్యక్షులుగ ప్రోఫె॥ స్వామినాథన్ గారు, ఉపన్యాసకురాలు మిస్ సి. ఎన్. సల్లమత్తు అమ్మగారు మధ్య కూర్చునియున్నారు (ప్రె. ఫో. బి.).

శ్రీ శ్రీ వైద్యరత్న టి. ఆర్. యతిరాజులనాయకుగారు

సెప్టెంబరు 2 తేదీని మృతిచొందిరి. చెన్నపట్టణమున వీరు గొప్పవైద్యులని పేరుగాంచిరి ప్రభుత్వము వారు ప్రాపించిన "మూలు ఆఫ్ ఇండియా" "మెడిసిన్" సభా సంఘమున ఒకసభ్యుడుగ నియమించబడిరి. వీరి స్నేహితులగు నుండరమునాయకుగారి కుమారుడు వైద్యము చేయుచున్నాడు.

విక్రమత్యముతో గూడిన సహాయము

న కాలములో నరియైన పని

పనిచేయుటకు దృఢసంకల్పము, సహాయము చేయవలెననెడి కోరికతో సమలచేయుడు. గత 60 సంవత్సరములనుండి సురాజ్ మల్ వారు ప్రజల యాదరణకు పాత్రులైయుండిరి.

మా కాతాదార్లు తమ స్వానుభవములనే మాయొక్క పనితీరును, ఓర్పు, సమ్మతములను తెలిసికొనియున్నారు. వారివిషయములను వ్రాతపూర్వకముగ విచిత్రించుచున్నారు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి అందు కో.

రాకఫోర్టు గేట్, వజ్రపు వర్తకులు, నగలవర్తకులు, 313, ఎస్.ప్లస్ వేడ్, మద్రాసు.

తిరుచినాపల్లి.

బ్యాంకింగు విచారణసంఘము

ఆంధ్రవాణిజ్యసంఘమువారి సాక్ష్యము

ఆంధ్రవాణిజ్యసంఘమువారు పూనాలో బ్యాంకింగు విచారణసంఘమువారి యెదుట యీ క్రిందికిగా సాక్ష్యమును గిరి:—ఆంధ్రవాణిజ్యసంఘమువారి తరపున వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారును (ఫెడరల్ బ్యాంక్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సలహాదారులు) ఆంధ్రవాణిజ్యసంఘము (ఇన్స్టిట్యూట్) సాక్ష్యమునుగిరి.

పరిశ్రమలకు పెట్టుబడిధనము

పరిశ్రమలకు నెలకొల్పబడు కావలసిన పెట్టుబడి ధనము ఇంతవరకు ఆంధ్రదేశములో పెట్టుబడు బ్యాంకులు సప్లయచేసి యుండలేదు. బెజవాడ స్పిన్నింగు అండు పిలింగు మిల్లులలో నూజువడికే యంత్రములనైనను పూర్తిగా ప్రతిష్ఠించుటకు కావలసినంతవరకు పెట్టుబడిసామ్యువాటాలను రాలేదు. అందువల్ల ఆ యంత్రాగారము మూసి వేయవలసివచ్చెను. రాజమహేంద్రవరములోని కర్నాటిక్ స్పిన్లమిల్లుకొరకు ఇంజీయరు బ్యాంకువారు కొంతధనమును అప్పు యిచ్చియుండిరి. కాని చిన్నవాయిదాలకే సదరు అప్పును యిచ్చియుండుటవల్ల మిల్లుపని ఆరంభింపక పూర్వమే వాయిదాబాకీలను ఇంజీయరు బ్యాంకునకు తీర్చవలసివచ్చెను. మోతేవారును పైదావారును సమయమునకు సహాయపడి కావలసిన మొత్తమును సప్లయచేసి యంత్రాగారమును తిరిగి నడిపించగలిగిరి.

యంత్రాగారముల పెట్టుబడికే ధనమును అప్పు ఇవ్వవలసి వచ్చే యెడల యంత్రాగారముల నెలకొల్పబడు వసూలైన వాటాసామ్యును బట్టియు యంత్రసామగ్రి డిలెవరమిదను అప్పుయివ్వవచ్చును. కాని, నిత్యమే పైకి ఖర్చులకై యంత్రాగారముల ఖామందులకు ఇవ్వదగిన అప్పుల విషయములో బ్యాంకులు చేయుచున్న పహాయము తక్కువగానున్నది. ప్రస్తుతము పరిశ్రమగారముల ఆసాములు దేశసాటిసాహకార వద్దనే హెచ్చువడ్డీలకు పైకము అప్పుతెచ్చుకొనుచున్నారు. ఫ్యాక్టరీదారుల విషయములోను పరిశ్రమగారముల ఖామందుల విషయములోను బ్యాంకులు ఎక్కువ దాక్షిణ్యభావము వహించి సహాయముచేయవలసియున్నది.

విదేశీవ్యాపార సౌకర్యములు

విదేశీయులకు సరుకు రవాణాచేయుట, సరుకు తెప్పించుట మున్నగు సదుపాయములు, దిగుమతి వ్యాపారములకు విదేశీయ వాణిజ్యసంఘము వారి హస్తగతమై యున్నది. విదేశీయవాణిజ్యసంఘములవారియొక్క స్వంతవ్యాపారధనమునే ఆధారముగా చూపించినయెడల విదేశీయ బ్యాంకులవారు ఓవరుద్రావలను పెద్ద తాత్కాలికబుణుగులను సదరు వర్తక సంఘముల వారి కొసగుచున్నారు. సరుకు రేవులలో దింపుకొనినతోడనే సరుకు నిలువవత్తములను బ్యాంకులకు చూపించినను సదరు విదేశీయ వాణిజ్య సంఘములవారికి బుణుగులు ఇచ్చుచున్నారు. ఒక రాష్ట్రమునుండి ఇంకొక రాష్ట్రమునకు జరిగే రవాణావ్యాపారము భారతీయుల వర్తకుల నేతమండే యున్నది. ఈవ్యాపారమునకు కావలసిన పైకము తాత్కాలికపు పెట్టుబడులను వేర్వేరు విధములుగా వారికి లభించుచున్నది. వివిధ రాజధానులు మధ్య జరుగు ఈవర్తక వ్యాపారమునకు పైకము హండిల ద్వారా చలామణి యగుచున్నది. కాని విదేశీయవ్యాపారమునకు ఎక్కువేజి బిల్లు (మారకపుపత్రము) ద్వారా చలామణి యగుచున్నది.

హండిలమీదను ప్రాంతీ నోట్లమీదను యివ్వబడు బుణుగులకు వడ్డీ రేటు రు. 1-0-0 మొదలు రు. 1-8-0 వరకును ఉండును. కొన్ని సందర్భములలో నూటికి రు. 2-0-0 వడ్డీవూడ ఉండును. ఇంతకు హెచ్చువూడ ఉండును. ఇంజీయరు బ్యాంకువారు నాటుకోటి వర్తకులను ముల్తానీలకును తదితర కుప్రగీధవర్తకులకును అప్పు లిచ్చెదరు. వీరికి సాలుకు నూటికి రు. 7-0-0 లేదా రు. 8-0-0 న అప్పు యిచ్చెదరు. కాని, యీ నాటుకోటి పెట్టుబడు ముల్తానీలకు వర్తకులకు హెచ్చువడ్డీలకు అప్పులు ఇచ్చుచుండుదురు. కాబట్టి ఇంజీయరు బ్యాంకుయొక్క స్వల్పవడ్డీకంటే లాభమును వర్తకులు పొందుటలేదు.

విదేశీయ రవాణా వ్యాపారము యువత్తును విదేశీయ వర్తకులచేతిలోనే యున్నది. విదేశీయవ్యాపారమును స్వయముగా చేయుచున్న భారతీయులు కొలదిమందియే గలరు. భారతీయులు యీ విదేశీయ రవాణావ్యాపారమును విరివిగా చేయుటకు తగినంత సౌకర్యము వారికిలేదు. విదేశీయ వర్తకులకు సౌకర్యములు చాలకలవు. అందువల్ల విదేశీయులతో భారతీయులు పోటీచేయజాలరున్నారు. ఆంధ్రగుంజలములందలి వేరుపెనగ ప్రత్తి, నూనెధాన్యములు విరివిగా విదేశీయులకు రవాణాచేయు వ్యాపారమునంతను వాల్మీకీర్ణకంపెనీవారును చాలకంపెనీవారును, గార్డెనుప్రొఫ్రై కంపెనీ వారును చేయుచున్నారు. వారియొక్క కాభాకార్యాలయములు

ఆయా ప్రధానస్థానములందు నెలకొల్పియున్నాడు. ఈ విదేశీ వాణిజ్య సంఘములవారికి ఎక్కువేజి (మారకపు) బ్యాంకులు ఒకసంగడి సహాయసౌకర్యములు చాల గలదు.

సరుకు ఖరీదుచేసికొనునప్పుడు వర్తకునకు చేతిలోపైకము ఉండవలయును. సరుకు రవాణాచేయు సమయములో మాడవర్తకునకు చేతిలో పైకము ఉండవలయును. కాని సరుకు ఖరీదుచేయు సందర్భములోగాని, రవాణాచేయు సందర్భములోగాని భారతీయవర్తకునకు బ్యాంకులు ధనసహాయముచేయుట లేదు. రైల్వేస్టేషనులలోగాని ఓడరేవులలోగాని సరకునిగూడే సదరు వర్తకు సామీయా ద బ్యాంకులు బుణుగులను ఇచ్చుటలేదు. లేదా సరుకు ఓడకునక్కించినట్లుగా తెలియజేపడి వత్తమును చూపింపుటకేని భారతీయవర్తకునకు విదేశీయ బ్యాంకులవల్ల అప్పుపత్రము పుట్టుటలేదు. భారతీయ వర్తకుడు తనసరుకును బ్యాంకుగిడ్డంగులలో చేర్చిననేగాని ఆతనికి బ్యాంకులు అప్పు ఇచ్చుటలేదు. కాని విదేశీయ వర్తకులకు అన్ని సందర్భములలోను వెంటనే అప్పు పుట్టుచున్నది.

విదేశీయవర్తకులు తమ వ్యాపారపు తక్కువ నన్నింటిని పాస్టు పిల్లింగులలోనే తక్కించుకొనుచుండును. సవరణల తక్కువలోనే ఎగుమతి సరుకును దిగుమతి సరుకును విలువకట్టెదరు. అతిగా తక్కువలను సరిపుచ్చుచుండుదురు. ఇది యును గాక మారకపురేటును గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించుటవల్ల విదేశీయవ్యాపారము దుష్కరమైనది. కాబట్టి ఇండియా గవర్నమెంటువారి బంగారపు నిధి హిందూదేశములోనే యుంచిననేగాని మారకపురేటు ఇబ్బందులు ఎల్లకాలము ఈ రీతిగానే ఉండగలవు.

పారిశ్రామికసహాయార్థము బ్యాంకులు

పరిశ్రమగారములకు మొదటినుండి చివరవరకు పెట్టుబడిధనముతోపాటే బ్యాంకులు అప్పు ఇవ్వాలనేవి వాదించుటలేదు. కాని యంత్రాగారములనిర్వహణమునకై వలయు తాత్కాలికవసరములగును బుణుగులు నిచ్చుటకు పారిశ్రామిక సహాయార్థపు బ్యాంకులు అవసరమై యున్నవి. ఈయంత్రాగారముల కొసంగబడు అప్పులు చిన్న చాయిదాలమీద ఇచ్చుటవల్ల ప్రయోజనము లేదు. పెద్దవాయిదాలమీద నిచ్చినయెడల పరిశ్రమగారములకు అక్కరకుచ్చును. ఇప్పుడున్న బ్యాంకులు పెద్దవాయిదాలకు బుణుగులు నిచ్చుటలేదు. అందువల్ల పరిశ్రమల ప్రాత్యహముకొరకై ప్రత్యేకబ్యాంకులు అవసరమై యున్నవి. ప్రతిరాజధానికి ఒక్కొక్క పారిశ్రామిక సహాయార్థపు బ్యాంకు స్థాపించవలెను.

సరకుహామీమీద బుణుగులు

బ్యాంకు గిడ్డంగులను ఏర్పరచి ఆగిడ్డంగులలో సరుకు నీలు చేసి వర్తకులకు బుణుము నిచ్చుపద్ధతి వర్తకులకు లాభకరముగా లేదు. కనుక ఈపద్ధతి తొలగించవలెను. సరుకునకు హామీపత్రములు చూపించినమీదల సరుకు విడుదలచేయు విషయములో విదేశీయవర్తకులకు ఒకసంగబడు సౌకర్యములు దేశీయవర్తకుల కొసంగబడుటలేదు.

బ్యాంకుల తనిఖీ

భారతీయ బ్యాంకులసంఘమువారు కొందరు తనిఖీదారులను ఏర్పాటుచేసి బ్యాంకుల తక్కువలను పరిశీలనచేయుచుండుట మంచిదే. బ్యాంకుయొక్క సాధారణ లావాదేవీలను బ్యాంకుయొక్క సంపన్నతపై పెట్టుబట్టి వగైరా మాత్రమే తనిఖీచేయుచుండు చాలును.

విదేశీయ బ్యాంకులకు లైసెన్సు లుండవలెను

హిందూదేశములో వ్యవహరించు బ్యాంకులన్నియు లండను ప్రేమ కమిషనర్ర సిఫార్సు ననుసరించి యీ దేశములో వ్యాపారము చేయుటకు లైసెన్సు పొందవలయును.

ఈదేశములో గల విదేశీయబ్యాంకులకు ఈదేశీయల వద్దనుండి వచ్చినవాటాసామ్యును యీదేశములోనే నిల్వయుంచవలయు ననియు, సదరు విదేశీయబ్యాంకుల సాలసరి లాభనష్టముల యుడతలో భారతీయవాటాదార్ల పైకమునుకూర్చిన తక్కువవరములను నిడిగా తెలియబర్చవలెను.

ఒక్కటే చట్టము

విదేశీయ బ్యాంకులకును స్వదేశీయబ్యాంకులకును అన్నిటికి ఒక్కటే వ్యాయము వర్తించునట్లుగా ఒక బ్యాంకు వ్యవహారశాసనము ఏర్పాటు చేయవలెను. ఈబ్యాంకింగు విచారణసంఘమువారి అట్టిశాసనమును తయారుచేయవలెను.

దొంగబ్యాంకులు బడులుదేరకుండా కాసననిబంధన ఉండవలెను. అధికార వివ్వబడిన మూలధనములో కొంత నిధి తభాగము ముందుగా వసూలైననేగాని బ్యాంకు లావాదేవీలు జరిపి వ్యవహరించ గూడదను నిబంధన ఉండవలెను. ఇటీవల అభిభారత పైరు భీమాకంపెనీ యొకటి బయలుదేరినది. అధికార వివ్వబడిన మూలధనము రి కొట్టు. వసూలైన వాటాల మొత్తం అరువది లక్షలే. ఈబ్యాంకు వ్యవహరించుట కారంభించి అస్తమించినది.

బ్యాంకింగు విద్యార్థిత్వము

బ్యాంకింగు వ్యవహారములయందు తర్జీయరు నొసంగగల విద్యార్థిత్వములు యీరాష్ట్రమునందు చాల

తక్కువ. కమ్మర్షి యిలు పాఠశాలలు కొన్నికలవు. కాని ఇటు సేర్పబడు విద్య బ్యాంకింగునకు సంబంధించిన ప్రాతిపదిక విషయములే యెయ్యన్నది. బొంబాయిలో గల నీడెస్టాం కాలేజీవంటి కళాశాల ఇచటలేదు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఇటీవల వ్యాపారశాస్త్ర పట్టపరీక్ష నొకటి నెలకొల్పి (బి. కామర్స్) కేవల మొదలగుచున్నారు. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు చిరకాలముక్రిందటనే యీ పట్టపరీక్ష నేర్పరచి యుండిరి. కాని, విశ్వవిద్యాలయమువారు ఒకసంగడి యీదేశీయవర్తకులకు యీ శాస్త్రములోని బ్యాంకులయొక్క యీ తోవిద్యాలను ప్రత్యక్షవిశేషములు తయారైయున్నాడే అభింస చేయుచు విశ్వవిద్యాలయమునకు తోడ్పడవలెను.

ఇంగ్లీషులు బ్యాంకులోని ఉన్నతోద్యోగులందఱకు యూరోపియనులే, ఇటీవల తాత్కాలికాధికారులు వహించుటకై భారతీయులను కొద్దిమందిని ఇంజీయరు బ్యాంకువారు ఉన్నతోద్యోగ పదవులలోనికి జేర్చుకొనిరి. కాని ఎక్కువమంది చేర్చుకొనబడవలెను. ప్రస్తుతము భారతీయుల కొసంగబడు ఉద్యోగములు గుమాస్తా ఉద్యోగములే.

బాయింటుస్టాకు బ్యాంకులందును కో బహుళీభు బ్యాంకులందును భారతీయులే పనిచేయుచున్నారు. వీరిలో చాలమందికి ఉన్నతవిద్యగాని, బ్యాంకు వ్యవహార ప్రావీణ్యముగాని లేదు. కనుక, గవర్నమెంటువారు ధనసహాయముచేసి కొందరువిద్యార్థులను పాశ్చాత్యదేశములకు పంపినయెడల వారు అచ్చటిబ్యాంకుల నిర్వహణపద్ధతులను నేర్చుకొని వచ్చి యీదేశమున కనువహరించి ఆ వ్యాపారసూత్రములను వర్తింపచేయగలరు.

ఉన్న బ్యాంకులకు విరివిగా కాభాకార్యాలయములు నెలకొల్పబడకపోవుటకు కారణమేమనగా బ్యాంకువ్యవహారమునందు తక్కువపాండిత మునున్నట్లుచూచుటయే.

రిజర్వుబ్యాంకింగ్

రిజర్వుబ్యాంకు స్థాపించబడినయెడల ఇప్పుడు ప్రస్తున్నమై వేర్వేరుగా వ్యవహరించుచున్న బ్యాంకులన్నియు పునర్వీక్షణ వ్యవహరించుటకు బిలు ఏర్పడును. ఇండియా గవర్నమెంటువారు తమ ప్రజలనుండి ప్రస్తున్నపాతరాజకర్మానుసారము రిజర్వుబ్యాంకునకు వశపరచునేగాని భారతదేశములో స్వీకృత ప్రవ్యాపార సేర్పడదు. (ఫీ. టి.)

శ్రీయుత బాబరాజారావుగారిని కన్నుమూరు తీసుకొనివెళ్లుట

విల్లివాకంపద్ద ప్రయినులో నెక్కించుట

మదరాసు, నెప్టెంబరు 15:— బాబరాజారావుగారి నిధిక్షణండి ప్రయినులో 12 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు రాత్రి చెన్నపురి తీసుకొనివచ్చిరి. 18 వ తేదీ శనివారమునాడు రాత్రి పోలీసువారి కావలికింద మంగుసూరు మెయిలులో కన్నుమూరు తీసుకొనివెళ్లిరి. ఆసంగతి యెవ్వరికిని తెలియకుండునట్లు కట్టుదిట్టములు చేయబడెను. ఆనాడురాత్రి మంగుసూరు మెయిలు మామూలుప్రకారము నెంట్లున్ననునుండి బయలుదేరినను, ఆమెయిలు విల్లివాకం స్టేషనులో నిలువ నసవరమా లేదుగాని ఆనాడురాత్రి అది విల్లివాకము స్టేషనువద్ద నిలువబడెను. బాబరాజారావుగారిని మోటారులో (ప్రిజువారు) చెన్నపురి చేరసాలనుండి విల్లివాకము తీసుకొనివచ్చి యింజనుప్రక్కనున్న ఫస్టుక్లాసు కంపార్టుమెంటులో కూర్చుండజేటిరి. ఇద్దరు సార్వేంటులను మాగురు కనిస్తేబిలును గూడ ఆబండిలో నెక్కిరి. అందులో రి ఫస్టుక్లాసు సీటులు రిజర్వుచేయబడెను.

సార్వంటు టాలెటుగారును నలుగురుకనిస్తేబిలును

రాజారావుగారివెంట నుండి

నెలం, నెప్టెంబరు 14:— నేను ఉదయమున బాబరావుగారికిన ప్రయిను నెలము జంక్ నుమీదుగా కన్నుమూరుకు వెళ్లినది. ఇచట పోలీసువారు గట్టి యెచ్చాయిలు చేసిరి. (ఫీ. టి.)

నైమనురిపోర్టు-రాష్ట్రీయ

స్వపరిపాలనము

ఇండియాగవర్నమెంటు సంఘసభ్యులలో అభిప్రాయభేదములు హెచ్చుగా నుండుట

బొంబాయి, నెప్టెంబరు 14:— మొదటిసారిగాగూర్చి తమ మానసలను యిండియాగవర్నమెంటు గింకను యిండియామంత్రికి పంపియుండలేదు. రాష్ట్రీయలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కొనసాగించుమన దంఘసభ్యులలో అభిప్రాయ భేదము ఎక్కిలి హెచ్చుగానున్నది" అని సిద్ధాంతం వ్యక్తమైనది. (హిందూ)

వరంగల్ చందాదారుల కొకవిజ్ఞప్తి

వరంగల్ కు శ్రీయుత కుక్కడపు లక్ష్మీనారాయణగారిని 18-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రపత్రిక కు భారతికి ఏజంటుగా నుండునటుల యేర్పాటుచేసి యున్నాము గాన వరంగల్ యందుండు చందాదారులు నదరు తేదీ యనంతరమునుండి వారికి గాని లేక వారి అనుమతి పొందినవారికి గాని చందాలను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

లండను సమావేశములు

అష్టోబరునాసమునందు ఇంగ్లీషియల్ సమావేశమును, నవంబరునెలలో రౌండుటేబిలు సమావేశమును లండనులో జరుగనున్నవి. ఈ రెండును చాల ముఖ్యమయినవిగ నెంచబడుచున్నవి. వివిధ బ్రిటీషుపక్ష రాజకీయనాయకు లీ సమావేశముల నిమిత్తము లండను కరుదెంచుచున్నారు. ఇంగ్లీషియల్ సమావేశమునందు, సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానపు ఏర్పాటులను ప్రవేశపెట్టించుటకు, కన్వెన్యేషన్లు ప్రముఖులగు బెల్లూవిను ఛేంబర్లెనుగార్లు యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్నారు. ఇంగ్లీషియల్ సమావేశమునం దీ సిద్ధాంత మంగీకరింపబడుచో, హిందూదేశము గూడ దీని సంగీకరింపవలసివచ్చును. పిమ్మట దీనిని రౌండుటేబిలు సమావేశమున ప్రవేశపెట్టి యంగీకరింపజేయుటకు ప్రయత్నము జరుగక మానదు. ఇండియగాక, ఇంగ్లీషియల్ సమావేశము దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానమంత్రి యగు హార్డిగాజ్ నేనానిగారు ప్రవేశపెట్టబోయెడి తీర్మానము నెదుర్కొనవలసివచ్చును. అధినివేశరాజ్యములకు సామ్రాజ్యమునుండి యిచ్చవచ్చినపుడు విడిపోవుటకు హక్కుగలదని, చాలవరకంగీకరింపబడినది. ఈవిషయమును ఇంగ్లీషియల్ సమావేశమునందు బహిరంగముగ సంగీకరింపవలయునని, హార్డిగాజ్ నేనానిగారు కోరనున్నారు. హార్డిగాజ్ గారితిర్మానమును ఇతర అధినివేశరాజ్యముల మంత్రులుగూడ ఆమోదించెదరని నమ్మవచ్చును. ఇంతవరకు ఈవిషయమై బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు ఇదమిత్యమగుభిప్రాయమును దెలిపియుండలేదు. బ్రిటీషుప్రముఖులు కొందరు భిన్నాభిప్రాయములను వెలిబుచ్చిరి. ఏసంగతియు రాబోవుసభలో నిర్ణయముగాక తీరదు.

ఇంగ్లీషియల్ సమావేశము ముగియగనే రౌండుటేబిలు సమావేశము ప్రారంభమగును. రౌండుటేబిలు సమావేశముపై భావిహిందూదేశపరిణామమేగాక, సామ్రాజ్యపరిణామమును, ప్రపంచపరి

ణామమును గూడ ఆధారపడు ననుటకు సందియములేదు. రౌండుటేబిలు సమావేశము హిందూదేశ సమస్యను శాశ్వతముగ పరిష్కరించునా, పరిష్కరింపదా అను ప్రశ్న గలదు. శాశ్వతపరిష్కారము జరుగుచో, సామ్రాజ్యాభివృద్ధికిని, ప్రపంచ శాంతిరక్షణకును గూడ యోగ్యత గలదు. ఇంతవరకు హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారము గల దని తెలుపుచున్న లేబరుపక్షమువారిధికారపదవియం దుండుటచే, వారే ఈ సమస్యను నిర్ణయింపవలసియున్నారు. దురదృష్టవశమున, హిందూదేశముచే బహిష్కృత మయిన సైమను కమిషనురిపోర్టుపై వీ రాధారపడవలసివచ్చినది. దీనిని వీరింతవరకు నిరాకరింపరయిరి. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు దీనిని విచారింపమని యైనను ప్రకటింపరయిరి. సైమనుగారిని ఈ సమావేశమునకు రానియక పోయినంతమాత్రమున లాభ ముండదు. వీరిపాదమును సమర్థించుటకు పెక్కుమందిసభ్యులుండరు. పార్లమెంటుసభయయినను, సైమనుకమిషను రిపోర్టునే ఆమోదించును గాని, తదితర ఏర్పాటులను ఆమోదింపబోదు. వీలన, కన్వెన్యేషన్లును, లేబరుపక్షమువారును, సైమనురిపోర్టును ప్రమాణముగ భవింపుచున్నారు. లేబరు పక్షమువారు అల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నారు. వీరి కొకనిర్ణీతమగు యభిప్రాయ మున్నటుల దోషదు. వీరిలో అతివాదులు సైమను కమిషను రిపోర్టును నిరసించుచు, హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికార మవసరమని తెలుపుచున్నను, వీరి మొర లరణ్యోదనము లగుచున్నవి. లేబరు పక్షమునందుగాని, పార్లమెంటు సభయందుగాని, వీరికి తగినంతబలముగాని వలకుబడిగాని లేకున్నది.

ఇంగ్లీషియల్ సమావేశము కన్నను గూడ రౌండుటేబిలు సమావేశము చాల ముఖ్యమయినదనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి సమావేశము మూలమున హిందూదేశ సమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరించు నేర్పుచైననీ, లేబరు ప్రభుత్వమువారి గౌరవ మాధారపడును. వీరింతవరకు, స్వీయ సంకల్పమును వెలిబుచ్చియుండలేదు. కన్వెన్యేషన్లును, లేబరు పక్షమువారును హిందూదేశము గూర్చి తమ యభిప్రాయములను సుంటాపథముగ చాటుచుండ, వీరేసంగతిని జెప్పలేదు. వెనుకటి వాగ్దానముల సంగతిని వీరెత్తుకొనుటలేదు. స్వయం నిర్ణయస్వాతంత్ర్యపు పేరు నయినను వీరు ఉదాహరించుటలేదు. వీరి కొక నిర్ణీతమగు సంకల్పము లేనపుడు, రౌండుటేబిలు సమావేశము మాత్రమేమిచేయగలదు? చర్చిలో గారిటీవల ప్రసంగించుచు, ప్రస్తుత పార్లమెంటు సభగాని, రాబోవు పార్లమెంటు సభ గాని హిందూదేశమునకు అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు సమ్మతించ దని, నిర్ణయముగ చాటిరి. లేబరు పక్షమువారివలన యిందు కెట్టి అడ్డు గలుగ దనునమ్మక ముండుట చేతనే, చర్చిలో ప్రభృతు లిటుల గోలపెట్ట గలుగుచున్నారు. తుదకు నిర్బంధవిధానమును విడనాడవలయుననియు, రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయుననియు, గోరుట కయినను, వీరు ముందడుగు వైచుటలేదు. విచక్షణ సంతను స్థానికాధికారులకు వీరు విడిచిపెట్టిరి. ఇట్టి సందర్భములలో రౌండుటేబిలు సమావేశమువలన అనుకూలపరిష్కారము

రము గుదురునని తలచుట కెటుల యవకాశ ముండును? గాంధీ మున్నగునాయకులు రానిది, రౌండుటేబిలు సమావేశము నిరుపయోగ మగునని, లేబరు పక్షపత్రిక యగు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈపత్రిక లేబరు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును దెలుపుచుండుననుపతీతి గలదు. అటు లగుచో, హిందూదేశముతరపున సమాధానపడ సామర్థ్యము గల నాయకులను రప్పింపకుండ, రౌండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చిన నేమిప్రయోజన ముండును? రౌండుటేబిలు సమావేశము అలంకారసమావేశమువలె పరిణమింపకుండవలయుననిన, దానిని ఫలప్రదము గావించుట కేర్పాటులు జరుగవలయును. ఈవిషయమై సాహసించి, లేబరుపక్షమువారి కేకార్వమును తలపెట్టకుండుట శోచనీయము. ఇంగ్లండును, అందు ముఖ్యముగ లేబరుపక్షమును తీవ్రపరీక్ష ఎదుర్కొనుచున్నది. ఈపరీక్షలో వీరు గెలుపొందుచో, బ్రిటీషుకీర్తిని నిలువగలుగుదురు. లేనియెడల తీరనినష్టము గావించెదరు.

ఎ. జి. గార్డినరుగారు జూన్ 24 లో పత్రికలో వ్రాయుచు, ఇంగ్లండులో ప్రసిద్ధపురుషు లెవరును లేకున్నారనియు, బుద్ధిబలము చాల కొరవడియున్నదనియు, నూతనమార్గకర్మకు లిపుడు కావలసియున్నారనియు, రాజకీయవ్యవహారములలో పేరెన్నికగనిన నాయకులు గనుపింప రనియు, మతవిషయములలో గాని, ఇతరవిషయములలో గాని దేశమును ముందుకు నడుపగల సమర్థులు లేకున్నారనియు, దెలిపిరి. ఇటులనే, సంగీత, సాహిత్యవిషయములందు గూడ గార్డినరుగారికి చాల లోపము గన్పించుచున్నది. వ్యాయామమునందు ఇంగ్లండు చాల వెనుకబడియున్నది. ప్రస్తుత నాయకులు దేశకాలపరిస్థితులకు బనికిరారనియు, యిట్టి లోపములను తొలగించుటకు కృషి జరుగవలసి యున్నదనియు, గార్డినరుగారు సూచించిరి. కాని, కేవలము బలరాధనవలన ఇంగ్లండుగాని మరి యేదేశముగాని, ముందుకు బోజాలదు. ప్రపంచశాంతికై కంకణము గట్టుకొనిన, ఇంగ్లండు తన పరిపాలనముక్రింద నున్న జాతుల కన్నిటికిని స్వయంనిర్ణయాధికారము నొనగుటచేతనే, సత్వరాభివృద్ధి గాంచగలదు. ఇంగ్లీషియల్ సమావేశ మయినను, రౌండుటేబిలు సమావేశ మయినను, ఇట్టి ఫలితమును చేకూర్పవలయును. ప్రస్తుత సమయమున ఇంగ్లండులో ఉన్న తాళయములు కొరవడుటచేతనే, ప్రసిద్ధపురుషులు బయలుదేరుట లేదని, గార్డినరుగారు గ్రహింపవలయును. అట్టి ఆశయములచే ప్రేరిత మగుచో ఇంగ్లండు ప్రపంచమున మరల తనస్థానమును కాపాడుకొనగలదు. నూత్నాశయములతో బయలుదేరిన లేబరు పక్ష మిందులకు బూని, ప్రాతసాంప్రదాయములను విడనాడి, విశాలదృష్టి బహుకృషి నలుపుచో, లండను సమావేశములు జయముగాంచగలవు. ఈ సమావేశముల కార్యక్రమము గూర్చి యోచించుటకు, లేబరు మంత్రు లందఱును లండనుకు వచ్చిరనియు, వీరితోపాటు కన్వెన్యేషన్లు పక్షప్రముఖులును, లేబరుపక్ష ప్రముఖులునుగూడ విచ్చేసి రనియు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీరిల ప్రయత్నము లెంతవరకు, సామ్రాజ్యాభివృద్ధి కొకవంకను, హిందూదేశాభివృద్ధి కింకొక వంకను తోడ్పడ గలవో, చూడవలయును.

గంజాము ఏజెన్సీ

గంజాము ఏజెన్సీయొక్క 1929-30 సంవత్సరపు పరిపాలనమునం దెంచదగిన యభివృద్ధి గనుపింపదు. గంజాము ఏజెంటుగారు తమ రిపోర్టునం దిటుల వ్రాసిరి:—

“విద్యయు, వైద్యసహాయమును ముఖ్యపనరము లని నా యభిప్రాయము. ప్రస్తుతసమయమున గజపబడువిద్య యంతయు, ప్రారంభవిద్యయే. ఒక్క మిడిల్ స్కూలుమాత్రము గలదు. బాలురలో పదింటి తొమ్మిదివంతులమంది, ప్రైవేట్ బాలరు. పెక్కుపాఠశాలలలో ఒకరిద్దరు తెలివిగల బాలురున్నను, బోధన బాగుండకపోవుటచే, వృద్ధి గాంచజాలకున్నారు. ప్రతితాలూకాకును ఒక్క కేంద్రపాఠశాల ఏర్పడి, ప్రారంభపాఠశాలలనుండి వీనికిగాను తెలివిగల బాలురను సూపర్వైజరులు వీరి, వీరికి విద్యార్థివేతనముల నొసగి, వసతిగృహముల నేర్పరచుచు, తెలివిగల ఉపాధ్యాయులు కేంద్రపాఠశాలలలో బోధించుచుండునెడల, మిగిలిన పాఠశాలలలో ప్రారంభ విద్యను డిల్లనుమాత్రము నేర్పచుండవచ్చును. పరిశ్రమలను నేర్పట కన్ని పాఠశాలలలోను శ్రద్ధవహింపవలయును. తగిన పకనీయ పుస్తకములను ఏర్పరపవలయును. ఇప్పుడున్న పుస్తకములు నిరుపయోగ మయినవి. పాఠశాలాభవనములలో వెలుతురు ఎక్కువగ చొరవలయును. వైద్యోద్యోగులు తాముండు ప్రదేశములచుట్టును పర్యటనము నలుపుచున్నను, ఏజెన్సీ ప్రజలలో పలువురకు వైద్యసహాయము చేకూరుటలేదు. బడులలో చదివెడివారికి దేహబలము చాల కొరవడి యున్నది.”

మొత్తముమీద విద్యావ్యాప్తి విషయమునను, వైద్యసహాయము విషయమునను గంజాము ఏజెన్సీలో ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహింపవలసిన యవసరమెంత గలదో, వైవాక్యములబట్టి గ్రహింపవలసివచ్చును. ఏజెన్సీలో మన్యజ్వరభాధ యధికమని తెలిసిన విషయమే. మలేరియా, బ్లైకువాటరు ఫీవరులు విశేషవ్యాప్తి గాంచుచున్నవి. కడపటి జ్వరమువలన గలిగిన మరణములసంఖ్య పెరిగెనని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులు గూడ దీని వాత బడిరి. ఎక్సైజు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారును, ప్రభుత్వపు ట్రెయినింగు స్కూలులోని డ్రాయింగు డిల్లు టీచరును, మోహన డిస్పెన్సరీ కంపౌండరును వైద్యోద్యోగియు, బ్లైకువాటరు జ్వరమువలన చనిపోయిరి. మన్యజ్వరమరణము లేమాత్రము తగ్గలేదు. ప్రభుత్వమువారు మన్యజ్వరనివారణ కార్యములను విశేషముగ తలపెట్టవలెనని, ఏజెంటుగారు కోరుచున్నారు. ఏజెన్సీలోని పాఠశాలలపై రివిన్యూ అధికారులకు పూర్ణాధికార మిచ్చినగాని ప్రయోజనము లేదని, ఏజెంటుగా రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇతర ప్రదేశములలో విద్యాశాఖాధికారులు విద్యావిషయములను నిర్వహించుచుండ, ఏజెన్సీలో రివిన్యూ అధికారుల యాజమాన్య మేలయవసరమో తెలియకున్నది. అడవుల నేరముల సంఖ్య పెరిగినటుల, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. అడవులవలన, లాభము చేకూరుచున్నటుల దెలియచున్నది. విద్యార్థులలో జ్వరపుగడ్డ గలవారి సంఖ్య

అధికముగ నున్నది. ఏజెన్సీలోని అనారోగ్యమునకిది ప్రబల నిదర్శనము. మద్రాసు రాజధానికిని, బీహారు-ఒరిస్సా రాష్ట్రమునకును మధ్య సరిహద్దును నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వ విచారణసంఘ మొకటి పాటుబడెను. రోడ్లు చాల హీనస్థితియందున్నటుల యీ క్రిందివాక్యములబట్టి గ్రహింపవచ్చును:

“ఏజెన్సీ డివిజను ఏర్పడిన నాటినుండియు, పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖకు పశపరుప బడిన రోడ్ల పోషణకుగాని, అభివృద్ధికిగాని, ఎట్టి చర్య దీసికొనబడలేదు. భవన నిర్మాణమునకును ఈ స్థితియే దావరించెను. ఇందుకుగా నొసగబడిన ధనము చాలవరకు మరల నిచ్చివేయబడెను. వీని వివరములను పరిశీలించుటకు గాని, ఖర్చుల నంచనా వైచుటకుగాని, ఎట్టి ప్రయత్నము జరుగలేదు. ఎక్కిక్యూటివు ఇంజనీయరుగారు ఈవిషయమై గలిగిన అపజయమున కీక్రిందికారణములను సూచించిరి:—

- (1) పెట్టిపడ్డతిని సాగింపజాలకపోవుట.
- (2) అక్వంటులవిషయమై గల ఇబ్బందులు.
- (3) తగినంతసిబ్బంది లేకుండుట.
- (4) డివిజను ఏర్పడకపూర్వము తాత్కాలిక కార్యక్రమమును చేసిని నేర్పరచకుండుట.
- (5) ఆఫీసుకవనరమగు ఏర్పాటులేకుండుట.
- (6) సిబ్బంది నుంచుటకు ఫలము లేకపోవుట.”

కారణ మేది యయినను, అడవులతో నిండిన ఏజెన్సీలో సరియయినరోడ్లు లేకుండుటవలన, ప్రజల కెట్టియిబ్బందులు గలవో చెలుప నక్కరలేదు. ఎక్కిక్యూటివు ఇంజనీయరుగారు సూచించిన యిబ్బందులు దాటరానివి గావు. వీనిని తొలగించుటకు తగిన ప్రయత్నము నలుపుచో, అనుకూలఫలము గలుగక మానదు. అడవిమృగములమూలమున చనిపోయినవారిసంఖ్య ఇంకను విస్తారముగ నున్నది. పెద్దపులులవలన 135 మందియు, ఎలుగుబంటువలన ఒకరును చనిపోయిరి. బల్లిగుడతాలూకాలో అడవి ఏనుగులవలన ముగ్గురు చనిపోయిరి. బల్లిగుడతాలూకాలో మనుష్యులను భక్షించెడివ్యాఘ్ర మొకటి చాలకాలమునుండియు న్వచ్చగ తిరుగుచున్నటుల, తెలియచున్నది.

ఉదయగిరికి వజ్రదలసమయములలో బాహ్య ప్రపంచముతో సంబంధముండదుగాని, ఇక్కడ టెలిగ్రాఫ్ ఏర్పాటు గావించుట కవసరము గలదని, ఏజెంటుగారు సూచించిరి. బర్మంపురం రిక్రూటింగు శాఖవారు ఏజెన్సీ నుండి సంపాదించిన కూలీల సంఖ్య 1051 నుండి 1130 కి పెరిగెను. విజయనగరము శాఖవారు గొంపోయినవారి సంఖ్య 323 నుండి 363 కి పెరిగెను. ఏజెన్సీ యభివృద్ధికిగాను, ఏజెన్సీ ప్రజలు పాటుబడవలసిన యవసరముండ, పరిస్థితు లనుకూలముగ లేకుండుటచే, కూలీకై అస్సాం మొదలగు దూరదేశములకు వీరు పోవలసివచ్చుచున్నది. ఏజెన్సీ అభివృద్ధి గాంచుచో, నిట్టి యవసరము దప్పిపోవును. నివేదనసంవత్సరమున ఎక్సైజు శాఖవారికిని, నవరజాతివారికిని సంఘర్షణ జరిగెను. ఒక నవరజాతిమనిషి చనిపోయెను. కూనీల సంఖ్య తగ్గెనుగాని, కన్నపు దొంగతనముల సంఖ్య పెరిగెను. భూములట్రాన్సుఫరులు పెరుగుచున్నవి. ఇయ్యది అనుకూలచిహ్నము గాజాలడు. రా॥ సా॥ గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారు తయారుజేసిన

కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కాశీ నాథుని

నేటికి 149 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

నవర మాన్యుయల్ పుస్తకము అచ్చులోనున్నదనియు, నవర గ్రామముల, జాతులపేర్లను, వ్యక్తుల పేర్లను ఉచ్చరించువిధముగూర్చి రామమూర్తి పంతులుగారు వారియభిప్రాయములను తమకు పంపి రనియు ఏజెంటుగారు తెలుపుచు, రాబోవు జనాభాలో వలసిననవరణలను గావించుటకు తాముయత్నించెదమని, తెలిపిరి. రామమూర్తి పంతులుగారు నవర భావకు లిపి నేర్పరచి, సంస్కరించుటకై నలిపిన కృషిని, మఱచుటకు వీలు లేదు. స్త్రీవిద్య కింకను ఎట్టి ప్రోద్బలము లేకున్నది. పురుషుల విద్యయే స్తంభించి యుండ, స్త్రీవిద్య వ్యాప్తి గాంచకుండుట వింతగాదు. నవర ఏజెన్సీలో, నహాకారసంఘములు లేకున్నవి. ఏజెన్సీని, ఇతరప్రదేశములతో సంబంధము లేకుండ, ప్రత్యేకముగ పరిపాలించు చుండునంతవరకు, అభివృద్ధి నాశించుటకు వీలుండదు. ఇతరప్రదేశముల కన్వయించుచట్టుములను, సాకర్యములను ఏజెన్సీప్రజలకు గూడ వర్తింపజేయుచో, ఏజెన్సీ సత్వరాభివృద్ధి గాంచకమానదు. రాబోవు సంస్కరణములం దయినను, ఏజెన్సీ యభివృద్ధి కవకాశ ముండునేమో చూడవలయును.

అస్సాం శాసనసభ :

పైమను కమిషను రిపోర్టు నిరాకరణము నిన్నటిదినము అస్సాం శాసనసభలో పైమను కమిషను రిపోర్టుగూర్చి చర్చ జరిగెను. ఈ రిపోర్టు అంగీకారయోగ్యము కాదనియు, స్వతంత్ర రాష్ట్రములతో గూడిన అభినివేశస్వాతంత్ర్యమును దేశమునకు ప్రసాదించవలయు ననియు, గోరేడీ తీర్మాన మొనాదించబడెను. పైమను రిపోర్టు నామోదించిన రాష్ట్రీయశాసనసభ ఒక్కటియు గనుపింపదు. భారత శాసనసభ దీనిని నిరాకరించెను. ప్రస్తుత సమయమున శాసనసభలలో కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులెవరును లేరని గ్రహించుచో, నిజస్థితి వెల్లడియగును. పైమను కమిషను రిపోర్టు ఏపక్షమువారికిని అంగీకారయోగ్యముగాదనియు, అన్ని పక్షములవారును సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిని గోరుచున్నారనియు, సువ్యక్త మగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో భారతీయులను తృప్తిపరుపవలయు ననిన, రాంపటేబిలునమా వేశమునందు పైమను కమిషను రిపోర్టును విచారింపకుండ, స్వరాజ్యవిధానమును మాత్రము నిర్ణయించుట కసీనధర్మ మగును.

పైమనుగారు ఇంగ్లండు జేరుట

నల్ జాఫ్ పైమనుగారు అమెరికాలో పర్యటనము నలిపి, ఇంగ్లండుకు తిరిగి వచ్చిరి. వీరు అమెరికాలో సలిపిన ప్రచారము, ఫలప్రదముగ నున్నటుల గనుపింపదు. అయినను, తమ ప్రచారమువలన అమెరికాలో హిందూదేశము గూర్చి నిజస్థితి

తెలిసే ననియు, తా మిందుకు తోడ్పడితి మనియు సైచునుగాను సగర్వముగ రూటరుప్రతినిధితో బలికిరి. అమెరికావారికి నరియగు సమాచారము లింతవరకు తెలియలేదట. వీరు తెలియజెప్పిరి గాబోలు. కాని, హిందూదేశముగూర్చి వీరు చెప్పినకథలను, అమెరికా వారు నమ్మినట్లుల గనుపింపదు. వీరు రాండుచేబిలు సమాచారము జరుగక పూర్వము ఇంగ్లండు కేటె చిరి. పై సమాచారమునందు వీరి నేరితి నయినను జేర్చవలయునని, కన్యర్యేటిపు పత్తమువారును, లిబరలు పత్తమువారును ఇకమీద ఆందోళనము సలిపెదరని తెలంపవచ్చును. ముం దేమి జరుగునో చూడవలయును.

ఆర్. యస్. పండిట్ గారు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి అల్లుడగు ఆర్. యస్. పండిట్ గారికి సంవత్సరము కఠినశిక్ష యు, అయిదువందల రూపాయల జరిమానాయు విధింపబడినట్లు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారు నిర్బంధవిముక్తు లై నపుడు, ఇతర రాజకీయనిర్బంధితులుగూడ వదలివేయ బడెదరని భావించినవారు గలరు. అందుకు మారుగ, వారిఅల్లుని నిర్బంధించుట జూడ, నిర్బంధవిధానము విరమింపబడదని ఎంచుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములు, ప్రస్తుతస్థితిని చక్క బఱచుటకు తోడ్పడబాల వని తెలుప నక్కరలేదు.

రాండుచేబిలు సభకు ఆహ్వానములు

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు నిరాకరించుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 12-బొంబాయిలో వర్తకసంఘమునకు ముఖ్యనాయకులగు సర్ పురుషోత్తమదాసు థామారు దాసుగారిగూడ ఆహ్వానము పంపబడినగాని ఆయన నిరాకరించెనని తెలియుచున్నది.

మూంజీ, జయకరు జిన్నాగార్లు రాండు చేబిలు సభకు జైల్ పరెనెడల కోరుచున్నారని ప్రబాళిప్రాయము చాల ప్రతిపాదముగా నుండుటచే అధిరవేశన ప్రతిపత్తినిగూర్చి దొర తరమువా రెట్టివాదానమును చేయకుండిననుగూడ వెల్లుటకు వారు సాహసంపజాలకుండ నున్నారు.

కాంగ్రసువారు రాండుచేబిలు సభను బహిష్కరించుటచే సంస్థానాధిపతులుగూడ సంకేతాపరితచేతులగు చున్నారు. (బొం. క్రా.)

దనరాబాంబుకేసు విచారణ

సి. ఐ. డి. ఇన్స్పెక్టర్ జనరలుగారి సాక్ష్యము లాహోరు, సెప్టెంబరు 15:-దనరాబాంబుకేసు విచారణలో పంబాబు సి. ఐ. డి. ఇన్స్పెక్టర్ జనరలు ఇన్చార్జ్ గారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

“ముద్రాయి (అబ్దుల్ గనీ) యింటిలో గడవిన ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీనాడు 17 బాంబులు దొరికినవి. వీరిలో 10 బాంబులు ఆపాయకరమైన పగుటచే వానిని ధ్వంసము చేసితిమి. 1921 సం॥లో పీషావర్ నాపెరా చౌద్రదాలలో బాంబుప్రయోములు జరిగినప్పుడుగూడ ఇట్టి బాంబులే ఉపయోగింపబడినవి. ఈబాంబు ప్రయోగముల నన్నిటిని పరిశీలించిప్పుడు, మొహామాండు ప్రదేశములోనున్న మజ్హిదీన్ వాహీబీ ఈ బాంబులను విస్తవకాదులకు సమకూర్చి యుండురని నే నభిప్రాయ పడితిని” అని ఇన్చార్జ్ గారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాండుచేబిలుసభ

మరియొక ప్రతినిధి

లాహోరు, సెప్టెంబరు 15:-జలందరు డిప్యూటీ కమిషనరు భానుబహదరు అల్లులు అజీజ్ గారుగూడ ప్రతినిధిగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంగ్ల దేశములో మహానాయకుల

యభావము

ఆంగ్ల దేశము షీజీంచుచున్నదా?

‘బాంబుల’ పత్రికలో గార్డినర్ గారి వ్యాసము’

‘బాంబుల’ అను పత్రికలో నాయకులు ఆంగ్ల దేశమున మహానాయకులు బొత్తుగా లేకున్నారనియు, ఈ యంగ్లమును సామాన్య వ్యక్తులు నివసించు యుగముగ వర్ణించవచ్చుననియు ఏ. జి. గార్డినర్ గారు అభిప్రాయపడు చున్నారు. వారివ్యాస మి శ్రీంద సాండుపరుచు చున్నాము.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు స్వాతంత్ర్యమును స్థాపించిన తరువాత రెండు సంవత్సరములకు రాష్ట్రముల నన్నిటిని కలిపివేసికొనిపోవు మహానాయకుడు లేకపోయెను. అందుచే నూతనముగా స్థాపింపబడిన ప్రజాస్వామ్యము విచ్ఛిన్నమగు నట్లు కనబడెను. అప్పుడు ఉత్తర అమెరికా ఖండ నాయకులు నాయకు నొక్కని తమకు ప్రసాదింపవలసినదని ఏబ్రహం లింకన్ గారిని నేడిరి. ఆ కాలమున అమెరికా వాసులు కోరిన కోర్కెను ఈ కాలమున ఆంగ్లేయులుగూడ కోరుచున్నారు.

మానసిక శక్తిగల మహాపురుషులు కావలసిన యన సరము యిప్పటికంటె నెక్కువను హెచ్చుగా నుండియుండ లేదు. మహాయుద్ధానంతరము ఉత్పన్నమైన పనుస్థలము, ఆపత్తులను ఆసంఖ్యాకములుగా నున్నవి. వస్తునిర్మాణమే తాగు మారగచున్నది. చిత్రప్రవృత్తులను, కర్మాచరణ పద్ధతులను పూర్తిగా మారిపోయినవి.

దుర్భేద్యులని తలపబడిన సిద్ధాంతములను పద్ధతులను నూతనభావములచే పెకలంపబడినవి. వాణిజ్యము క్రొత్తవార్ధముల జొచ్చినది. క్రాస్త్రవిషయముల యందును, నైతికవిషయములయందును, శిలమునందును మార్పు లేర్పడినవి.

రాజకీయకక్షలు విచ్ఛిన్నమై నవి. ఒకప్పుడు ఆచలములనియు, మాధ్యమేంద్రబాలవనియు నూహించబడిన మతముల యందును, సంస్కల యందును మార్పు కలుగుచున్నది. ఏదిచేప్పిన న ద్దానిని ప్రజలు నమ్మక ప్రమాదములు చూపవలసినదని కోరుచున్నారు.

ఒకరు చెప్పినదానిని గుడ్డిగా నమ్మక సత్యమును తమంతట తామే కనుగొనవలె నను ఆసక్తి ప్రజలయందు వ్యాపించినది. చరిత్రయే పూర్తిగా మారునట్టి సమయసంధియందు మన మున్నాము. ఈ మహా ప్రయత్న మునందు మోసవనెంటి మహాపురుషు డుండవలసిన అవసరము కలదు. కాని అట్టి శక్తిసామర్థ్యముల కలవాటు, అలసత్వము లేనివాడు ఒక్కడైనను కానరాడు.

వాణిజ్య వ్యాపారముల యందు జూచినను, రాజకీయ మత సాంఘిక విషయములయందు గాంచినను, సారస్వత కళావాఙ్మయములయందు తెక్కలేట్టినను, కుట్టుకుడుకు వ్యాయామ క్రీడలయందు గాంచినను సామాన్యలే యున్నారు గాని ఉన్నతులు గాన రాకున్నారు. ప్రజలను మహాకార్యములకు పురిగొల్పు నాయక శ్రేణులు అభావమయిరి.

రాజకీయ నాయకులలో నుత్తమోత్తములు లేరు. గ్లాడ్ స్టన్ డిసరాలి, సాల్వీబర్ మున్నగు మహానాయకుల వలె ప్రజల గౌరవమునకు పాత్రులగువారు గాని వారి తెలివితేటల వలన ప్రజల కాళ్ళకొక్కతానాములను గలుగజేయువారు గాని లేకున్నారు. ఇట్టి నాయకులు లేకపోవుట వలన పార్టీలు విచ్ఛిన్నమగుచున్నది.

క్రైస్తవదేశాలయములలో నొసంగు మతోపన్యాసములను విని తరించు కోర్కెచే ససంఖ్యాకులగు ప్రజలు దేవాలయములను దర్శించుచున్నారు. కాని అచ్చట యెసంగబడు ఉపన్యాసములవలన ప్రజలకు ఆత్మశ్రేష్టి యేమియు కలుగుట లేదు. పూర్వము వలె ప్రేక్షకులకు మతోపన్యాసము కలిగించు స్మృతియనలుగాని లిడ్డుములుగాని కనబడరు.

వాణిజ్యములో నిధి యిట్లులే యున్నది. ఈ సంవత్సరము పెద్ద వర్తక వాణిజ్య వ్యవహారముల యందు కలిగిన మహా నష్టము వలన దేశమునకు కష్టానిదా యకముగ నిధిని సమకూర్చువారు లేరని తెలియగలదు.

యుద్ధము ముగిసినతరువాత ఆంగ్ల సారస్వతమునందును, సంగీతమునందును షీత్రము పరిస్థితు మగుచున్నది.

మనము యితరులకునేర్పిన వ్యాయామక్రీడలయందు గూడ మనలే యితరదేశములు మించుచున్నారు. గోల్ఫ్ ఆట యందు ప్రథమస్థానము అమెరికావారగు బాల్విజ్ న్యూగారికి లభించినది. టెన్నిసుపంచెములుగూడ ప్రథమ పారితోషికము టిల్ డెన్, హెల్సెవిల్స్ (అమెరికా) గారలకే లభించినది. బిలియర్డునందు ఆస్ట్రేలియావారు గెలుపొందిరి. క్రికెట్ పోటీ యందు ఆస్ట్రేలియావారు బ్రాడ్ మెన్, గ్రెమ్మెట్ గారలకు సాటియగువారు ఆంగ్ల దేశములో లేరు.

దీనివలన నేమి తెలియుచున్నది. ఉత్తమవంశ సంభూతులను క్రమేణ కోలుపోవుచున్నామా? ఇతర జాతులకుండినన్ని విషయములయందును మనము అభోగతియందు పడిపోవుచున్నామా? లేక యీసానిత తాత్కాలికమేనా? ఇకముందు

ఈస్టిలి తొలగి మరల మహాన్నతులగు నాయకులు మనకు లభించెదరా?

నేనున్న అనుపత్రికలో ఆంగ్ల పార్లమెంటు సభ్యుడగు మేజర్ నాథన్ గారు నాయకు మహాయుద్ధములో నుత్తమోత్తములగు వారు చచ్చి పోవుట వలన నిట్టిస్థితి యేర్పడెనని యభిప్రాయపడుచున్నారు. యుద్ధము జరిగిన నాలుగు సంవత్సరములలో జాతికి అలంకారధూతముగా నుండదగిన యువసంఖ్యాకులగు యువకులు ఆకాలమరణమునొందిరి. అనేక లక్షలు అవటి వారైరి.

యుద్ధములో యువకులు చాలనుండి చనిపోవుటచే నిప్పుడు బ్రటిషియున్న నాయక శ్రేణులందరు యుద్ధమునకు పూర్వమే క్షీరింపబడించిన వారైయున్నారు. యుద్ధానంతరము యువకులగు వారు కార్యభారమునకు బొత్తుగా పూనుకొనలేదని చెప్పుట సత్యము కానేరదు సర్. జాను సాం ఫ్రు, కేన్సుమున్నగు వారు కొద్దిమంది లేకపోలేదు. కాని 85 సంవత్సరముల వయస్సులో తమ ఆభివృద్ధివిషయములలో జొచ్చి 80 సంవత్సరములవరకు కృషిచేయు తరము ఒకటి లేకుండ పోయినది.

ఇందుకు ఫలితముగా ప్రతికాఖయందును ముదుసళ్లు కష్టబడుచున్నారు. మనరాజకీయశ్రేణులు ముసలివారై, కంఠానిలలో డైరెక్టరులు అందరు ముసలివారై.

ఈమసలివారు కేవలము వయస్సునందే వార్ధక్యము ప్రకటించుటలేదు. వారిప్రపంచమే నేరు. వారిభావములే నేరు. యుద్ధమునకు పూర్వము వారు అనభవమును పొందిరి. యుద్ధానంతర ముత్పన్నమైన నూతనపరిస్థితులయందు యిముడుట వారికి చాల కష్టమగుచున్నది.

వారిజాగరూకత లాభదాయకమే. కాని యువకుల శక్తి సామర్థ్యములు, ఉత్సాహము, ఉన్నతాశయములు, కష్టసాధ్యములకు పనులను నిర్వహించవలెనను ఆసక్తిగూడ యత్యవసరమే.

ఈగుణములు లేకపోవుటవలననే ప్రస్తుత దీనిదశ మనకు సంప్రాప్తమైనది. ఈస్టిలి మారి యువకులు హెచ్చుగా నాయకత్వము వహించు స్థితి యేర్పడవలెను. రాజకీయరంగమునందును, వాణిజ్య వర్తకసంబంధములగు విషయములయందును యువకుల ఉత్సాహము పరిస్థితులము కావలెను. మనయెదుట గన్నట్లు నూతనముగ ప్రపంచములో ప్రవర్తించుటకు నూతనసాధనములు కావలెను.

ఈసాధనములు మనకప్పుడే లభించుచున్నవి. యుద్ధములో చనిపోయినట్టియు, దుర్బలలై నట్టియు మహాశయిల స్థానముల నలంకరించుటకు ఉత్సాహము క్షీణిసామర్థ్యములు, నూతనభావములు గల యువకులు వచ్చుచున్నారు. వారి నాహ్వానించి, వయోవృద్ధుల స్థానము న వారిని ప్రతిష్ఠించుట యవసరము.

ముందు కర్తవ్యము

మన దేశములో ప్రస్తుతసమయమున దుస్థితి యేర్పడి యున్నను, దేశము షీజీంచుచున్నదనిగాని, ఆంగ్ల దేశము ప్రపంచమునకు నాయకముజేయె యుండదనికోజూలు పోయినవనిగాని నేను నమ్ముకాలను.

యుద్ధమువలన నితరజాతులవారిలో గలిగినమార్పుకంటె ఆంగ్లేయులలో గలిగిన మార్పు హెచ్చుగా నున్నది. ఒక కతాబ్దుమునకు వైగా ప్రపంచమును స్వంత ఆస్తివలె అనుభవించిన ప్రజలకవచములో బలహీనమగు స్థలమును చూపినది.

యుద్ధము వలన పోటీ చేయు భావము వృద్ధియైనది. మన స్థితిని చక్క తెల్పు మహాకార్యమును యుద్ధము మనకు తెలిపినది. యుద్ధము లేనిచో నిది మనకు తెలిసియుండేది కాదు.

పూర్వమునందు మనకు ఘనతమ చేహార్చిన వైశ్యోత్సాహములవలనను, బుద్ధిబలమువలనను నీ మహాకార్యము సుసాధ్యమగును. కాని ఈ కార్యము ముదుసళ్ళయిన నాధారపడ లేదు. యుద్ధమునకు పూర్వము తమయొక్క అనుభవము సంపాదించి, వయస్సులోను, భావములయందును వార్ధక్యమును బొందిన వారు యీ కార్యమును సాధింపలేరు. నూతనభావప్రసారితై కష్టసాధ్యము లగు కార్యములను సాధింప నుడుకై యున్న యువకులే యీ కార్యమును సాధింప నర్హులు.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి శరీరస్థితి

శరీరస్థితి

ఎక్కుకేవశిక్ష జరుగుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 14:-పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు లక్నోకు వెళ్లి ఎక్స్ ప్రెస్ ద్వారా ఊపిరితిత్తులను పరీక్ష చేయించుకొనిరి. మరల ఆనాడు సాయంకాలమే ఢేరా డూను ఎక్స్ ప్రెస్ లో మనూరికి వెళ్లిరి. (బొం. వి.)

బొంబాయి గవర్నరుగారి సిన్హాప్రయాణము

ఈవార్త కల్పితము

శివ, సెప్టెంబరు 15:—బొంబాయి గవర్నరుగారు సిన్హాను వెల్లిదరని, పత్రికలలో ప్రకటింపబడినవార్త కేవలము కల్పితము. (ఆ. పే.)

ప్రకృతిచికిత్స

డా|| పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు, ప్రకృతిచికిత్స వైద్యులు, దండలూరు ఆంగ్లహాం పిడపరహస్ట్ర, (తెనాలి) లో నున్నారు. ప్రకృతిచికిత్సవలన, అమెరికా బహుమతిని బడసిన దెందుకూరి అంజనేయులుగారి వృత్తాంతము 12 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడినది. ఎక్కువవివరములు తెలియగోరువారు డా|| వెంకట్రామయ్యగారికి వ్రాసి పడయవచ్చును.

శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి

తృతీయవార్షికోత్సవము, ఏలూరు

ఆంధ్రదేశము మహావీర్యవంశపురస్థానమునందు, కీర్తి శేషురాలైన శ్రీ మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి తృతీయవార్షికోత్సవము రాజోపురి 6-10-80 తేదీకి సరియైన ఆశ్వయుజ శుద్ధ 15 సోమవారము, వచ్చునున్నది. దేవిగారి దేశసేవ, త్యాగము, కార్యదీక్ష ఆంధ్రసోదరీమణుల కాదర్శములు. ఆసాధ్యజ్ఞాపకారము ఆంధ్రదేశము నందంతట, సోదరసోదరీమణులందరూ 6-10-80 తేదీని స్వారశోత్సవములు జరిపి, మనకుగల ప్రేమ గౌరవములను సార్థకపరచగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మ.

అన్నపూర్ణాదేవి విద్యాలయం, ఏలూరు, ప. గోదావరి జిల్లా 15-9-80.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కో ఆపరేటివు

ఫెడరేషన్, నిడదవోలు

నిడదవోలు, సెప్టెంబరు 14:—పై సంస్థయొక్క మహాసభ 1-9-80 తేదీని నిడదవోలులో కార్యస్థానమందు శ్రీయుత ద్రోణరాజు సరసింహం పంతులుగారి అధిపత్యమున జరిగెను. నాటిసభకు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా కో ఆపరేటివు ఫెడరేషన్ (వెండింటు) డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తి పంతులుగారు, సహకార సంఘముల డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, సబు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారున్నూ మాదాద్రయచేసిరి. నాడు సాయసరి యెన్నికలు జరిగెను.

శ్రీయుత గారపాటి ఆంజనేయ చౌదరిగారు అధిక సంఖ్యాప్రతినిధుల ప్రతినిధులుగా, శ్రీయుత తాడిమేటి కుటుంబశాస్త్రిగారు ఏకగ్రీవముగా, కార్యదర్శిగా, ఎన్నుకొనబడిరి. జిల్లాలోని 15 యూనియన్లకున్నూ నాడు 1980-81 సం||కు బడ్జెట్టు కాంక్ష కాబడినది. మనప్రాంతములలో సహకార ఉద్యమము యొక్క ప్రస్తుత స్థితిపై సంఘములలో నుండేలోపములను సవరింపగల అయ్యే సాధనములను గురించిపై డాక్టరు గురుమూర్తిగారు ఉపన్యసించిరి. స్వార్థరహిత బుద్ధితోడను, నిర్విగ్రహమై యుండను, పట్టుదలతోడను పనిచేసి, ఉద్యమమును వృద్ధిలోనికి తీసుకొనివచ్చుటకు ఎల్లరును ఆమోదించిరి.

(విలేఖరి)

హిందీపరీక్షలు-కాకినాడ

అనేక ధర్మకార్య సంస్థాపకులును, లక్ష్మీకృపాపాత్రులును మాతృదేశసేవాపరాయణులును, జమిందారులను నగు శ్రీ వైదా వెంకటగారాయణ జమిందారులవారి అధిపత్యమున, మద్రాసు హిందీ ప్రచారకార్యాలయమువారి ప్రాథమిక మధ్యమ రాష్ట్రభాష పరీక్షలు 14-9-80 ఆదివారమున శ్రీ గణపతి పుస్తక భాండాగారమున కడు వైభవముతో జరిగినవి. మన యాంధ్రదేశము నందుగల 72 కేంద్రము ప్రభుస్థానములలోను కాకినాడ కేంద్రము ప్రథమ స్థానమును బోందియొన్నది. ఈ కేంద్రమున ప్రాథమిక కు 18 రును మధ్యమకు 4 గురును రాష్ట్రభాషకు 8 గురును అనగా 80 మంది విద్యార్థులు హాజరైరి.

ఈ యూర స్థాపింపబడియున్న హిందీపరీక్షమున, యెప్పటివలె ప్రయోగ హిందీసాహిత్య పమ్యేళనము వారియొక్కయు మదరాసు హిందీ ప్రచారమువారియొక్క పరీక్షలే గాక అతిథులు విద్యాపీఠమువారి విశారద, భూమణ, సాహిత్య రత్న, శోమణిమొదలగు పరీక్షకులు జరుగుచున్నవి. కాన భాషాభిమాను లెల్లరును తన ఉత్సాహము మాపించగలందులకు ప్రోత్సహించబడుచున్నది. బంపువారికి తెలుపబడును.

కె. ఎం. కృష్ణమాచార్య విశారద,

పంచభాషి హిందీప్రచారక హిందీపరీక్ష, కాకినాడ.

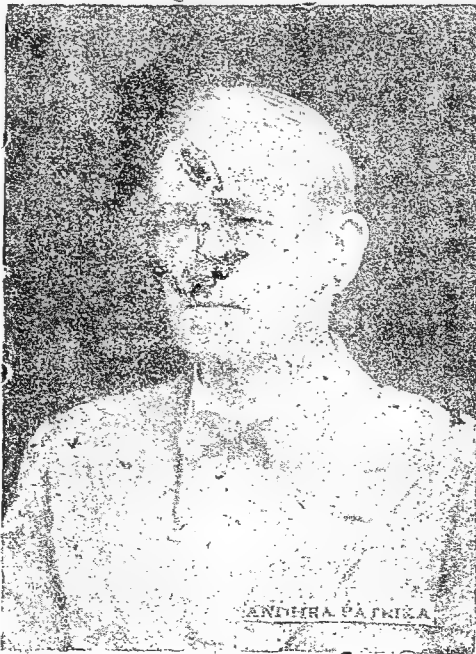
బీమరనయ్యను మహమ్మదుగారు

కోయంబూరు, నేలము, నీలగిరి, దక్షిణ ఆంధ్రాదు జిల్లాలతరపున మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునుండి యెన్నుకొనబడిరి.

ఎ. రామరావుగారు

రాజమండ్రి ప్రెయినింగ్ కాలేజీ ప్రెసిపాలుగ నియమింపబడిరి.

ప్రొఫెసరు ఎల్లము స్వీతుగారు

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రెసిపాలుగ నియమింపబడిరి.

హిందూ హైస్కూలువద్ద గాంధీ బోపీల ధారణము

విద్యార్థులపై లాటిప్రయోగము

మదరాసు, సెప్టెంబరు 16:—నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లి కే. జి హిందూ హైస్కూలువద్ద పోలీసులు విద్యార్థులపై లాటిల ప్రయోగించుటచే చెబ్బలు తగిలిన ఇరవైరు విద్యార్థులు మరణించిరను వదంతి తిరువల్లి కే. జి వాస్తవ్యులలోను విద్యార్థులయందును విరివిగ వ్యాపించుటచే నీరసమున నచ్చుల ప్రజలయందు, విద్యార్థులయందును చాల అలజడికిని, హైస్కూలువద్ద పెద్ద ఆందోళనమునకును కారణమయ్యెను.

వదంతి అసత్యము

హిందూ హైస్కూలు హెడ్ మాస్టరును, మాంటు రోడ్డు పోలీసుస్టేషనునందును మా ప్రతినిధి కనుగొనగా, ఇరవైరు విద్యార్థులు చనిపోయిరను వదంతి అసత్యమనియు, తమకు చెలిసంతతివరకు విద్యార్థులలో నెవ్వరును చనిపోలేదనియు, చెలిపిరి.

తిరువల్లి కే. జి హైస్కూలు విద్యార్థులు నిన్నటిని మన గాంధీమహాత్ముని సంస్మరణార్థము, గాంధీబోపీలను ధరించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఆ నిశ్చయము ప్రకారము నిన్నటి దినమున విద్యార్థులందరును గాంధీబోపీలను ధరించి పాఠశాల కడుదెంచిరి. పాఠశాలయందీనివయమై యెట్టి ఆక్షేపణయు చిట్టలను కలగలేదు. కాని పాఠశాల భవనములవద్ద విద్యార్థులు గుమిగూడియుండుటను జూచి, ఒక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరును సార్వెంటులును 25 మంది పోలీసులును అచటకు వచ్చి గుంపును చెదరగొట్టి యెత్తించి నటుల చెలియచున్నది. ఈ విషయమును చెలిసి హైస్కూలు హెడ్ మాస్టరుగారు ను బ్రహ్మచారియ్యగును పోలీసు ఇన్స్పెక్టరువద్దకు వెళ్లి, తనకు పోలీసు సహాయముకల్గలేదనియు, ఏదోవిధముగ తాను విద్యార్థుల విషయమును చక్క బరచుకొనెదననియు, చెప్పి పోలీసువారి నచటినుండి వెళ్లవలసినదిగా కోరెట. పోలీసువారింతట దూరముగాజనినటుల చెలియచున్నది. సాయంత్రము 5 గల వరకును, త్రోలగా నెట్టి చిట్కను గలగలేదు. సాయంత్రము మూడు గల 80 ని. విద్యార్థులు కైకాపుర్రోడ్డు, బిగ్ స్ట్రీటుకలియమాలగుంపులు గుంపులుగా నిలచి కేకలు చేయుచుండగా, పోలీసువారు లాఠీలను ప్రయోగించి, గుంపును చెదరగొట్టిరి. ఆసందర్భమున గ్రహ్యులు విద్యార్థులకు స్వల్పముగను, మరి ఇరవైరు విద్యార్థులకు తీవ్రముగను చెబ్బలు తగిలెను.

తీవ్రముగ చెబ్బలుతగిలిన విద్యార్థు లిరవైరును మరణించిరని ఈయుదయమునుండియు ఒకవదంతి వ్యాపించెను. అందుపై విద్యార్థులలో నధికభాగము హెడ్ మాస్టరువద్దకు వెళ్లి ఈ దినమున "హతాశ"మును ప్రకటించి పాఠశాలను మూయువలసినదని కోరిరి. హెడ్ మాస్టరు ఇందుకంగీకరింపకపోవుటచే విద్యార్థులలో నధికభాగము క్లాసులనుండి వెలికివచ్చి స్కూలునుమూసివేయవలసినదని ఆర్కాట్ మొనక్కయండి ఈయుదంతము ప్రజలలో వ్యాపించుటచే చాలమంది విద్యార్థుల తల తిడుచుటలు తమ బాలుర యొగక్షేమమును గురించి ప్రశ్నించుటకుగాను పాఠశాల కరుదయచుండెరి. ఉదయంపదిగంటలనుండియు కెడ్డలంపు వీధిలో నిలచి పాఠశాలను మూయవలసినదని గోరుచుండిరి. పాఠశాలకు రానివారిపై నీ దినమున తానెట్టి చర్యకు దీసుకొనననియు, ఇస్తుమైనవారు తరగతులలోనికి రావచ్చుననియు లేనివారు మానవచ్చుననియు అంతియగాని పాఠశాలను మూసివేయ వీలులేదనియు హెడ్ మాస్టరు చెబుచుండెను. మధ్యాహ్నము 12 గలలకు చాల తరగతులలో విద్యార్థులు లేకపోవుటచే మూసివేయబడినది. కొన్ని తరగతులలో మాత్రమే దేని ఆకలినుండి విద్యార్థులు గలరు. బయటనున్న కెడ్డలంపులో నొకభాగము 12 గలలకు జాతీయ కతాకుల ధరించి, వీధులలో పూకేగింపుతో వెళ్లెను. కాని ఇంకను చాలమంది విద్యార్థులను ఇరవైరును గుంపులుగా హైస్కూలువద్ద గలరు.

రమారమి 12-80గంటలకు పోలీసువారిక లాఠీయమును ఆర్ధున సార్వెంటులును సాయధులై బయలుదేరి హిందూ హైస్కూలు చుట్టుప్రక్కల వీధులలో నిటునటు తిరిగిరి. ప్రజలందరకు శాంతముగ వెడలిపోవుమన్నందున మరేవియు గలభాజరగలేదు.

నేపనులు సబ్బులు

వీలకు బ్రదక్ష్య కంపెనీవారు తయారుచేయించిన శుద్ధ పద్దతి సబ్బులు మా కార్యాలయము చేరివి. ఇందు బట్టలపై నవ్వదాయకముగు రసాయనములు క్రొవ్వు చేర్చబడలేదు. ఎల్లవంటి నీటిలోనైన ఉపయోగించవచ్చును. బట్టలను శుద్ధము చేయుటకు బాగుగ ఉపయోగపడును. మాడు సెబాలో విక్రయించుచున్నాడు. మదరాసు పై నా బహుబో 67 నె. బరుగృహమున వీరి కంపెనీ గలదు.

సరిహద్దువార్తలు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 15:—భీతార్ సహాయకదళము 14 వ తారీఖునాడు జిల్లాచేరను. ఖుజ్జిములో సంతయు బ్రాంతముగా నున్నది. 11 వ తేదీనాడు వెయిచార్ (ప్రాంతము) పై వెగరిన ఆకాశదళము క్రమసమూహము చెదిరిపోయినదని తెలిసిరి.

బహుజిల్లాలో నయ్యారో 2 వ సమీపమున జరుగవలసిన ప్రకటించబడిన సభ జరిగియుండలేదు. అంతటికి బంపబడిన సైనికదళములు యెట్టి సంభవమునలేక మరల వచ్చి నవి విడిచిరను, బహుజిల్లాలోను చాల సహాయమును గావించిరి. (అ. ప్రె.)

భార్యద్రో, సహాయకదళమున దౌర్జన్యము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 15:—అగ్నిదేయికదళము, ఖుజ్జి కొలయారుగారును బాకులను, ఈశాకులను ధరించి భార్యద్రో సహాయక బాటమీద సిరిదర్శనమింతవద్ద టోంగాలు నాలుగింటిని, లారీ నొకదానిని, మోటారుకారు నొకదానిని నిలబెట్టి ప్రయాణింపబడి వెళ్ళుచున్నది. 20 సార్లు కాల్చిరి. గుల్ పసంద్ యను పేరుగల లంబాదాడును చాల దౌర్జన్యముతో పోరాడి, పై దండయొక్క నాయకుని కాల్చి చంపెను.

భీతార్, ఓమ్దోలను నడుమ ఘనతపహించిన భీతార్ మహాకారాగారే ప్రప్రథమమున లారీ సగ్గియు నేర్పాటు జేసియున్నాడు. (అ. ప్రె.)

దత్తాత్రీ స్వేచ్ఛ బాంబు కేసు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—దత్తాత్రీ స్వేచ్ఛ బాంబు కేసులో ఆరెస్టుచేయబడిన శ్రీయుత మహారాజ్ రామగారిని, మరియొకరిని పోలీసువారు ఛీఫ్ (సెనియర్) మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట పెట్టిరి. వీరినిగూర్చి పోలీసువిచారణ పూర్తి యగువరకు నిరమాండులోనుంచుననెనని మేజిస్ట్రేటుగారు నిర్ణయించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

గుంటూరు

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 15:—18-9-30 తారీఖున కొండా సత్వరతమ్మగారి అప్పీలు గుంటూరు సబ్జిజస్ట్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట ఆద్యోగము విజయూరి రంగాచార్యులు గారచే వాదించబడినది. పల్లెటూ ప్రాసిక్యూటరుగారైన మన్నార కృష్ణారావుగారు గవర్నరు మేంటు తరపున వాదించిరి. రంగాచార్యులుగారు 74 సార్లు ఆప్టక్రింక్ ప్రాసిక్యూషను చేయుటకు ఆధికారములేదనిన్ని, సార్లు ఆప్టగోనే నేరము పురిగొల్పిందనుట తన వీర్యాలు ఉన్నందున 117 ఇండియన్ పీసలకోడు వర్తించుననిన్ని ఇంకా ఎన్నిన్నియోలాపాయింట్లు చెప్పి, సత్వరతమ్మగారి కిత్ న్యాయవిధానము. కాబట్టి ఆమెను వదలివేయవలెనని వాదించిరి. గవర్నరు మేంటు తరపున వాదన విన్నవితార్త మేజిస్ట్రేటుగారు 20 వ తేదీన తీర్పు చెప్పినదని నుచిరి.

గుంటూరు కాలేజీలో ఎఫ్. ఏ. చదువుచున్న శిష్టా శివానందమును విద్యార్థిని నిన్న సాయంత్రం పోలీసువారు ఉప్పుబట్టముక్రింద ఎర్రబుచ్చేసి వారిని బెయిలుమీద నిడుదలచేసిరి. వారి కేసు 27 వ తారీఖుకు సబు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటు వారి యెదుట విచారించబడును.

కాలికట్టులో "అల్లావిక్" అను ఉరుడుద్రుతికా సంపాదకులైన మహమ్మదు అబ్దుల్ రహీమాను సాహేబుగారిని నిన్న సాయంత్రం బళ్లారినుండి రాజమండ్రి జైలుకు గుంటూరు మీదుగా పోలీసువారు తీసుకొని పోయిరి. వీరు క్రిందటి జూలై నెలఖరన క్షయజన్ముల బాధపడుచున్నారని ఆనూనమున రాజమండ్రినుండి బళ్లారికి పరీక్షనిమిత్తమై పంపబడిరి. వారు ఇప్పుడు కులాసాగా ఉన్నందున తిరిగి రాజమండ్రికి పంపబడిరి.

నోటిసు

లోగడ 23-8-30 తేదిన ఆంధ్రపత్రికలో, నిమమక్కుల సుబ్బారాయుడుగారు మావద్ద కంప్రార్తుచేసిన తాలూకు 56 బేళ్లు 25-8-30 తేదిన నేలం చేయబడవని మేము చేసిన ప్రకటన, మేము ప్రధానములనున్న వ్యవహారము సెటల్ చేసుకొని నందున రద్దుచేయడమైనది.

ది ఆడ్వాన్సు ప్రేడింగ్ కంపెనీ, బెజవాడ.

నయిసి చెరసాలలో పండిత మాలవ్యాగారికి సాకర్యములు

నాలుగు గదులను ఒకవంట బ్రాహ్మణుని నిచ్చుట

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 15:—పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారికి నయిసి చెరసాలలో నాలుగుగదుల నిచ్చిరి. ఆయనకు ప్రత్యేకముగా ఒక వంట బ్రాహ్మణుని నియమించి పయిసిన ప్రత్యేక భారతపత్రికను యిచ్చుచున్నాడు. ఈ ద్వ్యోగులు సర్వ సాకర్యములను సమకూర్చిరి-అని ఆభ్యుదయపత్రిక ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

ఒక్క-ముద్దువెల 2000 పానులు

ముద్దుపెట్టుకొని నందులకు 2000 పానులు నవ్వవరిహార మిప్పించుట

హైదరాబాద్ నొకడు ఒకకాకలో నున్న ఒకయవతిని ముద్దుపెట్టుకొని చుండగా ఆకారు తిరుగబడెను. అందువలన ఆకారులో నున్న మరియొకనికి గాయములు తగిలెను. అతడు ముద్దుపెట్టుకొనినవానిపై నవ్వవరిహారమును దావాతెచ్చెను. అతడు 2000 పానులు నవ్వవరిహారము కోరగా న్యాయాధిపతి అతని కనుకూలముగా తీర్పుచెప్పెను ముద్దుపెట్టుకొనినవాడతనికి 2000 పాను లిచ్చుకొనవలసినచెప్పెను.

ఒక సాందర్యపతి యగునట్టి (యాక్ట్రీసు) మూర్ఖుని లో లేబరు ఎక్స్‌ప్లొడే కార్యాలయమున కేసీ పనిచేయ సక్రార లేకుండునీలా భయము బడయు వారి పట్టికలో తనపేరునుగూడ చేర్చవలెనని ఆవలనున్న ఉద్యోగిని కోరెను. అతడామెను ముద్దుపెట్టుకొనగా అతనిని పనిలోనుండి తొలగించుటచేగాక, అతనికి 12 నెలల కారాగృహవాస కిత్ గూడ విధింపబడెను. అంతటి తన వృత్తాంతమునకు నిదర్శన కరములకు కొన్ని కాగితములను అఉద్యోగి బల్లమీద మరచి యుంచి యింటికి పోయెను. పిమ్మట నత డాక్టాగితములను పట్టుకొని ఆమెయింటికి వెళ్లి ఒకముద్దు పెట్టుకొని నిచ్చిననా ఆకాగితముల నిచ్చెదననెను. ఆమె విధిలేక ముద్దుపెట్టుకొన నిచ్చెనుగాన పిమ్మట పోలీసువారి కెదురజేసెను. తన అధికారము నతడు దుర్వినియోగము చేసెనని పోలీసువారు కేసు చేసిరి. అందువలన అతనికి పనిపోవుటయును పైగా 12 నెలలు క్రైముగూడ తలగింపెను-అని ఒకలండనుదినపత్రిక వ్రాసెను.

చిట్టగాంగుల కేసు-వైట్సుమున్ పత్రికకు

కోర్టువారి నోటిసు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—చిట్టగాంగులొకడి కేసును విచారించుచున్న న్యాయాధిపతులు బాక్ సాంక్రిడ్డి గార్డు ముద్దాయాల కోరిక ననుసరించి వైట్సుమున్ పత్రిక యజమానులమీదను, సంపాదకులమీదను, ప్రకాశకులమీదను, ఒక నోటిసు నమలుపరచిరి. కడచిననెల 28 తేదీనాడును తరువాతి రోజులలోను ఈ కేసునుగూర్చి పత్రికలో కోర్టువారి నవ మర్యాదకు బాల్సరచు న్యాయములు ప్రకటించబడిన వనియు, అందుచే కోర్టువారు వైట్సుమున్ పత్రికపై చర్యదీసికొన గోరుచున్నారనియు ఆనోటిసులో తెలుపబడెను. ఈ న్యాయములు ముద్దాయాలనేరములను ముందుగానే సిగరపరచి వారికి వ్యతిరేకముగ ప్రజలభిప్రాయపడునట్లు చేసి వారికి న్యాయసాహాయ్య సాధనన్యాయము జరుగకుండునట్లుచేయుట మద్దేశింపబడినది. అందుచే కోర్టువారి నవమానపరచవలెనను మద్దేశ సిందు విక్రీలి యొక్కవగానున్నది-అనిమాడ అందు గలదు. (అ. ప్రె.)

కలకత్తాలో మరియొకసోదా

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—లోలో నూధన ముఖర్జీ పీథిలో నొకయొకని పోలీసువారు సోదాచాచిరి. అప్పుడు నొక చేతి పెట్టెలో వారికి కొన్ని కుపాకీసుండ్లను బాంబును దొరికినవి. ఇవిగాక కలకత్తాలో ఉన్న పోలీసువైద్యుల లిచ్చిటి నమూనా పలుకులను గూడ సందుండెను. (అ. ప్రె.)

గులాబీ అల్లురులు

మరియిద్దరు గాయపడినవారు మరణించుట న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 15:—ఈనెల 18 వ తేదీనాడు గులాబీలో జరిగిన అల్లురుల సంవర్ధమున గాయపడినవారిలో మరియిద్దరు మరణించినట్లు బులంధ్ మహారునుండి టెల్గ్రాఫ్ పత్రికకు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

రాంచీ లరెస్టులు

రాంచీ సెప్టెం, 15:—శ్రీయుతులు సతీశ్చంద్ర ఓస్టాయి అజురాయి అను ముగ్గురు బెంగాలీ యువకులను రాంచీ ఎక్స్‌ప్రెస్లో నుండి దిగగానే యిచ్చుట పోలీసువారి కరణ్య చేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

చెన్నపురి బాలబాలికల ప్రదర్శనము

బహుమతులు పంచిపెట్టబడుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 14:—ఇటీవల జరుపబడిన బాల బాలికల ప్రదర్శనమునందు గలుపొందిన వారికి నిన్న సాయంత్రమున వై. డబ్ల్యు. సి. ఏ. భవనమున డా॥ ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు బహుమతులను పంచిపెట్టిరి. బహుమతులను పంచిపెట్టుటకు ముందుగా డా॥ ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు ప్రారంభ ప్రసంగము గావించుచు, చేతిపనులయందును, గృహపరిశ్రమలయందును, బాలబాలికల కృత్యాహమును బట్టించి యావిధముగా పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయుటకు ఈ ప్రదర్శనము తోడ్పడుట తమకు సంకల్పపైకముగా నున్నదనిరి.

పిదప ప్రదర్శనముయొక్క సాంవత్సరికనివేదిక ప్రదర్శనసంఘ కార్యదర్శి చే చదువబడెను. ఈవత్సరమున ప్రదర్శింపబడిన వస్తువులు పూర్వముకంటె నెంతో బాగుగా నున్నవనియు, సుమారు 8,000 మంది ప్రదర్శనమున దర్శించి ర్శియు, నివేదికలో తెప్పబడెను.

పిదప, బ్రూబర్న్స్ క్లబ్బువారి సృత్యమును, సెఫీ హెల్లు చూచుచు వ్యాయానుప్రదర్శనమును జరుపబడినతరువాత డా॥ ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు అంత్యప్రసంగము గావించుచు గలుపొందినవారికి బహుమతులను పంచిపెట్టిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

ఒక శ్రీ వంట వండుచుండగా

అగ్నిప్రమాదమునకు లోనగుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 15:—కేపేరియందు వడమాలి పీథిలో నొక గృహమున పార్వతీఅమ్మగారు అను 20 యేండ్ల వయసు గల శ్రీ వంటవండుచుండగా, ప్రమాదకరమున నామె వీరకు నిప్పుటకొని యామెకీర మంతయు కాలిపోయెను. ఆమె జనరలు ఆస్పత్రికి తీసికొనిపోబడిన తరువాత వచు మరణించెను. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు నగరములో సహకారసంఘ ప్రచారము

మద్రాసు రాష్ట్రీయ సహకార యూనియను యజమాన్యమున గత 12 వ తేదీని మాంటుకోడ్లలో మాలేన్ గార్డెన్సు నందు సహకార పంచాయతీదార్ల సభ జరుపబడెను. శ్రీయుత జి. నుందరమయ్యంగారు మద్రాసునగరములో సహకారోద్యమముయొక్క పూర్వచరిత్రను గూర్చియు, అందుములమున ప్రజలకు నింతవరకు గలిగిన లాభముగూర్చియు, ఉపన్యసింపిరి. ఈసభ 18 వ తేదీనిగూడ జరుపబడెను. శ్రీయుత నుందరమయ్యంగారు తమ యువశ్యాసమునందు, సహకారసంఘ సభ్యులయొక్కయు, పంచాయతీదార్లయొక్కయు, విధులను గూర్చియు చచ్చిరి. సహకార సూత్రములను ఆదర్శములను, వారి మనసులలో నింకను పూర్తిగా నాటకొనకపోవుట చాల విచారకరముగ నున్నదనియు, సభ్యులకు బుణముల నిచ్చుటలో పంచాయతీదార్లు బాగరూతతో మెలగవలెననియు, సభ్యులు తమ బాలిలను సకాలమున చెల్లించు చుండిననీగాని తమ సొగు మభివృద్ధి చెందకాలదనియు మద్రాసు జిల్లా సహకార కేంద్రబ్యాంకు యిప్పుడు నూతనముగా స్థాపింపబడి యున్నందున వానినుండి ప్రవ్వసహాయమును పొందుటకు తమకు మంచి యవకాశ మిప్పుడు లభించియున్నదనియు, ఈ యవకాశము నుపయోగించుకొనుటకు సహకారసంఘము లన్నియును నిజమున నభివృద్ధి గనబరుపవలెననియు, నడిచిరి.

14 వ తేదీని మాంటుకోడ్ల రంగూనుపీథి సహకారసంఘ మయొక్క సాధారణసభ్యులసమావేశము జరిగెను. ఈ సభలో గూడ శ్రీయుత జి. నుందరమయ్యంగారు రుపన్యసించుచు, సహకారవస్తువికరణాలయొక్క యుపయోగములను గూర్చి ముచ్చటించిరి.

పిదప కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను. మాంటు రంగూనుపీథి సహకారసంఘము, తిరువళ్ళిక్కేజి సహకారసంఘమునుండి తెలుగు కాలనీసవస్తువులను కొనుచుండుటకును, నూతనముగా స్థాపింపబడిన జిల్లాబ్యాంకునందు చేరుటకును, తీర్మానింపబడెను.

రా॥ సా॥ సి. జయరాము సాయుధుగారు

సి. కమారస్వామి నాయుడు అందు సన్న తరపున ఉత్తర సర్కారులందు ప్రతినిధులుగ నున్న పారి నుబ్బాగార్లు, ఎన్. జేకాచార్యులు మున్నగువారు రా॥ సా॥ సి. జయరాము నాయుడుగారు మద్రాసు కాసనసభకు ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడినందులకు తమ సంతసమును వెల్లిబుచ్చుచు అభినందనముల వందజేసి నాయుడుగారిని పుష్పచూలాలంకృతులను గావించిరి.

మరీ నుబ్బారావు, సినియరు క్రెడెంట్టియల్, మద్రాస్. 15-9-30

విదేశవార్తలు

సర్ జాక్ నైమనుగారు

అమెరికానుండి ఇంగ్లండుకు తిరిగివచ్చిరి
(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 15:—సర్ జాక్ నైమనుగారు అమెరికానుండి ఇంగ్లండుకు తిరిగివచ్చిరి.

సర్ జాక్ నైమనుగారు తమ ప్రచారముగూర్చి గొప్ప చెప్పకొనుట

లండన్, సెప్టెంబరు 15:—సర్ జాక్ నైమనుగారిని లండన్ లో రూటరు ప్రక్షింపగా భారతసమస్యలందు అమెరికన్ కన్సల్, కనడావారును ఉత్సాహముతో జూతున్నారనిరి. అయితేవారికి విశ్వసనీయమున పంక్షతులు తెలియజేస్తున్నవనిరి. నిర్వివాదాంశముగల భారత సమస్యనుగూర్చి తాను మాట్లాడిన పిమ్మట బ్రాడ్ బెన్ట్ ను విని ఎందరో భారతసమస్యను గూర్చి పెక్కు ఉత్తరములను వ్రాసిననియు ఇదియే వారు ఈవిషయమై ఉత్సాహమును జూతున్నారనియు దృష్టాంతమునియు నైమనుగారు రనిరి. అమెరికన్లు భారతసమస్యనుగూర్చి ఎక్కువగా తెలిసికొనుటలు చేయగల్గిరి ననిరి.

ఇరాకులో న్యాయపరిపాలనము

విదేశీయులకు ప్రత్యేకసౌకర్య ముక్కరలేదు
(రూటరు)

విదేశీయులకును, ఇరాకు ప్రజలకును సమానముగ న్యాయపరిపాలనమును వర్తింపజేయుటచేతను ఇరాకు కోర్టులు ఈ న్యాయప్రమాణముతో గూడుకొన్న న్యాయమును కలంగజేయుట చేతను ఇరాకులో విదేశీయులకు ప్రత్యేకసౌకర్యము లక్కరలేదట. బ్రిటన్ ఇరాకు ప్రభుత్వములు జేసికొన్న న్యాయ సౌకర్యము ఒకంబికి పైన జేప్పిన రీతి నున్నదట. మంగళవారమునాడీ ఒకంబికిను జరిగినవారి జాతిసమితివారు చర్చించెదరు. జాతిసమితివారి పరంబికిను అంగీకరించిన అవినవ బ్రిటన్ ఇరాకు పార్లమెంటువారు దీనిని ప్రపంచపరిషత్ యందును, 10 సంవత్సరములవరకు 9 గురు బ్రిటన్ న్యాయవాద నిపుణులను నియమించవలెనని వరకున్నది.

కుర్దుల తిరుగుబాటు

తుర్కు సేనలు జయప్రదముగ మరలుట
(రూటరు)

అంగోరా, సెప్టెంబరు 15:—తుర్కులు అరారటు జిల్లాలో కుర్దులు తిరుగుబడిరి. తుర్కు సేనలు వీరి శోధించి జయప్రదముగ మరలినవి. విప్లవకారులును, తెగల నాయకులును నిర్మాణిగ్యముగ తుడిచివేసినట దాకొన్న మరికొందరిని జైడి చేపాడుచున్నారు.

బ్రిటిషు రాజకీయపక్ష

నాయకులు

లండనుకు తొందరగా తిరిగి వచ్చుచున్నారు
(వైరెస్)

రంగ్స్, సెప్టెంబరు 15:—అక్టోబరులో ఎక్కువ పని యందుటచే బ్రిటిషు రాజకీయపక్ష నాయకులు శీఘ్రముగ సెలవులు పూర్తికావడంకే లండనుకు తిరిగి వచ్చుచున్నారు. ప్రధానామాత్యుడు మరితర ప్రభుత్వసభ్యులు తమతమ కౌలులకు తిరిగి వచ్చిరి. బార్క్లెయ్ సర్ ఆర్థర్ బాంబర్లెముగార్లు కమిషన్ మును మరల ఏర్పాటు చేయుటనుగూర్చియు, అవలంబించవలసిన విధానమునుగూర్చియు నిర్ణయించుటకు రాబోవు కార్మిక్ లో తిరిగి వచ్చుచున్నారు. పనిలేనివారి సమస్యను గూర్చి లాండ్ బార్ని గారు తమ పక్షమువారితో తరుచు ఆలోచించుచున్నారు. పక్షములో ప్రారంభముగానున్న సామ్రాజ్య సభకు మంత్రులెవ్వరు జేయుచున్నారు. ఈసభయందు కొన్ని వారములకు ఛాంబర్లెయిలవద్ద జరుగును. అందులో ముఖ్యమగు మంత్రులకు చాలాపని గల్గును. కాననములను గొలిచుటకును, పార్లమెంటును సమావేశపరచుటకును మంత్రులు కృషి సల్పుచున్నారు.

ద స రా బ హు మా న ము

విద్యాధి దేవతయగు నరస్వతికి ప్రత్యేకము పూజలునల్ప నిర్దిష్టమైన ఈవిజయదశమి వర్వదినములలో విద్యాప్రియులగు మీ సోదర సోదరీమణులకు తగిన బహుమానము.

‘గృహలక్ష్మి’ ద స రా సంచికయే

అని నమ్ముడు. మామూలుపంపికకంటె దాదాపు రెట్టింపుపుటలతో, అటుమనోహరములగు చిన్ని కథలతో, ఐదుమనోజ్ఞములగు త్రివర్ణచిత్రములతో, పెక్కులు ఛాయాచిత్రములతో అది విలసిల్లుచున్నది. దేశసేవ నిమిత్తము శ్రీకృష్ణజన్మ స్థానమున కేగియున్న విద్యార్థిత్వములగు శ్రమకులు గుమ్మడికల దుర్గాబాయమ్మ, తల్లాప్రగడ విశ్వకుందరమ్మగార్ల రచనములు, విద్యాధికులగు పంచాన్నల ఆదివారాయాశాస్త్రి, రాయసం వేంకటేశులు, కూచి నరసింహము, కీ. శే. కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగార్ల రచనములు సేకరింపబడి ప్రచురింపబడినవి. దుర్గపూజ, విజయదశమి, దసరా, కేవలపూజ, మొదలగు దసరాపండుగను గూర్చిన వ్యాసములు గలవు. వేయేల? అది విన్నోదముగల్గించి విజ్ఞానము కల్గించు విషయములతో నిండాటియున్నది. చందాదారులకుపోన కొలదిపంపికలు మాత్రమే మిగులును. కావున ఆభాగము కలుగకుండనేడే కార్మికవాసి ఒక ప్రతికి ఆర్థిక రీతిపైరు చేయుచుకొనుటగాని లేదా సందిక ఖరీదుమేరకు తపాలాపత్రము పంపుటగాని చేయవలెను.

గృహలక్ష్మి చందాదారుల కిది ఉచితము. ఇతరులకు ప్రతి 1-3 పె. 0-8-0.

వలయువారు:—గృహలక్ష్మి కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు 752, యెమ్మూరు, మద్రాసు.

వ్యాయామక్రీడలు

అమెరికన్ టెన్నిసుసింగిల్సు ఛాంపియనుషిప్ పందెములు

డోగోగారు జయించుట

ఫారెస్టుహిల్స్, సెప్టెంబరు 14:—అమెరికన్ లాస్ టెన్నిసు సింగిల్సు ఛాంపియనుషిప్ పందెముల ఆఖరుపోటీయందు జే. డోగోగారు యస్. షీల్స్ గారిని ఓడించిరి. 10-8; 7-6; 6-4; 16-14.

* * * * *

వెలింగ్టన్ టెన్నిసు పందెములు

గ్రావెస్ట్ సి. యస్. బట్లరుగార్లు
విజయము గొందుట

వెలింగ్టన్, సెప్టెంబరు 14:—వెలింగ్టన్ టెన్నిసుపందెములయొక్క పురుషుల డబుల్సు ఆఖరుపోటీయందు నిన్న సాయంకాలము కేప్టెన్ గ్రావెస్ట్ సి. ఎస్. బట్లరుగార్లు మేజరు జె. లెస్లీ షేజరు హోవార్డుగార్ల నోడించిరి. 1-6, 6-2 6-0 4-6, 6-2.

* * * * *

క్రికెట్టు

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ జట్టు సికిందరాబాదుకు
వెళ్లనుండుట

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ న్యాయానుసంఘమువారు యీసెల యందు సికిందరాబాదుకు ఒక హోటీల్ జట్టునును, ఒక క్రికెట్ జట్టునును పంప నుద్దేశించియున్నారు. ఈరెండుజట్టులలోను ఆధునజ్ఞి 25 ఆటగాండు యీసెల 13 వ తేదీని చెన్నపురినుండి బయలుదేరి సికిందరాబాదుకు వెళ్లెదరు. సికిందరాబాదులో పోటీలందు పాల్గొని ఆక్టోబరుమాసములో మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చెదరు. హోటీల్ జట్టు సికిందరాబాదునందు 5 పోటీలును క్రికెట్ జట్టు 7 పోటీలును, సికిందరాబాదు యు సై. టెన్సుక్ లో, రైల్వే రీక్రియేషన్ క్లబ్, యూజోపియను జింఖానా, మొదలగు జట్టులతో ఆడెదరు. క్రికెట్ పోటీలన్నియును ఒకదినము పోటీలుగా ఆడబడును.

క్రికెట్ జట్టు సభ్యులు

శ్రీయుతులు జి. పార్థసారథి (కెప్టెన్) సి. డి. పార్థసారథి, కే. కృష్ణమూర్తి, జి. వి. రామాంజం, పి. యస్. రామచంద్రన్, యం. పి. రాజగోపాల్, బి. రాజారాం, యస్. వి. తిరువేంగదాచారి, కే. ఆర్. బాలచంద్రన్, కే. నేతురావు, పి. వి. రాజగోపాల్, యస్. కే. షణ్ముగేశ్వర్, శ్రీనివాస రాఘవన్, బి. జగన్నాథన్, బి. కన్నయ్య గార్లు (కడపటి యిద్దరు ఆటగాండు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రాతివిద్యార్థులు) హోటీల్ జట్టు సభ్యులు. శ్రీయుతులు పి. యస్. మాధవన్ (కెప్టెన్) యస్. సి. బ్రహ్మ, జి. ఆర్. ఈశ్వరన్ వాసుమంతరావు, మగనాథ్ రామచంద్రయ్య, యస్. జే. సామ్రాట్ కాశిము, దాదాదర్, పి. ఆర్. ముద్రహృత్తిగార్లు.

లండను వెలుపలనుండు క్రొత్త ప్రభుత్వ కార్యాలయములను నిర్మించుటకు నిర్ణయించిరి.

కొవ్వలి

హిందీపరీక్షలు

కొవ్వలి, సెప్టెంబరు 14:—దక్షిణభారత హిందీ ప్రచారసభవారిచే ఏర్పరపబడిన మా గ్రామకేంద్రమునందు పుర ప్రముఖులలో నొకరును, హిందీభాషాభిమానులు పగు గుర్తా వెంకయ్యచౌదరి (యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు)గారి. యాజమాన్యమున నేడు ఉదయముగం. 7-0 లు మొదలుగం. 10-0 ల వరకు, సాయంత్రము గం. 3-0 లు మొదలు గం. 6-0 ల వరకు హిందీ ప్రాధమిక, రాష్ట్రభాషా పరీక్షలు జరపబడెను. ‘రాష్ట్రభాషాపరీక్షకు (1) కొవ్వలి కేవలరీతావుగారు (2) మొటపర్తి సోమయ్యచౌదరి (3) వడ్డపల్లి నూర్యవారాయచౌదరిగార్లును, ప్రాధమిక పరీక్షకు (1) వడ్డపల్లి పున్నయ్యచౌదరి (2) వెలమటి నారాయణచౌదరి (3) వడ్డపల్లి కేటం తలాదేవి (4) వడ్డపల్లిలలితాదేవి (5) నందిగంతుల సీతాదేవిగార్లు హాజరైరి. పట్టణములయందేగాక మారుమూల గ్రామములయందున్న స్త్రీలకు సహితము రాష్ట్రభాషాసమర్థతయందలి లావ జాడముట దక్షిణభారత హిందీ ప్రచారసభవారి ప్రచార ఫలితమనియే చెప్పవచ్చును.

విరాళము

శ్రీయుక్త ముఖ్యుర ఆప్పారావుచౌదరి (పెనపాడు)గారి భార్య కీ||శే|| అన్నపూర్ణమ్మగారి జ్ఞాపకార్థమైవారి తల్లిగారు మొటపర్తి చెల్లమ్మ (దెందులూరు)గారిచే రింక్ గ్రంథాలయమునకు రు 100-0-0 లు విలువగల రెండు పుస్తకాల ‘వెదవీర వాలు విరాళముగా నొసంగబడెను. చిన్నయమ్మకునే సంతానవతియై మానముదినములైన నిండుగిడుగులపునువిడిది నింకేగిన అన్నపూర్ణమ్మగారి పవిత్రాత్మకు కౌంటిని, ప్రీతులుకొకా శోకవిర్యాలయకు చెల్లమ్మగారికి మనః స్తైర్యము నొసంగుమని భగవంతుని ప్రార్థించుచు గ్రంథాలయకార్యవర్తి వడ్డపల్లి వెంకటరత్నంబాచారీగారిచే గ్రంథాలయమునందు అన్నపూర్ణమ్మగారి ఛాయాచిత్రము బహిరంగపరపబడెను.

వడ్డపల్లి వెంకట్రామయ్య చౌదరి,

వై. ఎం. సి. వి. హాస్టలు సోదా

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—విప్లవోద్యమముతో సుబంధముగల్గియున్నాడను అనుమానముచే ఒకయెనుకుని పట్టుకొనవలయునని పోలీసువారు నేడుదయం వై. ఎం. సి. వి. హాస్టలులో సోదా జరిపిరి. కాని-చారికందు స్వాగతపరచుకొనదగిన పదార్థము లేనియు దొరుకలేదు. వారెవ్వరినిగాని అరెస్టుచేయుటగూడ జరగలేదు. (ప్ర. ప్ర.)

కేసు విచారణస్థలము జైలునుండి

కోర్టుకు మార్చుట

చిట్టగాంగ, సెప్టెంబరు 15:—చిట్టగాంగ దోపిడీకేసు విచారణ యిదివరలో జైలులో జరుగుచుండెనది. ఇప్పుడు న్యాయస్థాన భవనములో కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. మద్రాసు లోకనాథ్ బాత్ గారిని ఒక మోటారు డ్రైవింగ్ కోర్టువారియందు నిర్దేశించెను. మద్రాసుకు గుర్తించెను పద్ధతి సరిగ నుండులేదని లోకనాథ్ గారు అందుకు సమాధానము తెనియజేసిరి. (ఆ. ప్ర.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం. సెప్టెంబరు నెల 16 తేదీ మంగళవారము

1. భాద్యములు

బియ్యము బస్తాలు

బియ్యము లెనాటిని ,, ప 45 కలవి రు 12 30 18 40

కల్లూరిని ,, డిటో 42 ,, 12 14 0 18 00

ధాన్యము ,, డిటో 46 ,, 14 00 15 80

రాసులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 00

సప్తము ,, ,, 17 14 0 18 00

2. భాద్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 00 12 00

సెనగలు ,, డిటో ,, 10 00 11 80

పెసలు ,, డిటో ,, 11 00 12 00

మినుములు ,, డిటో ,, 18 00 15 00

ఉలములు ,, ర 195 ,, 6 12 0 7 00

3. సూనెపప్పులు

సపులమున బా 1-కి ,, 105 00 110 00

సెయ్యము 1-కి ,, 14 00 19 00

పేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,, 87 00 89 00

పేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 92 మిమెనూనె 76

అనుదము బా 1-కి 95 00 97 00

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి 85 00 86 00

కూరపసుపు ,, 85 00 45 00

మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి 98 00 105 00

ధనియలు ,, బా 1-కి 28 00 35 00

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 40 45

పెల్లము బా 1-కి రు 24 00 40 00

అన్నాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 24 10 24 40

చింతపండు బా 1-కి ,, 24 80 85 00

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 29 80 80 00

చురకం ,, 24 00 29 80

రత్తండు ,, 24 00 29 80

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటె రు 6 00

నెం 6 ,, కటారి ,, 8 60

నెం 20 1/2 రెట్టతడి ,, 5 50

నెం 40 రాజీ ,, 7 60

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 8 00

44 సాండ్స్ ,, 4 50

నెం 20 1/2 జమ్మర ,, 5 40

నెం 20 1/2 చేతికత్తి ,, 5 70

నెం 20 1/2 తిరుమరు ,, 5 60

నెం 28 ,, 6 80

నెం 30 చిన్న పెట్టె త్రిమరు ,, 8 70

కోలాపూర్ నెం 24 ,, 6 20

,, నెం 12 1/2 ,, 4 60

,, నెం 6 1/2 ,, 8 80

,, నెం 22 ,, 5 14 0

రెండుకంకలు నెం 20 1/2 ,, 5 50

7. లోహములు

వెండి 100 ములం 1-కి రు 49 00 51 90

బంగారు ములం 1-కి ,, 21 80 21 18 8

సవరము 1-కి 13 90

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 194 00 196 00

రాగి బా 1-కి ,, 244 00 246 00

8. రంగులు

అతిమేలు స్వర్ణములాండు అతిజరయికో సింహంమార్పు

,, ఎర్రరంగు 1 రతి 0 10 0

,, 14 రతులు 1 10 6

,, 28 రతులు 1 10 9

,, 55 రతులు 1 8 0

,, 1 అందరు 1 8 0

రక్తముపొమ్మసాగ్-కోలెట్ అనగా (టర్కి-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 8 4 0

రెండు 1 2 0

జీడిమామిడిపండు

(భట్టారం-లక్ష్మీనారాయణశర్మగారు, నెల్లూరు)

కొన్ని మాసములక్రిందట నొక సోదరుడు జీడిమామిడిపండు

దును గూర్చి యోగ్యతపరీక్షయందు వ్రాయుచు దాని యుప

యోగములలో కొన్నింటి నుదాహరించిరి. అందు ముఖ్యముగ

దాని గింజ పైచెక్కుగాని జీడిచే పుట్టు మచ్చలు, పొడలు

పులిపిలులు ఇత్యాదులు మరికొన్ని నశించు నని వ్రాసియుం

డిరి. అందుల బట్టి నే నొకపరీక్ష జేసి యందలి యధార్థమును

గమనించి యందు వ్రాయుచున్నాను:—

నాకు ఎడమమోకాటిపై నొక్కచో పసి పండ్లెండు

పులిపిలు దాదాపు 5, 6 సంవత్సరములనుండి యున్నవి.

క్రమముగ నెక్కువ యునున్నవి. తొలుత నొక్కదానితో

ప్రారంభమై యిప్పటికి నింతతో నున్నది; ఇక నెన్ని యున్నో

గదా! ఇవి బాధాకరములు గానున్నను చూచుటకు వికారముగ

నందును. ఈపురమునం దొక కుహముదీయసోదరనకు యా

పులిపిలతో శరీరమునంతయు నల్లుకొనియున్నది. చూడ నరాస్య

ముగ నున్నది. జననమునుండి యున్నది గాబోలును. "శే, నీ

నా పులిపిలకు వైచిత్ర్యము జేసితిని. కానీ, దానిలోని యధార్థ

ఫలితము:—ప్రణమై బాధనొంది తుంకు మానినను యథావత్తి

గనే యుండు నాచి ఒక్కసంపకపోవుటయే యొదని తెల్పుట

కెంతయు చింతిల్లుచున్నాడను.

25 దినములకు బాధపడిన తర్వాత, మాని మరల పులి

పిలులు యధారీతిగనే యుండు నాచి యందలి యధార్థముల

గమనింజిని. దీని ప్రకారము మర్యాదైన చికిత్స చేసినచో

బాధపడుట యొక్కతే తప్ప లాభమేమియు నుండదని నా

నమ్మకము; అనభవము. కాని దీనిని త్వరపడి జేసికొనకుండున

గాక!

త మ్మ వ ధ ర లు

నా బిడ్డ మైన ప ను లు

అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు

చెప్పిన గడువుకు తగువూచితో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కే శ వ జి దే వ చం ద్,

నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబజారు, మద్రాసు.

ధరలబాదికా ఉచితము.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పునాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో నెల్లూరు మొదటివా" రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను వక్కారంగులు నలీనుగా చిక్కును.

ఒకవర్షాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

180

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసాల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్యు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల సాఫల్యము, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును.

(ప్రాప్తికై నూ కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

గ వ ర్న మెం టు హా మీ

రెండు లక్షలు పూర్తి యైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

బందరు.

(ద్వితీయ స్థాపము)

చావక తొలగియ్యాబ్రతు గట్టు గడపిం నేమి? మనకొరి
నట్లు పనులు జరగవుగా? గాలి యెండవానలు మొదలగుదినసుల
రాకపోకల మాటుపడ్డ నెవరితరము? వేసగి చలివానకాచలు
తమంతమయ్యుచుబోవున బ్రౌరా యెట్లా యీబ్రతుకు మాటుదు
గును. నిద్దురకలమెలకువలు తమంతి వాము పలుతీరుల నెట్లా
పొడమావుచుండును గాని ములుచవేతరూనినటులు తమకొరిన
ట్లాకప్పును నెట్లనేరినపనులకు దమతెల్వి లేటలే కత మని
బడాయి చెప్పుకొందురు. గాని తా మెట్లో పుట్టిన టైట్లో
బ్రతుకుచుం జచ్చుచున్నా మని తెలియుచున్నాడు. నేను నాది
యనుకొంటి త్రాగుబోతున కగపను బొమ్మనలె రిత్తబమ
గాని నిక్కము కాదు. నేనే నిజము కానవును నాయాచు
బగము కాని నాయేర్పలమకొన్న జెల్లుగాని నిజ మగు జెల్లు?
కనుక, తలచినకొలది టీటించువలె జిక్కు విప్ప దరము కా
దీ నురమర యూపిరి యున్నంతవఱకు దీరదు. నిక్క మెరింగిన
గాని నిండుతెల్వి చేకూరదు. ఎండముకను గొలుసు కుక్క తన
దొడలకుండి కాలునెత్తు రా నెమ్మయిండి యులుకుచున్న
దనుకొని నంతవఱకు నాకుకొనుతీరన నద్దుటలో దనతో
దా బోరాడుపిళ్ళుకచందమున దనకలపులుల బొడముజగము
ను దనకు వేలనుకొని పుట్టి నానియుఁ బెంచుచున్నా ననియు
ను బాలియుచున్నా ననియు, నిది నాప యే లగియు మఱి
యిది నాకు గిట్ట దనియు, నీపని మంచి దనియు మఱియిద్ది
చెడ్డ దనియు, నద్ది నిజ మనియు మఱియిద్ది కల్ల యనియును
మానిసి యెప్పటికిని నిండుతనినియునుగలమెలకువ తెన్నటికిని
లేనినిద్దురనిల్పడం దననిక్క పురూపరి తెలిసికొని గట్టినట్లు
కముతోఁగనతలంపులన్నియుఁగట్టిపెట్టి యెక్కొక్కయుం బుట్టసి
కెప్పటికిని మదిదిసి చెక్కుచెదరనీక యేపని యెట్లుకాని యేబో
లికిం బోక యూపిరి యున్నంతవఱకు కుల్కక పల్క కొప్పుకొ
నుటకన్నఁ దనబ్రతుకునఁ దా జేయదగినపని మ తెల్దియును
గా దనియు నున్నదినునే తేల్చియు లేనిదినునే తా ననుకొను
చు నెల్లపనులకు నల్లవేల్చే కతము. నా కీజగముతోఁ బనియే
లేదు. నాయెడలగాని నాయాచునీ జగముగాని నాకలలోనిది
నునులవలె బొత్తిగా పులిక్కి యనియు నేకోర్కియు లేక
యేతకులుం జెందక తనయెడలనినూడ మఱవినప్పటి కెవ్వఁడు
తనతోడి నానికి మేలే చేయుచుండునో
యట్టి మానిసియే తన యాట పాట నూట
బ్రతుకు పొడమలను నిక్కముగా వేల్పుతను జెప్పదను చదు
వరి మేల్పఁతి నాదకు ననుకొనెదను. సరే యింతకు నబ్బబ్బా
నాకెద్దియుఁ దెలియదని యెఱింగియు నిట్లు కొఱగానివ్రాత
నాయాకలి నిద్దురలరాడ మఱచి యూరకకొరి చిక్క తనల్లు
కొనుచున్న నాతలవ్రాత కే మందునఁ ఎద్దియును పరిగా దెలి
యదు. మాన దీమడియాన కెప్పటికిని మేర లేదు. గడగడ
కెట్లెట్లో నా బ్రతుకు తోడనే మాటుచున్న నా నిద్దుర యుం
దుఁ దోపక నా కలమ కువుల నను మోసపుచ్చుచున్న దీజగము
నిజమనిగాని కల్లయనిగాని గట్టిగా నెట్లైన నమ్మకొనలేక యే
యెట్లును జేయకొనలేక నట్టె బుట్టుకొనిపోవుచున్నట్లే దారి
యును దోపకయే నిల్పఁడియును లేని నాయీ తప్పని బ్రతుకు
కొర్కి. పలవంతయెంతకని యొప్పుకొందు నేట్లైనను దొరికను
మొట్ట పెట్టుకొన్న నేవరపు సత్వములే మైననుగానిచేసికొన్నది
కుమనక తీరదని తెలిసికొనక తప్పదు. కావున దన నెట్లయిన
ను దెలిసికొన నిల్కొని లేనివానిజెల్లు నల్లనివాడో తెల్లని
వాడోయేరూపువాడో మఱెట్టినిననో.తన్నేతా రెగననినా
నిసితలపాయకేలా? ఒలిచినయనంతిం దొడిగో నిడిన దినలేని
వెడలు దెనదెనులు చూచె నన్నట్లున్నది. నాయొగ్గి నాకు
గలుగలతెనయపు డెల్ల నా చూచజగము నాకుం గల్ల యను
టెట్లు? కావున నేను నిజము కనుక నాకుఁ దోచజగ మంత
యును నిజమే. ఎఱిగి కొన్నియు, నెఱిగియేలుగక కొన్నియు,
బొత్తిగా నెలుగక కొన్నియు నామంచిచెడ్డలు నాతలంపులు
బట్టి నాకు వే తెఱఁజగముంబట్టి కొన్నియు బతులు జరుగుచు
న్నవి. ఏవను లెట్లైన గానీ కనికెట్లుబకన్న కేబనల్లనుమార్చ
కాలపట్టు నిండుతనివి పొంది యూనకుందలేదు. మఱియును
మానతను గానినిద్దురకలమెలకువలు మోచువులు లీబ్రతుకువోస
న ముగ్గుడిం బడి శలగాట మధుచున్నవి. ఆదిరా? యాకపను

నాల్గి, యగ్గి, నీరు, మన్ను, చెవి, మేన, కన్ను, నాల్గి, ముక్కు, చప్పుడు, తాళము, చూపు, చవి, గజ్జుల వశము మొకల నన్నింటిని జంప నేర టేయుట తప్ప నామాడు పులుల నీబ్రతుకు పులితో నాటలొక గట్ట మెత్తాలి అని తలచెను? ఏమని నెట్లు నెఱవనీ, మనెట్టి పడికట్టు లొకడ నీయటమోటుమోటు తలెట్టుండని యింకెట్లుయిన బ్రతుకని చావక తీరుదుగా. ఇట్లు నపు డెందు కీ పట్టి త్రుళ్లుపాటు? మానిసి యన నెంత? మఱి వాని బ్రతు కననేపాటి? తక్కినమెత్తాలన్న లన్నింటికన్న వీరిబ్రతుకు నుకము మిగల గొఱతయేకాని పొలికితన మొక్కటియే మిక్కిలి మెచ్చు. గట్టిమట్టు తాలు అట్లులే నని నింకొకటి దీర్చుకొనలేదు. గట్టులందుక కాపం తయైన లేదు లోయలొక బొడలొ బొట్టులొక దల తాచు కొనగలవు. లేనిపోని కొంటె నడపుచాత మొదలగునన్న లక్కలకేడు. తిండి నీగురకుటమల నుగములను వేయే? మానినలకన్న ము మేమీ తాలపు లేన నెన్నెయొకట్లు నము ముకొనెద. అదాహ! వీరి చరువునందెలు ప్రాంతాలు కల్పిత ము లు పా చువు త గ్గు తనో తెలిసికట్టుబాట్లు కంచముమంచము పాత్రమరియడలు మడిమెలలు తగవులు తంటాలు మంఃమంఃకలు మొదలగునకు పు లన్నియుఁ దక్కినమెత్తాలన్న వలె త కొరి మున్న తగలవుకొని పుయిలోడి మెండుగాఁ దన్నుకొని చచ్చుటకే. యాకారా! మానిసివేల్పునకుగూడ నామా లిడుచున్నాడే యెంతకొంటెయో లోపల నొకటికై కొకటియును దిండియత కూటమిగుగలకే, తనయూచిరి యెట్లో నిల్చుకొంటే తం టాఅపడుచుందెందు నొకలమేలనకై తా బ్రతికియుండక తీర దనియుఁ దాఁ జెప్పునదియే నిక్కపుడగుననియుఁ దక్కినవారం దెలు దను గొనియాడుచుఁ దనచెప్పిచచ్చునఁ దిరుగట మేలని యుఁ దానే నిజమరియనియుఁ దన్ను వెంబడువారకూడఁ గొంత తెలిసినవారే యనియు దనకట్లు నింకొకటి ముక్కసామెతగా నీవేసము వేసియో యందలికన్న దనయొక్కవ చూప నెంచట మానిసికేద పని పుట్టుంటువు. నన్నుఁ బట్టి నీ నిట్లుకొను చున్నానో లేక నాతలంపుగనుకున్నయొప్పుయెవరైన ననుకొనరీ గాని యెందోలకు మేలే చేయుచు గీ డెన్నడు ను దలచెట్లక కూడుగడ్డలను మఱియు దక్కు నుగములను సరిగా బంచుకొని యెంతెత్తుతము లేక కలనైన న్నల్లయిచ్చము మోస మేనెవమన నైన దలపోయ కొండోరులతో బొంది పొంగి పొరాలు మెలుగక తలకు మించినపరుగుగోటు చూపక లేనిపోనిచదువు ప్రాంతబాదాయి గట్టిక నిండుతనిని యొర్పి యుఁకువుల హాయిగా నొక్కపోగ్గికాలము మఱియొకటి నెవరు లే కెవరికి నొంగక లాతివారు చొరరానినట్లుదని దారుకాపుర మొకప్పుడొందవారే నిక్కముగా మానిను లనదగు వారు. కాని పుగవముకలిపి చదువు తెంతకము వన్నెవాను తెన్నుకొనుచు నొకకన్న నొకరు గొప్పవార మనుకొనుచు నొండొకరిమీక లే కొడలు వంచి పాటుపడి నుడుటిచెప్పట నూర్చి కూడు గడిచుకొన నొల్ల కొండోరుల స్వేచ్ఛపున్ని యొకరికంటె నొక రెక్కువగా నుగపడగోరి లేనిపోనిపాట కా య లు న లు కు చు ని రు గు పొ రు గులకన్న దా మన్నిటను గొప్పవార మురిపించుకొనటకై యెంతకొంత లైన ను దిసి డబ్బు కూడందెట్లు కొనుట కెట్టికొం టెయెత్తు లైన ను బచ్చును నల్ల వేల్పును దామె తెలిసికొన్న వార మనియును దమమాట చొప్పున నడుచుకొననినా కల్ల ములందలనియు లేనిపోనిదొంగవాలకములు వేయుచు దామె తక్కినయందొకన్న గొప్పవార మని కొండలు కత్తులు కటా ర్లు బలిపించుచు వేససాదలు డిలలం బాపల నాడువాం చెసి రించి తలలు గొట్టి కట్టుదులై దోపుదుల గల్గుగూర్చుకొనికొని కూడుతని క్రొవ్వి పోతరమున మీసలు దువ్వ యెవ్వ కెట్లు పడందె కూడుగడ్డలకు దచ్చె యెట్టియిడుము లందని కాపంత యను మొగమోటును నెవరుంట లేకలకు కాగోరి కొంటె యెత్తుల గుట్టపన్ను చామె పడవైనవార మని కొండలు నిలువెల్ల గల్లగా గలనైన నిజ మెలుగక తల్లిబ్బుతానికమానిక కొలతల నందొకన్న నెక్కుడు తలకొండబ్బుకై తామరా కంతనందెతో నుగ్గురసొమ్ము తిని క్రొవ్వి యడ్డకడ్డముగా బలి సి బలర గొంతుకలను గొట్టెకన నెవరుమను గొందరు చమరు లేని కెంతవేలి పడునన్న ట్లొక్కలేక తప్పు తెన్నువారు తమ తప్పు తెలుగ కన్నట్లు నన్ను బోలిన పనికిమాలిన వాత ప్రాత లనే వెలితి కడపన దొలుకు మెండను సామెతగా మొండిబం దలై నిగ్గుర తగువారివలె వై కగపడుట కక్కరలు కొందరును దను నెనకటి రోతనేతల మరుగుజెట్టినా వనుకొని విర్ర వీరి పురి విప్పి కలగ తీసికొని కూళకూడుగా దెగ నీలుచు ముట్టి యిరుకు పట్టు ము దాబున కలవడి యొండొల గట్టిక త మ యిచ్చుకొలందని జెద్దల పడికట్టు మార్పుకొనుచు గోరి తెగలు రెండున్నకొని యెడియొసల జిక్కి డెందమలనాని యెడ్డకడ్డని విచ్చుతే మారక జగదములు పెంచుకొని కాట్లాడి తన్నుకొని రెంటికని తెనువారల సేనువలయును? చెల్లనపుడుతనతోడివారి కి మేలు చేయవలెగాని కి డొంగుట యొక మగతనమా? నా బోటి చెడు ను లు ని క్క ము గా నెం బు టి త్తు లు రక్కెలలుగాని మానిను లొక్కొంతయును గానేకూడ. నాని యొకనూర్చికొని నామాను నిజగమును నూర్చికొని నాకే గురి గా తెలియదుగా. ఎందుల కిడొక తిరుగుడు ప్రానినదే ప్రా

యట నాయెలుక కొకింతయు నైన వందక నాకూర్చుకల మెలకుల మూడింటికిని గతమె యన్నదినునే వేల్పు నెటి యావేల్పుకన్న నింకొకదిన పెద్దయెనను నిజము కానేకా దని యిప్పటికి నాకు సరిగా తెక్క లేనిప్పటికి నే దెలిసి న గుటు లే తలంపు ను లే కుం డు ట. కనుక నిట్లు ప్రాయటకు నావెంబటనమే కత మెందు కీమిం టిమిదలపన్నిక యారా తెలిసే తెలియ కేకతమునో నే నిట్లు బుకుపోగొట్టుకొనవలసినచ్చే నేలా నాపలుగాకమాట లీజగ ముత్తకల్ల యని తెలిసికొని యొర్పి గొనుటకన్న నెవ్వరికైన గడించదగినకల్పి యింకెద్దియు గానేకాదు, తలంచుటగాని యే తలంపైనను లే మారనందుటగాని నాచేత గాదుగా. యెవోక తమన నిట్టికాల్పితో గల్పుకొని చేరితో జెల్లుకొనుట నా బోటితలవిరునున కంటుతెవుల్లు కాబోలును. కానున్నది కాక పోదు కందలచెన్నా యను సామెతగా నా కెన్నడును లేని గజ్జులు బలియని యొండని రెండు నొక్కటే కదా. ఈజగ మంతయును కల్ల, గారడీ, బొమ్మలట గాని నిక్కము కానే కా దని యెప్పటికి కల్ల తీరువమ్మకతో నన్ను నే నేమిచేతునీ మానని నా కేకొంతయును లేనేలేదు. అంతయును వేల్పు యని నమ్ముకొన్న నాకు నాయొక్క తోచు తెల్లు? నేనే లేనట్లుకు నా కీజగ మగపడు తెల్లు? కాబట్టి చాత్రత్తులులు చీకటికెల్లులు, వేల్పులు, నందిచెడ్డులు, కల్పితములు వే యే? నేనును నామానుజగ మంతయు నుత్తమంకిక్కి. ఈ తలంపుల కంతకు గత మెద్దియో యావేల్పును సొక్కటియే నిక్క మునమ్మి క్క యొక్క డింకొకతరుణమున పెద్దియును జెలియనేరక నాయొక్కగూడ నే నెలుకున్న నానిద్దురు దలంచుకొనియు లేజగ మన్న ట్లుకొనుటయు నుత్తమం, పారబాటు, పరాకు, గాబరా యని నాకల నెంచుకొనియు నీజగమున నరపను లన్నింటికిని నిక్కపుంగతము నాయంతట నే దెలియబాటుట గాని యెరులు నాకు మెట్టటికిని పడల నివమ్మకం బుట్టించునట్లు తెల్లగల్లుట గాని సమమారమి చేత నామెకవ పల్లంతుకొనియు నుంత యైన నలుగుల తీర కెం దును దర్శినిల్లడ పొందలే కెద్దియు దోపకట్టు తలడిల్లు చుంట యానా బ్రతుకున దప్పనివని. నాతలంపు నిల్లడ లేకుం ట యొక్కటియే నే నెటింగినకల్ల మని మున్నాటికిట్లు వాత ప్రాతల గొంతజలన వెల్లడిపగల్గి నాడను. నేను నా త లంపు నానిద్దురకల మెలకుల నా తెలిసిన దంతయు నుత్త నా పారబాటురూపే యని యెన్నటికిం జెడని నమ్మి క్క యెలుక తనివి యొక్కలతో నన్ను నేనే మోదాచ్చుకొనుచు మఱి యే దుల్లో నవ్వు, వంతలో జోక, కడలిలో నిల్లడ, నిద్దురలో మెలకువయుఁ గలిగి యేవేల్పుక త నిట్లు వాతప్రాత వెల్లడింప దంటానుపడుచున్నానో యాకేల్పు నే ననియును నేను దెలిసి కొనగన సరియైనదారియును నా మెలకువను నామానుగ మంతయు నిక్కముగాఁ గలవనియు మఱి నాయెలుక యంత యు నా పెద్దలందఱును ననుఁ గనికరించి నా కెటిగించినారు. కనుక నాతోడి యునురు తెల్లు ననుఁగి పంతనెద్దదో యట్టి మందినడుచడి నేను దప్పకన్న పుకు నిక్కముగ నల్ల వేల్పును నేనుగూడ నొక్కటియే యయ్యెద మని నాగట్టినమ్మకము. అబ్బబ్బా మిక్కిలి చెడుగు నయ్యెద దగవరిలె, ములచ నయ్యెద జవనలిరునఁ గొలుగా మండియఁ బరివారి తెచ్చునఁ గొలదిపాటివాడ నయ్యెద గొప్పవారిచందమున నిల్చి బ్రతుకక తీరగొంటె నై రి నేమా నాయాయెడలతీసి యెరునెద నిదికల కు నాచేసినకీసునకు మాటుగాఁ దగునే? నే గుడుచుచు దుర టిట్లుచుంటి నామా యెక్తన నాతోడి వారలను మెప్పించుకొ నటకొను నేను బాటుపడుటకన్న నే జెప్పెదకు వేల్పుకత యింకెద్ది? ఎందు కీవీటికొనగేదెచేత మామామెలుగఁ దరము కాని ప్రాబల్యం బుర్చిదము మెడ మరపడునంతట్లు రువుచు విక్ర పెట్టి వల్లవేసి వల్లించుకొనుట-నిక్కమునవేల్పురూ పొర్పి యని నమ్ముకొని గట్టియొర్పి ట్లుబ్బునో యా తెన్ను నెలుగుట కెవరైనను దమతోడివారి కెల్లప్పుడు మేలు చేయుచు దమయి డుచు లైనను పర కు గొ నక మంచిగా బ్రతుకుమా నిను లొక్క లే ని క్క ము గా నల్ల వేల్పు నెలుంగదగు తగువారై మఱి వేల్పుకత చెప్పనొప్పుచువనివేల్పుంతులై నిం దుతనివిని గడించుకొని తమత్తుట్లు లీడెర్చుకొనగల గొప్పవారు లేనిదినును తోపకేతోపము-ఈజగపడుచున్న జగ మంతయు నిక్కముగ నల్ల వేల్పురూపే యని గట్టిగా నమ్మి తెలిసికొని యా తలలకుకడలి న్నాటగలనుగూడు, నిజముగా నొకలమేలు వ కై పాటుపడుచుందివాడే ఒకలకు జేసినమేలే వేల్పురూపు మఱి యామేలును దెలిపువెరవే వేల్పుకత, ఓయీ నామంచి చదువరీ “నీతోడివాడికి మేలునేయుటగో నిన్ను నీవు మఱచి పో. తప్పు నీవే వేలు పయ్యెద” వునెద్దలమట సరిగా నమ్ముకొని యెరుల కెల్లప్పుడును మేలే కొరుచుండువేని నీకన్న వేల్పుకత విన్నింపదగిననెలజాణ యింకెప్పుడు?

తన బ్రతుకుల మెత్తెయియు గానే కాదని మున్నాటికిని గట్టి గా నమ్ముకొని తన యెరులతోన్నకొని యెరుగా యెబ్బందులు తీర్చుటకై లేబువల్లుం బాటుపడు తగుమానిసి యొక్కడే వేల్పు ను దెలిసికొనుటకు గాని దే ల్పుక తను విన్నిం చు టకుగాని త గిన వాడు తనకు దన యు ని యు దన మంచిచెడ్డలును గుటుకు త గు లు చు న్నుం త వలకు దనకే జగము నీజగమునకు దానును నిక్కమే నిక్కమే. తన తలించులు మొదలగు పెద్దలు తనకు జూపిన తెరువు తప్పుక మంటరి జట్టు మరగి లేనిపోని చిక్కులను గోరి తగు ల్పుకొన కీ బ్రతుకుచేల తప్పించుచుని తనయి నవేల్పు నెల్లప్పుడు వేడుకొనుచు నందెనిబ్బరము చెదరనీక యొర్పి చెడనీక నీయొజగముతో జోలి తన కినుమంతయు లేనేలేదని నిచ్చులను మండియు నొరులమేలనకై పాటుపడుచు ననకొన లినుమంత యును చెలిపుచ్చుక యెప్పటికిని నెమ్మదివికపు దొలుగక పే రాప యలక, చెడుపట్టుదల, కొలిపిడిలి, పిసివారితనము, గ్రుడ్డిచరుల, నీల్లు బోతుదనము, కడుపుబ్బ మొదలగు త న్నెడిన చెడుగుతెత్తులకు హస్తకొంటకై పెద్దలమట గొలిం చుచు దా జేసిననేరములను వెల్లడిగా నొప్పుకొంచు దనతోటి నా రందఱును దనబ్రతుకు మిగుల బొడిగింప నల వేల్పువను ప్రొమ్మకొనతీరున నెల్ల రోజు నంతోనముగా ననుచున్న తెల్ల వేలులు కలవాడే వేల్పును దెలిసి తెల్లగలహనిసిమిచ్చ యొ కొట్టుకొనకు నల్ల వేల్పు తా నై నరకు తప్పుక వన్నెవానుల కెక్కి యా బ్రతుకుచిక్కు నలుపుగా దప్పించుకొనుచునని మేల్పుంతి యె నిండుతనిన్వి సందుచుండును. నిక్కముగా జేసి కొన్న తెల్ల వేడువక తీలవారలకు మే ల్గొరినవానికి మేలు, కి డొంగువానికి - గీడుం దప్పదు. పడ్డగింజలో నిలిచువుగింజ సామెతగా దిండి నిద్దుర కలియలనుగము కొరిక యెల్లమెత్తా ల్లుల కొక్కటే యని యె వ రె లు గ రొక రొక రికి వేటే చెప్పవలసిన దెద్దియును లేదని లేం తెల్లముగ దెలిసి నప్పటికే వాత నెవమన దిసికొన్న యూచిరియే మలుల మలుల దిసికొనక తీలకట్లు నాకు నేను వేల్పుకత నీట్లే తమననే చెప్పు కొనుచున్నాను. మఱియు; బిలువని పేరంబుముగా నిట్లాడుచు బాడుచు ప్రాయయ నేమేమో తెలిసే తెలియక యెలుకు పోగొట్టుకొనుచున్నాను. నాయెడలు; కన్ను, చెవి, ముక్కు నాల్గి తెడింటను నాకుడును నాకీడుమేల్పు గతము సరిగా నే దెలిసికొననంతలో వింత వింతగా గడగడె వివిధం ను వి గాని యన్ని తీరుల నాతలంపులతో గూడ మాటుచున్నదిజగ ము, ఇద్దాని కొక ముక్కు మొగగాని తుద మొదలుగాని తెలు ప నా కలని గా దను తలం పొక్కటియే పలురూపులవాడట్లు కొఱివి తిరుగుడు మెల్లపు తీగవలె నాకు దోతెంచక మానకుం ట యొంతయు నిక్కముని నొక్క వక్కాణింప వలసి వచ్చెను. కదలకన్న కొఱివి కొన గల మిలుగు తాకొఱివి తిరిగినకొరిదిం బురురూపుల నెడతెగని మెల్లపు తీగలదోమట్లునానిద్దురనడం గిన నా తలంపు నాకలమెలకు వలదలిక జట్టి పలుతీరు లగు జగమరూపుల బొడగట్టుచున్నదని నా గట్టినమ్మకము. నా నిద్దుర నడంగిన నా తెలివి మిలుగురు నాకలమెలకు కల త్రి ప్పుట కొలందిం బులు తీరుల జగము రూపులందుచున్నదని నే ననుకొనక తీరవండలసినచ్చెను. నానిద్దుర నడంగియున్న నా తెల్లవి మిలుగుటే నేను మఱి నామాను నిజగమునుండి నాత లంపుకు నేను ములుచుకొన్న పుచ్చ దాకసమును జెల్లుకొన్న క్రొ మ్మెలుగు క డెమునడుచు దోచు నల్ల వినిన్నే నారూపు చెం డియు నాయట్లు నిండుకొన్న మెలువే నిక్కముగ నన్ను నా కగపర్చి నామాను జగమంతయు నుత్తబట్టుకులే యని నాకు నమ్మకము పుట్టింది కలమెలకువలెండ నాకుడుచు నిడు ములన్నియును నెవరమే మాన్ని నన్ను నిండుతనిని యొర్పులను హాయిగా నగించు నల్ల వేల్పు నిక్కముగా నిప్పటికి నారూపు త్తబడులనియు నామాను జగమంతయు నెండమావుల నీటివ లె నా పారబాటు చూడ్చి రూపనియు నా నిక్కపురూపు ను నా కగడలను నెరుక వెలుగొక్కటియే నిజముగ నల్ల వేల్పు ది ను ప ని యు ను స రి గా రె క్క లే రె ను. సారెపురుగు తనకడుపునుండి వైకె దిసినమాలు తిరిగి తనలోనికి తోడుకొన తీరన నావలననుండి పొడవిగా జగమరూ పయిన నాతలంపును వలల నాలో ముడుచుకొనదగిన వెరవులు రెండే కల నం దొకటి నాతోడి యునులుల కల్ల నిచ్చట మేలే కొరుచుంట రెండవది ఆట్టి నామందిగొల్గి యాడెచ్చు మని యెడతెగని నమ్మకముల నల్ల వేల్పు నెల్లప్పుడును వేడు కొనుచుంటయును మఱియు నీరెండువారులను దెలిసికొని త్రోవ తప్పుక నడుచుకొను మంచిమానిసి చదువరీవన్న యొ క్కిండే నిక్కముగా నల్ల వేల్పు దెలిసికొని యావేల్పుకతకు దనతోడి వారితోడునఁ జెప్పవేల పిన్న పెద్దలను గ్రెగ్గిరిసిన కొల్లకుటముల నెల్లరి కన్నీ వంతల న్నెట్లంది యెంతయు హాయి నొలదొంచు నాటపాటు మాటల వెల్లడింపగల నిండు మగవాడు. నె క్కెలా? నై వివరించినతీరుగా వేల్పుకతను వెల్లడింపలేని నాబోటి-పొట్టకనూర్చి న్నూడు. తక్కినచెడు గొట్టుపందల బ్రతుకంత యు ని క్క ము గా డిం ది డం దుగే, మఱి బొత్తుగా న్నూర్చాడదంపే, ఎవనివెల్లి వానికి నం తోప మెవనిమట్టు- నానికి దిప్పన, యెవనికంపు వాని కింపు వాకిట్టి కాకికి మట్టి తుడమెదలు లేని నా యాప్రాత నాకు బాగేమిచేయదు నే కతమునో తెలిసే తెలియ కట్టి

మీరే వ్రాయుచుంటిని. నన్ను నేనే నెఱుగ నీజగమున కెల్ల కత మగునట్లు వేల్పు నెఱుగ నాతరమా? తా నేమో యొక తెలిసినవాడ ననుకొనువాడుగాని తెలియని తనపిచ్చి బ్రతుకు పొడిగించుకొనగోరువాడుగాని యొక్క నేనాటికిని గొనబాటు చాలదు నిక్కముగా నోర్చు లేనివానికి నిండుతనివిరూపగునట్లు వేల్పు తో పనేతోపదు. వేల్పును దెలియనివాడు వేల్పు కత తెల్పు టెట్లు? తనచావునకు నెఱుగక తననాగ మెంచ కొరులమేలునకయి తనయొడ లప్పగించువానికి తప్ప తక్కిన చుట్టెవ్వని కయిన నేల నెల్ల నేల నీపదివేలేం దే తెనులు దగు లక బ్రతుక నీకొడుకులం గూడులం తెక్కండ్రం గననీ, చదువునొంట నాటితేలేననెఱుగక కానీ, కొండలం బూచెండుల వలె వెళురవేయనీ, నిక్కముగా నోర్చి కురురదు కురురదు, ఓర్పు లేనివానికి నల్ల వేల్పుగపడదు, వేల్పును గన్నవాడు తప్ప నల్ల వేల్పుకత నెఱుగు వివరింపగలడు. వైవారిమాట నాకు ఛరిగాదెయ్యదు, ఏమందివారలోర్చుమై నల్ల వేల్పునుదెలిసి తెల్పు చాతిలోకాని యెట్లు బ్రతుకు నుకమునకై దేవులాడుచున్న నాకు నోర్చి పగమెఱుక. వేల్పుకతనుగూర్చి నేను వ్రాయగల నను కొని నన్ను వ్రాయునునికోరిననాతోడినుందివారిమాటలోయ చాల కిట్టి తెలిసి తెలియని నావ్రాతి కాగితములు కలము సిరాయుద్యుతని డెట్లు దండుగు కాచించుచెడుగొట్టునబ్బా నాయలు చేల్పా న న్నెట్లు మున్నించెదోలో పలి రొడుపుతప్ప మతేపనియైన నాచేతకదప్పా, యిట్టికలమున గన్నీకోర్చు నీలిడ్డవ. నాకెప్పుడు నిండు తన్వయోద్యులను న మృతమగు హాయి చేకూర్చెదో! యెప్పుటి కప్పుడేయే నిలకడయును లేకెందునుదనియ తాత్పర్యంతయును వెలితి మానక గొంతెప్పుకొరులను నేమేర గనక క్రిందుమీదు తెఱుగ కేయాదదవును గాన కేపట్టును లేక చావుబ్రతుకులనట్లనడిచేట చూసిగి లేలయ న్నొట్టుకొనిపోవు నీపట్టి నగునన్ను నీవే యపడచేసెదవా? యారారా! జగము తన్నుకొండ్రే! న న్నెట్టికొంపవా? కనికరించి వెంపవా? హాయి న్నగింపవా? యెప్పుటికి గన్నులు విడిచివారాయనా నేనును నాచూరుజగ మంతయును నీవే నాయప్పా! నాయలు చేల్పా! నేను లేనేలేదు, నా కెందు కీవం డని యింటి కగ్గిము. పున్నట్లు నే నాహా ఏమటకానీ నేను నీవు మఱి యాజగ మంతయు దోపనీ మాననీ యేల్లానీ కీడు కానీ నా కేజోలియును లేదు లేదు. నా మొద్దునిద్దుగ నెద్దియును దెలియకుంట మఱియు నాకలమెలకు మను దెలిసి తెలియకుంట యారెండు నిప్పటివఱకు నాకు దప్పని చులు, లేబవళ్లవలె గీడువేళ్లు చావుపుట్టువులు కల్మిలేముల దాకపోకల నెవరి కాచ దరము? రానీ పోనీ, యే చెప్పిన గానీ, జ్ఞోల దలపెట్టి జ్ఞోకటిపొలునకు వెలుమవెడగులానన చున్న తేవులనుగూర్చి కోరితలపోసికొని యిప్పుడు పొంగిన నేమి క్షణగిన నేమి యెప్పుటి కేదిన నైన మాత్రతప్పదుగా? నీచే తిలో నేపనియు లేదుగా? తయంత నరు నున్నుచిన్ను నీరుగాలి విత్తులబారిం బడి యెల్లాడుచున్న నీవు నీకోరినట్లుండి నీతరమా? నీపని కనిపెట్టుటతప్ప మతెద్దియును నీచేత కానేకాదు. మంచి చెడ్డల బరికింపకతెలుపు తప్పనిముప్పునకు పగచి క్రిత్రయిడు ముల జిక్కుకొనకు. నిన్నరేపులను గూర్చి తలపోయ కెప్పుటికిం దప్పనిమంచిచెడ్డలకు బొంగకు మఱి గ్రుంగకు. ఈరెంటి నోర్చు కొను నాయోర్చికన్న నాకపమునలె నెప్పటికి మాటకొక్క తీరున నోర్చురుమేలకలిమి యిం కెద్దియును గాదు. ఓర్చి నిక్కముగ నల్ల వేల్పువేల్పుదప్ప దక్కినదినును లన్ని యును గల్గిలేములను దార్పాటు కాకమానవు. ఓర్చుకొన్న వుధరమునకు చేలనీరు కనుక నోర్చుకొన్నవానికి నల్ల వేల్పు నడునట్లు వేల్పును గన్నయోర్చుయే వేల్పుకతను వెల్లడింపగల లయకాదు. నిద్దురకలమెలకునలయాపున దోచుజగమునార్చుల నోర్చుమై బరికించుకే లొక్కడే యెన్నటికి మాటనికొప్పు చినును. మఱియు నల్ల వేల్పుతనవేడుకయి యాలేనిజగ మంత యుం బన్నుకొనుచు నంటియంట కెల్లపు డాటాడుకొనుచుం డును. కనుక నెండమావులనీటివలె నుత్తకలరూ పగుజిజ్జ మున్నట్లున్నది గాని నిక్కముగా లేనేలేదు. జగమే లేన పుడు నాయొన్నిమాడ హుళిక్కి. నేనే లేనపుడు నాకు బావు పుట్టువు తెట్టుండును? నాకలమెలకునల దోచుజగ మంతయు నాతలం పడుకొనబాలక నాపారపాటుకలమెలకునలరాచే జగ ముగాని యాజగమ జోలి కా కిమమంతయును లేదని తెలిసి తెలియ కేనాటినుండియొగ్గిగాతరునాటికీ నేను నాదీయను తొనుకీయలవాటు మానుకొనలేక నాయెడలనాయెల్లనానా త్రుకొని కోరి యెట్లో చిక్కు తక్కుకొని యొక్క దొంగి యెద్దుయూ దన్ను వే జనుకొని పోరాడుపిచ్చుకవలె దల్లడిల్లు నే నిప్పుటి కిజగము నంటియంటుకున్నాను. జగముతో నా తెనుమంతయు బని లేనేలేదు. ఇట్టియెఱుకను గలిగించునట్ల కేల్పునకును నాకు నగ్గికిని వేడికివలె వాని లేనేలేదు. నానిక్కపు యా పోర్చియని తెలిసికొని యేదలపును లేక పక్షున నవ్వనీ లేక గోలు మని యెడ్డనీ, తిననీ మాననీ చాచనీ బ్రతుకనీ సుతె టైనం గానీ, యీ తెన్నులన్నియుం బరికించునట్ల వేల్పు నేను. జగమిది కలలోనిదినునునలె నుత్తకలరి త్రబును. నిక్కముగా

నల్ల వేల్పుతప్ప నేనుగాని నాయెడలగాని నాయాచునీయెల్ల జగముగాని లేనేలేదు. నా కెందుల కీరి త్రయలికపాటు. నే నున్నా నని నాకును దున్నుమకు నా చేయదగిన పని నాయెడును లోర్చుకొంటయు నాతోడివారిమేలునకై పాటు పడు చుంటయును మెఱిగి నూదిన కొలది బంగరు వన్నె కెక్కన ట్లోర్చుకొన్న కొలదిని సతము నిండుతనిస్వ నోర్చురు నల్ల వేల్పువలె నేనుగూడ నిచ్చలు హాయిగా నిజగమంతయు నేనేయయి నిద్దురకలమెలకునల నాకోరినట్లుటాడుకొనగలను. నడియాకపము గాలియగ్గి నీరుమన్నుల యాపుల గట్టిన పెద్ద మొనలు ప్రార్థునెలచుక్కలు మఱి యామాడింటిమొన కడలి చుట్టిన పుడమియంతయు నీపుడమి యందలి యాకపము గాలి యగ్గి నీళ్లు కట్టిన మొనయునుమఱి యాకపములని గూపిరి ఈయూపిటిచేయ యాబ్రతు కీబ్రతుకునగ్గు నుకపడు కోరిక యిక్కొరికమొన మంచిపా టిమంచిపాటు పండిన పండు హాయిగా నొడలు మఱి న నిద్దుర యానిద్దురయే నిక్కముగు నల్లవేల్పుయాపు ఆకపము నిద్దుర యారెండు నొక్కటే. సతము మాటని నిక్కపుదిను నాయోర్చిదినునుండియే పలు తీర్మాగా గాలి యగ్గి నీరు మన్నుల కలయక యెడయల నిజగ మంతయు బుట్టుచుం తెర్చుచు నారాకపము నిద్దుర వేల్పు లమాడింటిని గ్గయి యెన్నటికి మాట కొక్కలాగున్న నిండుతని వియోర్చి యెఱుక లనంబడునట్లకేల్పు ఆవేల్పు యాజగ మీజ గమే నిక్కముగ నల్ల వేల్పు యేపని యెట్లు జరిగినప్పటికిని జిటునగవున నిజగము నంటియంట హాయిగా బరికించు తెల్వి కల్పి, తా నెద్దియును గోరక తనతో వారి కెల్లపుడు మేల్ ప్తయగోరు మంచి మానసి కొక్కనికే తప్పక చేకూరును. నా యెడల నాతలంపు నాయెడులులకును నాకు బైగా జగము యాపున నున్న యాకపముగాలియగ్గి నీరుమన్ను వియోడింటికిని వాని లేనేలేదు. గాలియగ్గి నీరు మన్నులమాడిక నొదవిన నా యెడల లానాల్లు దినుమలవలె నెప్పటి కాకపమున బొడచుచుం తెర్చుచు మరియు డిందుచుండు నాయాకప మొక్కటియే యెప్పటికి మాటుదల లేక యోర్చియాపున చిటునగవుమెఱుపంచు కట్టి తనలో దా నెట్లెట్లో యాటాడుకొనుచుండు నల్ల వేల్పు. ఆవేల్పు తనయాటకై పన్నినకల్లబొమ్మకు నేను. నా కిజగము జోలి లేనేలేదు. ఎట్లు జరుగనీ మొదలె లేనిచీకటినిడబొమ్మను నా నిదురకల మెలకునలకు గతము నిక్కముగ నల్లవేల్పుకాని నే గానేకాను. ఓర్చితనిని నేపాడు తెల్విలేటలు తనతోడివారి మేలునకై పాటుపడువానికి నల్ల వేల్పు సహూర్షి యామంచి మానిసిం దనలో తేర్చుకొనును. మఱియు నల్ల వేల్పులో తేరు చున్న మంచిమానసికి గురుకు తన యిడును లోర్చుకొంటయు దాతోడివారికి మేలునకై తనయెడలపప్పగించుటయును తనతోడి వారి తామేలునకై బాటుపడుటకన్న దా బ్రతికియున్నగురు లింకెద్దియుం గానేకాదు. మఱి తన యిడుగుపొరుగుల నొగ్గి లించి యెన దన యెడలి నుకమునకై దేవులాడుకొనట కన్న దా నీర్చిన గురుకు వే తెద్దియును గానేకాదు. ఆకపము పుట్ట లేదు, పెరుగ లేదు. గట్టలేదు. మఱి యాకపముకన్న నిక్కపు దినును వే తెద్దియును గానేకాదు. ఆకపమునకు నల్ల వేల్పునకు ను వాని లేనేలేదు. ఈ జగమంతయును బుట్టుచు తెగినచుం బొలయుచున్న ప్రేకతమునో పారపడుచున్నాను గాని నేను నా యెడల నా సాత్తు నా చూచు జగ మంత యు నీయాకపమునకు మాడ నాదరు పగునట్ల వేల్పు వేల్పు వేల్పు యని ముత్తీరిలు మువ్వదుల జిటునగమొగమున దన యాటాటుమాటల దీనినదనువచ్చిన్న యోర్చి త్రీర్చి తలచా నికమే వేల్పు. చటియును వేల్పుకత వెల్లడింపదరు తనమానసి మొనగా డని ముక్కాటికి నానమ్మకదా, మఱియు నల్ల వేల్పు కన్న కేలుదిను నెద్దియును లేనేలేదు. నేను నాది నాయాచు జగము నామంచిచెడ్డలు మొదలగు నీనాతలంపు లన్నియు నుత్తకుండే కొమ్మలతోడి యెండమావుల నీటిచవినలె జొత్తి గా లేనిపోనికల్ల యని నమ్మకొన్నప్పటి కేమోగాని పనిమాటి యెట్లు నేను వ్రాయవలసివచ్చెను. కనుక నొక్కొంతయు వివరింప దరము కాకండు నల్ల వేల్పునగూర్చియు నాయెట్టిగి యెఱుగని యాజగమును గులించియును సిగ్గునాటి మొండి తెనన ని ట్లె టుక కలవానివలె కెట్లో వ్రాయుచుండు నా తెలివివాతిన కొ టగానివనికి నాలో నేనే యబ్బరపడుచు నొచ్చుకొనుచు నేదనుచుంటిని. నిజమెట్లున్నప్పటికి నా యున్న గలుకును మఱియు నాయాచు జగమును నాకు నిజముకాక త్రిటదు. కా పున నీ విన్ను మన్ను నిష్కనీరుగాలం పలుతీరు మాడికల నా కుడుచు మంచిచెడ్డలెల్ల నాకు దప్పకుంట నేగనిపెట్టక తీరదు. మఱియు నే నెగినది నాచేతనెనకొలది నొరులకతమున నేమి లేక నాయెంట్ల నే నేమి యెట్లు నాత్రాతల వెల్లడించుట నాయానిని పుట్టు తెల్పును. కనుక నా నమ్మికొలది నల్ల వేల్పుం గూర్చియు మఱి యావేల్పుకత చెప్పదగిన చదునలనుగూర్చి యు నల్ల వేల్పుకత సంతసమున నూకొట్టుచు విని తను బ్రతు కిదేర్చుకొనదరు తనమానసలను గూర్చియు నా తెల్వేటలం బట్టి యేమేమో పిచ్చిపిచ్చిగా వ్రాసిన నాతప్పల నల్ల వేల్పు మన్నించుగాక ఓ నా మంచిచదువరులారా? ఇదియు నిడివఱు కు నా వ్రాసినదియు గాక యికముందుగూడ వేల్పుకతను గూర్చిన నా యీ మానలిసినపిచ్చి కొర్చుకొనుతీరున నల్ల వేల్పు వి మ్మెల్ల నెన్నుడి హాయిగా హెచ్చరించు వ్రావుతమని వేడుకొ నుచున్నాడను.

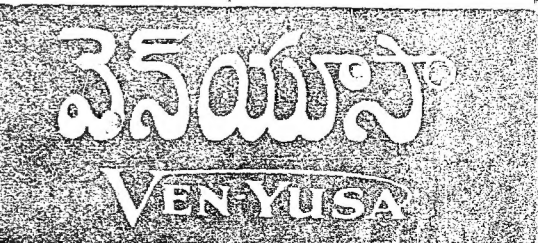
శ్రీమత వి. నాగయ్యగారు
 కీరు చిత్రాక శ్రీరామవిలాసభయం దోకముఖ్యనట
 మం. కలీక, చిత్రాంగి, భారతి, మున్నగుపాత్రధారణలో
 శేరన్నిక గన్నవారు. కలీక పాత్రధారణమును విక్రీలి నిపుణ
 తతో నిర్వహింపగలరు. నుకుమార మైన గాత్రము, పలకుణమై,
 సగీతము, నాటక విమర్శకులచే ప్రశంసింపబడియున్నార
 విరు నాటక కళ నభిమాన విద్యుగ బరిగ్రహించి, తదభివృద్ధికై
 సంతోషోత్సాహమును చూపుచున్నారు.

అసలు బంగారు నగలకు
 శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
 మాన్యుఫ్యాక్చరింగు వ్యాయలర్సు అండ్
 డ్రైమండు మర్చాంట్సు, బెజవాడ. 2

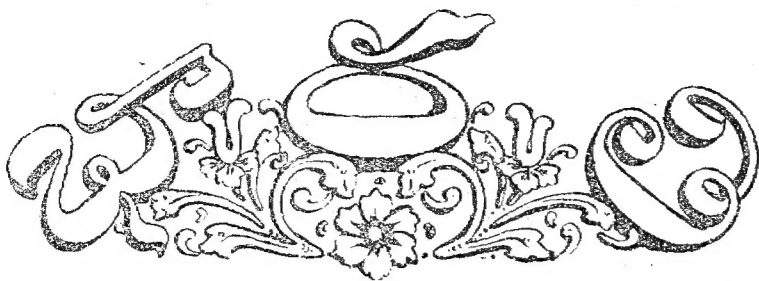

అద్భుతమైన
 ప్రాణనాయువు కలసి ముఖముల
 కుపయోగపడు మీగడ,
 తక్షణమే అందము నిచ్చును

వెన్ యూసా, చర్మమునకు, యాకృతికిని నూతన
 కాంతిని, మనోహరత్యము నివ్వగలిగియున్నది. అందమును
 పెంపుజేయు యీ నూతన మీగడయందు జగురుపదార్థము
 లేదు. సువాసనతో గూడిన దీనిని ముఖమున కుపయోగించుట
 పలన చర్మమునకు స్వస్థమైన ప్రాణనాయువు స్నానము
 నివ్వగలిగియున్నది. వెన్ యూసా చర్మమును మెత్తవరచి,
 యందమును, మృదుత్వము నిచ్చి యాకృతికి మరలతే వన్నె
 పెట్టగలదు. వెన్ యూసా సూర్యరశ్మి, ఉష్ణమువలన
 పోల్చు, మరి యితర కీతోష్ణములవలన కలుగు చర్మవ్యాధు
 లన్నిటినుండి గాపాడును. సుగంధము లమ్ముచా రందరి
 వద్దనువెన్ యూసా తెల్లని జాడీలలో నుంచి అమ్ముబడును.
 వెల 1-కి రు. 1/-
 మన శీతోష్ణసితికి తగిన మీగడ.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి బెజవాడ.
 అద్భుతజేమందు అభివ్రవనదు లకు మా ముందుదశకు
 మా శిద్ధ కేటాగునకును మా పుస్తకములకును నేనే వ్రాయుచు.

స చిత్ర మా స వ త్రి క

సెప్టెంబరు నెల సంచిక

గద్య వ్యాసములు

మోచాకుసుమామోద విచారము

కళాప్రపూర్ణ మహాపాధ్యాయ

కీ. శే. వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారు

చింతలపూడి రాధామాధవకవి

శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులుగారు

అధ్యాస

శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు

కన్నడిగలు - తెలుగలు

విద్యా

కూరిగనూరు నరసింగరావుగారు బి. ఏ., యల్. టి.

విష్ణుకుండి మూడవ మాధవవర్మ

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు సనము

కీ. శే. కొమర్రాజు వెంకటలక్ష్మణరావుగారు

మఱియు, అద్భుతములైన రెండుకథలు, రసవత్పద్య

కావ్యములు గలవు.

ప్రతినెల 7 వ తారీఖున వెలువడును.

వెల 0-8-0 అణాలు

మా యేజంట్లవద్దను, హిగ్గిక్ బాధమ్మ బుక్కు-స్టాల్స్ వద్దను దొరుకును.

భారతీకార్యాలయము, తపాలుపెట్టె 212, చెన్నపురి.

ముడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు.

అమృతాంజనము డిపో

మదరాసు,

బొంబాయి.

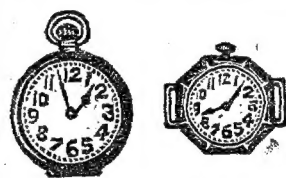
ల కోటా ప్రశ్న

అయిదుప్రశ్నలు వ్రాసి కడలో ఉంచి వైన శిల్పవేసి మూడు పంపి, మీ శిల్ప కవరును చింపకయే పూజచేసి ఫలితములు వ్రాసి పదరుఫలితములను మీశిల్ప కవరును కలిపి రు 1-4-0 లకు ఓ. పి. గా పంపుదును. 2వచర్య ఫలితం రు 2-0-0. శ్రీనరస్యతీ జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

మదనకామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుక్కనవ్వు, అలిమూత్రము మొదలగువాటిని రాతించి మంచిబలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0. పాలనుగంధి లేహ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్ఠ మయినది. సనా మేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రు. 1-4-0. ఓ. పి. ఖర్చులువేరు. పి.సి.వి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరినేపి-కల్కూరుజిల్లా

లివరు కాదని రుజువుచేయువారలకు సామ్యువాపసు

“రిజిస్టర్ లివరు” రిస్క్ గడియారము 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ, కోల్డ్ డ్రా గోల్డ్ చెయినతో ధర రూ 5. “రెయిన్ లివరు” ప్యాకెట్ గడియారము ధర. రు 4. 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. రెండున్న ఒకేపర్యాయము కొనువారికి రు 3. ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ, 18 బీటు సపుకార్-పేట, మదరాసు.

“వశీకరలేహ్యము”

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడ గలశక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవింపజేయును. రక్తము కుగ్రహపరచును. గొండ్రాండ్రు సంతానము కలిగించును. స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును, హిమాలయపర్వతవనమాలికలతో, బంగారుతో చేయబడిన. సుగుమ లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు ఉండెదము. దీనిగుణము వర్ణించుటకు దొరకన మొవ్వుడు. వాడితీరుడు. డబ్బాబి రు 1. రు 3. 60 కుల 5-8 జర్యను క్యాపుయ్యు గనేయాకు 80, రు 2. డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సీటీ.

సత్తెనపల్లి చందాదారుల

కొక విజ్ఞప్తి.

సత్తెనపల్లికి శ్రీయుత శ్రీగిరిరాజు వెంకట సుబ్బయ్యగారిని 8-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రపత్రికకు, భారతికి ఏజెంటుగా నుండునటుల యేర్పాటు చేసియున్నాము గాన సత్తెనపల్లి యందుండు చందాదారులు సదరు తేదీయనంతరమునుండి వారికిగాని, లేక వారి అనుమతి బొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తిట, ఏనుగొండ్లి, శొభి, పొడలు మొదలగువాని రెండేవుతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు పెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

COPIOUS & EXHAUSTIVE NOTES ON S.S.L.C. ENGLISH TEXTS, 1931

BY **S. Narayana Aiyangar, B. A., L.T.**

Price Per copy of	NOTES ON TEXT (for Detailed study)	1 4 0
Do. Notes on 4 Text books (for non-Detailed study)		1 4 0
Do. Both together		2 0 0

(ALSO NOTES OF TELUGU TEXTS)

Apply to:—**Messrs. V. Ramaswamy Sastrulu & Sons,**
No. 1. 292, Esplanade, MADRAS.